ZWEISPRACHIGE BUNDESHANDELSAKADEMIE
DVOJEZIČNA ZVEZNA TRGOVSKA AKADEMIJA

Prof.-Janežič-Platz I
9020 Klagenfurt/Celovec
Tel: 0463 - 38 24 00
Fax: 0463 - 38 24 00 33
bhak-klu-zweisprach@lsr-ktn.gv.at
**www.hak-tak.at**

# REPORT XX. 2009/2010

## Letno poročilo Dvojezične zvezne trgovske akademije
## Jahresbericht der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie

Prisrčna hvala vsem,
ki se zavzemajo za
Dvojezično zvezno
trgovsko akademijo!

Hvala pa tudi vsem,
ki so s finančno podporo
ali s prispevki sodelovali
pri pripravi in izidu
našega Reporta TAK!

Zahvala timu TAK
za sodelovanje.

Allen, die der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie ihre Unterstützung zukommen lassen, soll an dieser Stelle für ihre Bemühungen ein herzliches Dankeschön ausgesprochen werden!

Danke auch allen, die bei der Erstellung des HAK-Reportes durch finanzielle Unterstützung oder durch Erstellung von Beiträgen mitgewirkt haben!

Danke dem HAK-TAK-Team
für die Mitarbeit.

IMPRESUM/IMPRESSUM:

Izdalo in založilo vodstvo Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu.
Za vsebino v smislu tiskovnega zakona odgovarja ravnateljica dv. sv. mag. Maja Amrusch-Hoja, Celovec.
Natisnila Mohorjeva tiskarna v Vetrinju.

Herausgeber und Verleger: Leitung der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie in Klagenfurt.
Für den Inhalt verantwortlich: Direktorin HR Mag. Maja Amrusch-Hoja, Klagenfurt.

Druck: Hermagoras-Druckerei, Adi-Dassler-Gasse 4, 9073 Viktring.

Uredila in jezikovno pregledala / Redigiert und lektoriert von:
Dr. Tatjana Feinig, Mag. Walter Pleschounig

# Vsebina / Inhalt


Uvod / Vorwort – HR Dir. Mag. Maja Amrusch-Hoja ..... 4–5

Ravnateljstvo / Direktion ..... 7

Profesorji/profesorice / ProfessorInnen ..... 7–11

Poročilo asistentov / Bericht der Sprachassistenten ..... 12–14

Dan odprtih vrat / Tag der offenen Tür ..... 15

Učenci/učenke / SchülerInnen ..... 16–22

Valeta / Maturafeier 2010 ..... 23–39

Pisne maturitetne naloge / Schriftliche Maturaaufgaben ..... 40–41

Maturitetni projekti / Maturaprojekte 5.A ..... 42–53

Projekti / Projekte ..... 54–58

Predavanja gostov / Gastvorträge ..... 59

Športni in kulturni menedžment / Sport- und Kulturmanagement ..... 60–62

Obiski / Besuche ..... 63

Ekskurzije / Exkursionen ..... 64–71

Natečaji / Wettbewerbe ..... 72–79

Ples / Maturaball ..... 80–81

Šport / Sport ..... 82–87

Odmevi v časopisju / Pressespiegel ..... 88–90

Termini / Termine ..... 91–93

Pogled nazaj / Rückblick ..... 94–124

# 20-let HAK-TAK

*dv. sv. dir. mag.*
*Maja Amrusch-Hoja*
ravnateljica šole

Preteklo, 20. šolsko leto Dvojezične zvezne trgovske akademije je obiskalo doslej najvišje število učencev/učenk. V petek, 25. 06. 2010, je prejelo 24 maturantov in maturantk v okviru slavnostnega praznovanja 20- letnice TAK – svoja zrelostna in diplomska spričevala in število absolventov je naraslo od 356 na 380. Ti absolventi niso le pomemben faktor v lokalni družbi in lokalnem gospodarstvu, temveč deloma delujejo tudi globalno.

Ob branju REPORTA so razvidne mnoge aktivnosti, ki vedno spet popestrijo in obogatijo šolski vsakdan kot npr. jezikovni teden v Sloveniji in Angliji, Dunajska akcija, ekskurzije v Prago, Turin, na Bavarsko, obisk Slovenske gospodarske zbornice v Ljubljani, vsakoletna strokovna ekskurzija po Sloveniji na povabilo ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije, športni teden, „survival" dnevi, športna ekskurzija Planica, šolska partnerstva in kooperacije, udeležba na evropskem sejmu, predavanja gospodarstvenikov in strokovnjakov, fotografski projekt, prezentacije maturantskih projektov, udeležba „digital days", dan odprtih vrat, dan gospodarstva – entrepreneurship, športne tekme, ekskurzije v podjetja itd.

Učence in učenke skušamo navajati k prevzemu lastne odgovornosti za učenje. Pomembno nam je, da si pridobijo ali stopnjujejo socialno kompetenco. Na šoli uvajamo kooperativno odprto učenje-COOL. Tako hočemo pri učencih doseči višjo motivacijo za usvajanje vsebin, samostojnost pri delu in na splošno boljše rezultate z ozirom na lastno kontrolo, koncentracijo, obdelavo informacij, učenje z drugimi, sposobnost obvladovanja strahu in stresa, spoznavanje bistvenega, uspešnost pri izpitih itd.

Trudimo se za »dobro« šolo, ki jo sestavljajo komponente kot angažiran profesorski zbor, vodstvo po načelu leadership in prijazno šolsko vzdušje.

Na mizi je že izdelan načrt za pregradnjo prostorov TAK za izvedbo COOL-pouka na osnovi ustreznega pedagoškega koncepta, ki smo ga že zasnovali in ki ga še oblikujemo v detajlih.

Načrtovan je velik skupen svetel prostor z vsemi tehničnimi možnostmi, ki ga bodo obkrožali učni prostori. Ta koncept bo služil izvedbi novih učnih pristopov v času, ko stopa Dvojezična zvezna trgovska akademija v tretje desetletje obstoja.

Zahvaljujem se profesorskemu zboru, tajništvu in ostalemu teamu, staršem, učencem, absolventom, deželnemu šolskemu svetu, ministrstvu za pouk in umetnost, posameznim politikom, medijem, sponzorjem, kooperacijskim partnerjem, partnerskim šolam, gospodarskim ustanovam, Združenju staršev TAK za organizacijo valete in vsakoletnega plesa, domovom in vsem, ki so skozi leta podpirali šolo in doprinesli k uspešnosti Dvojezične zvezne trgovske akademije.

Veselila sem se med drugim čestitk ob 20-letnici TAK bivšega dekana ekonomske univerze Ljubljana, ki je bistveno sodeloval pri nastajanju učbenikov za gospodarsko poslovanje TAK in voščil z besedami: **VIVAT, CRESCAT, FLOREAT.**

# Wir leben mit der E-Gesellschaft

Unsere Gesellschaft wird immer mehr digital durchdrungen. Jedes 2. Kind, das am Computer sitzt, nutzt ihn, um im Internet gezielt nach Informationen für die Hausaufgaben zu suchen. Die rasante elektronische Verbreitung von Informationen gehört heute zur Selbstverständlichkeit, so dass man den Umgang mit dem Internet als fünfte Kulturtechnik bezeichnen kann.

Dies führt zu einer Veränderung des Kommunikationsverhaltens. Das Web bietet eine noch nie da gewesene Freiheit des Informationsaustausches. Auch die Herstellung und Verbreitung der Inhalte läuft heute vielfach user-generiert ab. Politik und Wirtschaft können sich davon nicht abkoppeln, sondern müssen die daraus resultierenden Möglichkeiten nutzen. Hierbei können sich Betriebe des sog. Crowdsourcing bedienen. Dabei geht es um die Auslagerung von Unternehmensaufgaben auf die Intelligenz und die Arbeitskraft einer Masse von Freizeitarbeitern im Internet. Eine Schar kostenloser oder gering bezahlter Amateure generiert Inhalte, löst diverse Aufgaben und Probleme oder ist an Forschungs- und Entwicklungsprojekten beteiligt.

Auch öffentliche Institutionen können mit Hilfe des Internet kostengünstig und schnell Abstimmungen oder Befragungen durchführen und so die Bürger bei öffentlichen Vorhaben mit entscheiden lassen.

Jeder Arbeitsplatz, jede Aufgabe, die zu lösen ist, wird PC-unterstützt gelöst. Daher führt an einer IT-Ausbildung, die zumindest das Niveau des Anwenders erreicht, kein Weg vorbei.

Diese positiven Effekte, die mit Hilfe des Webs erreicht werden, müssen aber auch kritisch betrachtet werden. Fragen wie Persönlichkeitsrechte, Sicherheit und Anonymität im Web machen die Erstellung von Rahmenbedingungen und deren laufende Anpassung erforderlich.

Die Ausbildung an der Zweisprachigen BHAK bereitet die SchülerInnen auf E-Gesellschaft vor. In den Gegenständen Wirtschaftsinformatik, Web-Design, Netzwerktechnik, Sofware-Entwicklung , Informations- und Officemanagement sowie in Multimedia erhalten sie eine wirtschafts- und problemlösungsorientierte IT-Basisausbildung, um in der Wirtschaft, im öffentlichen Bereich , der Gesundheit oder auf anderen Gebieten erfolgreich arbeiten zu können.

*Dir. HR Mag. Maja Amrusch-Hoja*

**HR Dir. Mag.**
**Maja Amrusch-Hoja**

Rechnungswesen und Controlling
Računovodstvo in Controlling

**Dr. Saša Schlapper**
Schulärztin/šolska zdravnica

**Dr. Gabriele Hoja**
karenziert/karenčni dopust

**Krista Sadjak-Resztej**
Sekretärin/tajnica

**Sonja Lodron-Moritsch**
karenziert/karenčni dopust

## Odbor šolske skupnosti v šolskem letu 2009/2010

## Schulgemeinschaftsausschuss im Schuljahr 2009/2010

**Vorsitzende/predsednica:**
HR Dir. Mag. Maja Amrusch-Hoja

**Lehrervertreter/zastopniki profesorjev:**
Prof. Dr. Helmut Petschnig
Prof. Mag. Branko Kolter
Prof. Mag. Dr. Tatjana Feinig

**Elternvertreter/zastopniki staršev:**
Franz Kelih (od junija 2010 Martin Hobel)
Gerlinde Nadrag-Blajs
Nadja Janežič

**Schülervertreter/zastopniki dijakov:**
Verena Maurer
Mirjam Einspieler
Marko Trampusch

**Marko Krznar**
Schulwart / hišnik

**Marjan Inzko**
Schulwart / hišnik

## Prof. Mag. Dr. Tatjana Feinig

**Jahrgangsvorstand IV.A Jg.**
**razredničarka IV.A letnika**

Slowenisch
Slovenščina

Englisch einschließlich Wirtschaftssprache
Angleščina in strokovni jezik

## Prof. Mag. Franc Florjančič

Bewegung und Sport
Gibanje in šport

## Prof. Mag. Rupert Gasser

Religion
Verouk

## Prof. Mag. Stefan Hribar

Kultur - und Sportmanagement
Kulturni in športni menedžment

## Prof. Mag. Johanna Isop

Wirtschaftsinformatik / Gospodarska informatika

Netzwerkmanagement / Upravljanje omrežja

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Gospodarski trening, projektni in kvalitetni menedžment, učna firma in Case Studies

Projektmanagement und Projektarbeit / Projektni menedžment in učna firma

Betriebswirtschaft / Gospodarsko poslovanje

### Prof. Mag. Richard Jernej

Geschichte (Wirtschafts- und Sozialgeschichte)
Zgodovina (Zgodovina gospodarstva in družboslovja)

Persönlichkeitsbildung und soziale Kompetenz
Oblikovanje osebnosti in socialna kompetenca

### Prof. Mag. Mirjam Kap

Mathematik und angewandte Mathematik

Matematika in praktična uporabnost matematike

### Prof. Mag. Herbert Katz

Multimediatechnik und Webdesign
Multimedijska tehnika in webdesign

### Prof. Mag. Dominik Kert

**Jahrgangsvorstand III.A Jg.**
**razrednik III.A letnika**

Rechnungswesen und Controlling/Računovodstvo in Controlling

Betriebswirtschaft/Gospodarsko poslovanje

Projektmanagement und Projektarbeit/Projektni menedžment in projektno delo

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Gospodarski trening, projektni in kvalitetni menedžment, učna firma in Case Studies

### Prof. Mag. Branko Kolter

**Jahrgangsvorstand V.A Jg.**
**razrednik V.A letnika**

Mathematik und angewandte Mathematik
Matematika in praktična uporabnost matematike

Software-Entwicklung / Razvoj programske opreme

Slowenisch / Slovenščina

Wirtschaftsinformatik / Gospodarska informatika

**Prof. Dipl.-Päd.**
**Cäcilia Mischkulnig**

Wirtschaftsinformatik
Gospodarska informatika in tehnika računalnika

Informations- und Officemanagement
Informacijsko in pisarniško poslovanje

**Prof. Mag. Lorenz Müller**

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Gospodarski trening, projektni in kvalitetni menedžment, učna firma in Case Studies

Multimediatechnik und -design/Multimedijska tehnika in webdesign

Projektmanagement und Projektarbeit
Projektni menedžment in projektno delo

Rechnungswesen und Controlling
Računovodstvo in controlling

**Prof. Mag. Mirko Oraže**

Biologie, Ökologie und Warenlehre
Biologija, ekologija in poznavanje blaga

**Prof. Dr. Helmut Petschnig**

**Jahrgangsvorstand II.A Jg. / razrednik II.A letnika**

Rechnungswesen und Controlling/Računovodstvo in Controlling

Persönlichkeitsbildung und soziale Kompetenz / Oblikovanje osebnosti in socialna kompetenca

Wirtschaftsinformatik/Gospodarska informatika

Projektmanagement und Projektarbeit /Projektni menedžment in projektno delo

Betriebswirtschaft / Gospodarsko poslovanje

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement /
Gospodarski trening, projektni in kvalitetni menedžment

**Prof. Mag. Walter Pleschounig**

**Jahrgangsvorstand III.B Jg.**
**razrednik III.B letnika**

Deutsch
Nemščina

**Prof. Mag. Johann Pogelschek**

Wirtschaftsinformatik
Gospodarska informatika

**Prof. Mag. Urban Popotnig**

Chemie
Kemija

Physik
Fizika

**Prof. Mag. Ernst Rasinger**

Chemie
Kemija

Physik
Fizika

**Prof. Mag. Ingrid Rasinger**

**Jahrgangsvorstand II.B Jg.**
**razredničarka II.B letnika**

Englisch einschließlich
Wirtschaftssprache
Angleščina in strokovni jezik

Russich / Ruščina

**Prof. Mag. Hanzej Rosenzopf**

Religion
Verouk

**Prof. Mag. Janko Smrečnik**

Bewegung und Sport
Gibanje in šport

**Prof. Mag. Andrea Sturm**

Slowenisch
Slovenščina

**Prof. Mag. Snežana Višnjić**

Kreativno oblikovanje
Kreatives Gestalten

**Prof. Mag. Tanja Voggenberger**

Bewegung und Sport
Gibanje in šport

Slowenisch
Slovenščina

**Prof. Mag. Roswitha Wuttej**

Italienisch einschließlich Fachsprache
Italijanščina in strokovni jezik

**Prof. Dr. Mirjam Zwitter-Šlemic**

Politische Bildung und Recht
Politična izobrazba in pravo

Internationale Wirtschafts- und Kulturräume
Mednarodni gospodarski in kulturni prostor

Volkswirtschaft
Ekonomija

**Prof. Dr. Dana Zwitter-Tehovnik**

je s 1. 5. 2010 stopila v zasluženi pokoj. Izredno vestna profesorica geografije je poučevala na Dvojezični TAK od njene ustanovitve naprej. Zahvaljujemo se ji za angažma in vnemo pri poučevanju!

**Prof. Mag. Marcell Smolej**

od. 1. 5. 2010 naprej

Geografie (Wirtschaftsgeografie)
Geografija (Gospod. geografija)

# Un anno di emozioni

Quando nel luglio del 2009 ho scoperto di essere stata assegnata alla "Zweisprachige Hak" di Klagenfurt, devo ammettere di aver avuto inizialmente un po' di paura. Già il nome metteva in soggezione: bilingue. Non una, ma due lingue; non una, ma due culture; non uno, ma ben due punti di vista sul mondo.

In una società che non ha ancora imparato ad accettare il diverso, credo che un'esperienza di vita come quella che hanno molti degli studenti di questa scuola, sia un vantaggio, una marcia in più verso il futuro.

Dopo qualche ora di lezione, l'esitazione iniziale si è così trasformata in curiosità, desiderio di entrare a far parte del loro mondo, per capire più da vicino cosa rendeva questi ragazzi così particolari.

Nella scuola ho trovato persone cordiali e disponibili, qualche amico sincero e una maestra di vita, la professoressa Wuttej, che con il suo entusiasmo e il sorriso sulle labbra, è sempre riuscita a trasmettere le sue passioni agli alunni. Perché quando si ama il proprio lavoro, è allora che la giostra inizia a girare ed è così che la scuola diventa un luogo in cui imparare non solo l'italiano, l'inglese o la matematica, ma una lezione di vita.

Forse molti di questi ragazzi non si rendono ancora conto che questo periodo li sta cambiando profondamente, e sono certa che gli studenti del quinto anno lasceranno la scuola con un po' di amarezza nel cuore, per i bei momenti trascorsi con i compagni, per le molte risate con i professori, ma anche per un brutto voto inaspettato o qualche litigio di troppo. Sono anche le sconfitte e le delusioni a far maturare e crescere, e subendo una caduta si può avere la forza e la voglia di rialzarsi e solo allora la vittoria diventa una conquista.

L'impressione che ho avuto di questo ambiente non può che essere positiva e il mio giudizio dei migliori. Ogni attimo è stato per me fonte di arricchimento personale e posso tornare a casa orgogliosa del mio piccolo grande bagaglio di soddisfazioni.

E se è vero che sono i singoli momenti a fare la differenza, io non posso che dire GRAZIE per ogni minuto trascorso nella scuola! Grazie a Rozvita, grazie a tutti i professori e grazie di cuore a tutti i ragazzi della quarta e quinta. Non dimenticherò mai le ore di lezione, la gita a Ljubljana, le risate e il bel pensiero dell'ultima ora!

Tanti auguri a tutti!!!!

*Maria Emilia Niero*

# Moja koroška zgodba

Zdaj, ko pišem ta sestavek, sem že nekaj časa »preseljena« nazaj v Slovenijo, in Koroška se zdi že malo oddaljena zgodba. Vendar nikakor pozabljena! Zdaj lahko v miru in z distance premišljujem o vsem doživetem v preteklem šolskem letu.
V Celovec sem prišla opremljena s strokovnim znanjem, ki mi ga je dal študij slovenistike, z vsemi mogočimi napotki bivših asistentov slovenskega jezika na avstrijskih šolah in zemljevidom glavnega koroškega mesta. Odšla sem bogatejša za dragocene izkušnje poučevanja, na seznam navodil, kako »preživeti« kot asistent slovenščine, lahko dodam še kakšnega svojega, zemljevid Celovca pa je po osmih mesecih odslužil svoje – ne potrebujem ga več, ulice mesta so se za večno vpisale v moj notranji kompas.
Pa ne samo ulice Celovca, s sabo sem odnesla tudi spomine na marsikatero pot po prelepi Koroški!
Čeprav sem poučevala na kar treh različnih šolah – poleg TAK sem obiskovala še BAKIP in HAK2 – sem se najbolj doma počutila na vaši/naši dragi šoli – Trgovski akademiji. Ko sem se konec maja poslavljala, sem vedela, da v takšnem kolektivu verjetno nikoli več ne bom imela priložnosti delati. Od prvega dne sem se počutila sprejeto, bila deležna spodbud in pozitivne energije, pa tudi pomoči, če sem jo potrebovala. Hvala predvsem profesorjem Tatjani Feinig, Tanji Voggenberger in Branku Kolterju, in sicer za strokovno sodelovanje in človeško toplino, vsem ostalim pa za prijetna pomenkovanja med odmori .
Srce Trgovske akademije pa ste zagotovo vi, dijakinje in dijaki vseh petih letnikov. Vsak razred je imel drugačno energijo in čisto svoj značaj, zato sem se na začetku kar nekaj časa prilagajala vsakemu posebej, vendar lahko na koncu rečem: Konec dober, vse dobro! Če je bilo v teh osmih mesecih kaj slabega, sem že pozabila, saj ob vsem lepem, kar sem doživela v razredih, ni omembne vredno. Želim vam vse dobro v življenju. Hvala in srečno!

*Helena Nadižar*

# My Austrian Experience

It only just seemed like yesterday when it was my first time in the school and I cannot believe just how quick time has flown by.
This was my first time in Austria, and while I was here, I made sure that I did go and see what Austria had to offer, and I can say that I was very impressed and I will miss the country.
I remember going into the classroom for the first time feeling nervous, but thanks to your hospitality I did not have to feel nervous. I've had a good time being in your classes and I hope you had enjoyed the time with me in your class. I met some great people while I was in the country and I hope you have a successful life.

There is no doubt that I did learn a few things from those who I taught, and for that I am very thankful and I hope you are as well. No doubt I will I take what I learnt from you back to England, I just hope that my German lecturers who are from Northern Germany will be able to understand my newly acquired Carinthian dialect!
So Arrivederci, Goodbye, Nasvidenje and Auf Wiedersehen. I will miss being in this school and in Klagenfurt, and I will hope to come back although it will be a long time before I do. And whatever you all do, the only thing I can say is to just go for it!

*Tony Carter*

*Mi smo Dvojezična TAK. Wir sind die Zweisprachige HAK!*

openhouse

tag der offenen tür
dan odprtih vrat

donnerstag | četrtek

21. 1. 2010
8:00 – 12:00

programm | program

- Begrüßung | Pozdrav
- Besuch des BWZ und der Funktionsräume
  Ogled učne firme in funkcijskih prostorov
- Teilnahme am Unterricht in den Klassen
  Obisk pouka v razredih
- Multimedia | Multimedijski prikaz
- Flash-Animationen | Flash animacije
- Projektpräsentation | Prezentacija projekta
- Kreativecke | Kreativni kotiček
- Reaktionstest | Reakcijski test
- Visitkarten für Dich | Vizitke za Tebe
- Imbiss | Prigrizek

**Izžrebani so bili:**
1. Amira
2. Lucija Oitzl
3. Manuel Doujak

Sponzorji:

**Zveza Bank**
**Mohorjeva**
**Združenje staršev**
**SGZ**

*Mladi dobitniki nagrad skupno s predstavniki šolskih ustanov in poslovodjem Zveze Bank mag. Rudijem Urbanom. / Gruppenbild mit den Siegern des Gewinnspiels und Vertretern aus dem schulischen Bereich. In der Mitte hinten rechts: die Direktorin unserer Kooperations-Hauptschule („Neue Mittelschule") St. Peter, Mag. Caroline Kurnig.*

Klassenvorstand | razredničarka/razrednik
**Prof. Dr. Dana Zwitter-Tehovnik**
**Prof. Mag. Marcell Smolej** (od 1. 5. 2010 naprej)

# 1.A

Andrejaš Miha
Brečko Rok*
Colarič Mark
Čorokalo Žan
Esterl Stephanie
Filipovič Rafaela*
Janežič Julija
Jank Miran
Keimel Tanja*
Kesič Rok
Knapp Annalena
Košir Katja
Kovač Klavdija
Lesjak Jennifer
Lunar Špela
Miljković Danijela
Neidhart Lena
Ogris Mirijam
Oraže Ines
Paradiž Nejc
Pörtsch Bianka
Povalec Tomaž
Pschernig Maximilian
Ramusch Nadine
Ressmann Daniel
Strasner Janja
Svetnik Maja
Terbuch Anika
Trap Gregor
Triebnig Kevin
Türk Benjamin
Vehar Luka
Wrolich Dominik
Žaže Ana

* Izstopil(a) med šolskim letom
abgemeldet

Klassenvorstand | razrednik
**Prof. Dr. Helmut Petschnig**

# 2.A

Avdić Almedina
Bodlaj Tjaša
Božič Jasmin-Maria
Dolinar Matjaž
Dujmović Valentina
Hajnžič Kristina
Hallegger Tanja
Haschej Simone
Husić Emina *
Jančar Jernej
Jesenko Klara
Kap Magdalena
Kreling Kristian
Krische Julia
Marič Sara
Murold Matthias
Nachbar Mateja
Podgornik Katja
Polzer Niko
Riepl Yvonne
Sinanović Amela
Sorger Karoline
Trampusch Marco
Wakounig Jonatan

* Izstopil(a) med šolskim letom
abgemeldet

Klassenvorstand | razredničarka
**Prof. Mag. Ingrid Rasinger**

# 2.B

Aleksić Danijela
Andrejaš Mojca
Bračič Vid
Brandner Judith
Čančar Lidia
Erznožnik Ema
Fondriest Valentina
Janežič Aleksandra
Jop Barbara
Kolter Maja
Krznar David
Lišić Eldar
Maier Lisa
Merkužič Leonida
Mischitz Stephanie
Pandev Laura
Paulitsch Iris
Požgai Andrej
Trap Jana
Viceljo Vito
Verhovšek Jan*

* Izstopil(a) med šolskim letom
abgemeldet

Klassenvorstand | razrednik
**Prof. Mag. Dominik Kert**

# 3.A

Blajs Marcel
Emrić Sebrina*
Fazlić Doris
Furjan Natalja
Halilović Nahla
Hammerschall David
Jušić Anita
Kargl Dominik
Kavka Luka
Koletnik Nina
Košir Vera
Krištof Sara
Marchl Viktoria
Marič Stella
Orasche Kristina
Ošina Nadja
Papič Rok
Rudolf Sonja
Šibič Marko
Sucher Verena
Svetnik Ilja
Thaler Stephanie
Trumić Merima
Türk Fabian
Woschitz Kevin

* Izstopil(a) med šolskim letom
abgemeldet

Klassenvorstand | razrednik
**Prof. Mag. Walter Pleschounig**

Bašić Damir
David Simon
Greiner Martin
Hedenik Marina
Hirm Martina
Kerschenbauer Eva
Kos Angelika
Ogris Marko
Pöschl Markus
Sekavčnik Jan
Šefman Lea
Thaler Dominik
Vrhnjak Maja
Wicher Nicolai
Wieser Sara

# 3.B

Klassenvorstand | razredničarka
**Prof. Dr. Tatjana Feinig**

# 4.A

Božič Michaela
Bodlaj Tadej
Einspieler Mirjam
Goropečnik Matej
Hobel David
Jančar Matic
Koban Julia
Koprivnikar Katja
Lopinsky Larissa
Marković Cvijeta
Maurer Verena
Müller Janez
Müller Miro
Milošević Marinela
Olip Danijel
Oraže Filip
Rabitsch Sabrina
Ročnik Rebekka
Rozman Andreja
Sadjak Luzia
Travnik Jessica
Urank Rafael
Verdel Dejan
Verdel Milena
Wieser Alena
Wutte Daniela
Zich Yvonne

Klassenvorstand | razrednik
**Prof. Mag. Branko Kolter**

# 5.A

Adlassnig Sonja
Božič Melanie
Branz Mara
Domej Stefan
Doujak Elise
Drole Marolt Matevž
Eskić Mirna
Frbežar Denis
Grigorjan Ani
Hallegger Anita
Hasanović Aristea
Jug Jasmin
Jug Roland
Jug Stefan
Kelih Miran
Kovinjalo Igor
Krištof Sascha
Oitzl Mirijam
Pajalić Amra
Perč Matej
Rehsmann Daniel
Serajnik Tamara
Smrtnik Niko
Sušić Sara
Trampusch Katarina
Urak Yvonne
Wastl Janja

## Einladung

**zur feierlichen Übergabe der Reife- und Diplomprüfungszeugnisse an die Maturantinnen und Maturanten des Jahrganges 5A.**

**Freitag, 25. Juni 2010, 19:00 Uhr**
**Hotel Sandwirth | Pernhartgasse 9 | 9020 Klagenfurt**

Musikalische Umrahmung und Tanz – Schüler und Absolventen der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie

Nach der Veranstaltung laden die ZVEZA BANK | POSOJILNICE BANK, der Slowenische Wirtschaftsverband und der Elternverein der ZBHAK zum Buffet.

Auf eine gemeinsame Feier freuen sich:
- Zweisprachige Bundeshandelsakademie
- Elternverein der ZBHAK
- ZVEZA BANK | POSOJILNICE BANK
- Slowenischer Wirtschaftsverband

Anmeldungen bis zum 20.06.2010 erbeten an das Sekretariat
Tel.: 0463 | 38 24 00 • E-Mail: bhak-klu-zweisprach@lsr-ktn.gv.at

Um 17:30 sind Sie zum Dankgottesdienst in der Kapelle des Provinzhauses der Schulschwestern (Viktringer Ring 19) eingeladen.

## Vabilo

**k slavnostni podelitvi spričeval o zrelostnem in diplomskem izpitu maturantkam in maturantom 5. A letnika.**

**V petek, 25. junija 2010, ob 19:00**
**Hotel Sandwirth | Pernhartgasse 9 | 9020 Celovec**

Glasbeni okvir in ples – učenci in absolventi Dvojezične zvezne trgovske akademije

Po prireditvi vabijo na bife ZVEZA BANK | POSOJILNICE BANK, SGZ in Združenje staršev DTAK

Skupnega praznovanja se veselijo:
- Dvojezična zvezna trgovska akademija
- Združenje staršev DTAK
- ZVEZA BANK | POSOJILNICE BANK
- Slovenska gospodarska zveza

Prosimo za prijave tajništvu do 20.06.2010
Tel.: 0463 | 38 24 00 • E-Mail: bhak-klu-zweisprach@lsr-ktn.gv.at

Ob 17:30 ste vabljeni na zahvalno sv. maša v kapeli Provincialne hiše šolskih sester (Viktringer Ring 19).

# Zaključna sv. maša za maturante 2010 – pridiga

*Prof. Rupert Gasser*

**Drage absolventke,**
**absolventi, spoštovani starši!**

V teh dneh ste končno prispeli na cilj. Po dolgem, deloma strmem vzponu ste le prišli na vrh. Čeprav ste se te dni le težko znebili vtisa, da je nogomet najvažnejša stvar na svetu, ko pa so vse oči bile in so še fokusirane na Južno Afriko, ste kljub temu skoncentrirali pozornost na izpite in tako pokazali svoje znanje.

Začela se je vaša pot na tej šoli, ki praznuje letos svojo dvajsetletnico ustanovitve, pred petimi leti. Vrh je bil še kar precej oddaljen. Od daleč se zdijo gorski vrhovi mili, nedolžni, šele ko se bližaš njihovim skalovjem, pokažejo svoj pravi obraz. Mogočno se postavijo pokonci skorajda nepremagljive skale, le puščice te zvabijo na pot do vrha gore. Podobno je bila vaša šolska pot najprej položna, vmes pa strma in skorajda neprehodna. Previdno je bilo treba stopati naprej. Ko ste stopili na vrh, je tem bolj bil slišati krik olajšanja iz vaših ust in čutil sem, da vas je objela popolna sreča. Prav v takih trenutkih, ko si človek dosegel enkraten cilj, ti misli uhajajo nazaj na skupno prehojeno pot. Ko misli pobegnejo v preteklost, ponovno zaživijo podobe lepih, včasih pa tudi grenkih trenutkov. Spomnili se boste časov, ko se je treba bilo prilagoditi novim položajem in si priboriti ustrezno pozicijo v razredni skupnosti. Kot učitelj sem smel spoznavati vas najstnike z najrazličnejšimi značaji. V številnih iskrenih diskusijah sem zvedel za vaše želje in pričakovanja, resno jemal tudi vaše pomisleke in kritične pripombe. Veroučna ura je pogosto nudila okvir, znotraj katerega ste lahko lajšali in omiljevali medsebojne napetosti in kjer ste lahko emocionalno zastopali vaša stališča. Zagovarjali in utemeljevali ste lahko interese, ki ste jih postavili v središče vašega življenja. Občudoval pa sem hkrati tudi vaš bogat izvenšolski angažma, kjer so vaši talenti posebno prišli do izraza.

Ko sem pred kratkim šel na sprehod, da bi razmišljeval o tem, kaj bi vam povedal ob koncu vaše izobraževalne poti na Dvojezični trgovski akademiji, sem se na robu sosedne vasice ustavil na majhnem mostu. Sklonil sem se čez leseno ograjo in se zazrl v gorski potok, ki je mirno polzel po umetni strugi. Kot debel stekleni trak je voda tekla proti dolini. Ko je moj pogled sledil toku vode, sem zagledal večji kamen, ki je zadržaval tok. Lomil in spenil je vodo in tako napolnil mir s šumenjem. Kamen se je vztrajno upiral toku vode in potoku tako vdahnil življenje. Kako živahen je morda bil še potok pred nekaj leti, mi je prišlo na misel. Gotovo je nanašal zemljo in jo spet splaknil v bližnjo reko, se vil po travnikih in se globoko zarezal v zemljo. Kdaj pa kdaj je postal vaščanom nevaren, saj so potok morali ukrotiti in ga stisniti med betonske stene.

Bil sem vesel, ker sem menil, da je to primerna slika za mladoletnika, ki slično kot potok ob izviru skuša poln radovednosti in evforije spoznavati svet. Tako boste tudi vi iskali v prihodnosti nove možnosti in izzive. S številnimi dotoki pridobiva potok moč, tako boste tudi vi s številnimi izkušnjami postali čedalje bolj samozavestni in učinkoviti.

Iznajdljivost in ustvarjalnost vam bosta dali neukrotljivo moč. In četudi vas bo nekdo skušal usmerjati tja, kamor pravzaprav ne boste hoteli, bo vedno nekdo pri vas, ki vas bo podobno kot kamen v vodi spravil iz letargije in enoličnosti. Vsaka utesnjenost namreč jemlje človeku živahnost in ga prikrajša za kreativnost, vsaka enoličnost ga omamlja in mu jemlje zmožnost za trezno in kritično razmišljanje.

Želim vam, da boste v življenju nastopali samozavestno in smotrno. Gradite vašo eksistenco – kakor pravi današnje svetopisemsko besedilo – na skale, ki so trd fundament in garant za to, da se človek lažje izogiba rastočim utopijam in se bolj naslanja na realistične vizije. Zastavite si cilje, ki niso preveč oddaljeni, saj še nimajo prave podobe; cilji naj pa tudi niso preblizu, ker jim bližina jemlje konture. Zastavite si dosegljive cilje, ki odgovarjajo vašim talentom. Hodite z odprtimi očmi skozi svet, postavite prave razgledne stolpe, da boste razširili lastni horicont in si zagotovili daljnovidnost. Kaj je za človeka bolj usodno, kot to, da se pritožuje, da nima več izgledov, da mu življenje ne nudi več perspektiv. Vsako še tako majhno zoženje perspektive slabi človekovo razsodnost, mu trga tla pod nogami in mu kali pogled na realnost. Tako lažje postane žrtev ljudi, ki v njem vzbujajo napačno in utopično upanje.

Dospeli ste torej na cilj pomembne življenjske etape. Izrabili boste priložnost, da rečete preprosto hvala tistim, ki so vas na tej poti spremljali in podpirali. Zahvaljujem se vam tudi jaz, da ste se mi zaupali v teh petih letih in hkrati upam, da boste mojstrili težave življenja. Želim vam, da boste obdržali vašo verodostojnost in pri vseh načrtih in delovanjih ne boste izgubili spoštovanja do človeka, ter se zavedali, da je v zadnji konsekvenci še vedno nekdo z vami, ki nosi v sebi neminljivo ljubezen.

**Spoštovani starši, cenjeni člani Združenja staršev na Dvojezični zvezni trgovski akademiji, dragi dijaki in dijakinje, cenjeni profesorski zbor, dragi prijatelji naše šolske ustanove!**

*Franz Kelih*
predsednik Združenja staršev
Elternvertreter

Ob iztekajočem se šolskem letu 2009/10 se najprej zahvaljujem celotnemu profesorskemu zboru za zelo dobro opravljeno delo, našemu strokovnemu nadzorniku dr. Teodorju Domeju, predvsem pa vam staršem, ki zaupate svoje otroke naši izobraževalni ustanovi.
Maturantom in maturantkam izrekam iskrene čestitke za uspešno opravljeni zrelostni izpit, ki jih usposablja tako za takojšnji vstop v poklicno življenje kakor tudi za študij na strokovnih šolah in univerzah. Dobili so izvrstno trgovsko in široko splošno izobrazbo, zdaj pa jih čakajo nove naloge in izzivi, katerih se bodo pogumno lotili.
Vsem drugim dijakom in dijakinjam DTAK pa želim prijetne počitnice. Upam, da bodo našli dovolj časa tako za sprostitev kakor morda tudi za nadaljnje izobraževanje ob počitniškem delu.
Glavno delo Združenja staršev je bilo seveda tudi v minulem letu zastopanje staršev in njihovih interesov v odnosu do vodstva šole, profesorskega zbora in deželnega šolskega sveta. Interese staršev lahko uveljavljamo tudi v deželnem združenju. Aktivno pa se vključujemo tudi v delovanje celotne šolske skupnosti, kajti dobro počutje in dobro ozračje na šoli nedvomno vplivata na uspeh dijakov.
Seje odbora šolske skupnosti kakor tudi seje našega odbora so bile res zelo dobro obiskane. Na njih smo razpravljali in sklepali o aktualnih šolskih zadevah, večdnevnih šolskih prireditvah in projektih, dnevu odprtih vrat in dnevu staršev, avtonomnih dnevih, o predmetniku in še vrsti drugih zanimivih točk. Vedno smo skušali najti soglasne rešitve v prid celotni šolski skupnosti.
Dobro ozračje na šoli pospešuje in vpliva na dobro počutje vseh, zato smo se vedno trudili, da je med partnerji v šoli – profesorji, starši in dijaki – vedno vladalo dobro razpoloženje.
Letošnja podelitev spričeval je potekala v veliki dvorani hotela Sandwirth, in to pod pokroviteljstvom Zveze-Bank, Posojilnic-Bank in Slovenske gospodarske zveze. Slavnostna prireditev je bila letos tudi v znamenju 20- letnice obstoja šole. Tako kakor vsi govorniki na slavnostni prireditvi tudi jaz v imenu ZS čestitam ravnateljici dv. sv. mag. Amrusch-Hoji ter profesorskemu zboru in tajništvu za ta okrogli jubilej in se jim zahvaljujem za vestno in zavzeto delo za naše dijake.
Našo DTAK – to za nas Slovence tako pomembno šolsko ustanovo – je zapustilo že lepo število dijakov in dijakinj, in to z zelo dobro izobrazbo. Sicer je šola po številu dijakov ena izmed manjših, zato pa izstopa tako na področju raznolikosti ponudbe kakor tudi po tem,

da je to šola s pravim alpsko-jadranskim profilom. V šolski javnosti ima DTAK dobro ime, kar je dokazala tudi cela vrsta odličnih častnih gostov tako s področja šolstva kakor s področja gospodarstva, politike ter kulture in športa. Ta posebni profil in ponudba šole kakor tudi zelo kompetentna jezikovna izobrazba nas navdajajo z upanjem in prepričani smo, da bo šola tudi v naslednjih 20 letih tako dobro delovala.
Združenje staršev pa je poleg priprave maturitetne proslave tudi glavni organizator in prireditelj maturantskega plesa. 16. maturantski ples je odlično uspel, razpoloženje na plesu je bilo zelo dobro, maturantje so pripravili zanimiv in pester program. Šolskega leta brez maturantskega plesa si sploh ne moremo več predstavljati, saj so javni nastopi vedno tudi vizitka vsake šole. Pokroviteljstvo maturantskega plesa je prevzela Gospodarska zbornica Slovenije, ki je letošnje maturante kot tudi celotni profesorski zbor povabila na informacijski dan in ogled GZS v Ljubljano. Zato se v imenu šolske skupnosti zahvaljujem generalnemu direktorju zbornice mag. Samu Hribarju Miliču za to povabilo, obenem pa mu izrekam tudi zahvalo za povabilo dveh maturantov, ki bosta kot gosta lahko ves teden spremljala delo in program GZS v Ljubljani.
Ob koncu svojega predsedovanja odboru ZS na DTAK se v svojem imenu zahvaljujem vsem profesorjem in profesoricam za vestno in odgovorno delo, ravnateljici dv. sv. mag. Amrusch-Hoji pa za zavzeto vodenje šole in dobro sodelovanje med šolskimi partnerji. Tako lahko z veseljem ugotovim, da se šolsko partnerstvo na naši šoli res goji in tudi živi. Prisrčno zahvalo izrekam Republiki Sloveniji za vsakoletno brezplačno strokovno ekskurzijo po Sloveniji, ki se je udeležijo dijaki 4. letnika, ter strokovnim vodjem ekskurzije.
Prav posebno pa bi se letos rad zahvalil vsem bivšim in dosedanjim odbornikom in odbornicam ZS, ki so pripravljeni žrtvovati svoj prosti čas in se angažirati tako v odboru kot tudi v šolski skupnosti. Samo z njihovo pomočjo lahko ustvarjamo in pripravljamo te večje šolske prireditve. Iz izkušenj pa tudi vem – in to je zelo pomembno –, da so velikokrat ravno odborniki in starši tisti, ki skrbijo za nove prijave in so poleg profesorjev zelo pomemben povezovalni člen med šolo in starši dijakov.

Na zadnjem občnem zboru, ki se je sestal dne 27. maja 2010, je bil soglasno izvoljen naslednji odbor:

Predsednik: Martin HOBEL
Podpredsednica: Stefanie KAP
Zapisničarka: Gerlinde NADRAG-BLAJS
Namestnica zapisničarke: Nadja JANEŽIČ
Blagajnik: Hermann Kelich
Namestnik blagajnika: Martin REHSMANN

Drugi odborniki in odbornice:
Friedrich FURJAN
Jelka SEKAVČNIK
Christine TRAP-JERNEJ
Jože ANDREJAŠ
Markus TRAMPUSCH

Preglednika računov:
Johann OGRIS
Gertraud RUDOLF

Novemu predsedniku Martinu Hoblu ter drugim odbornikom in odbornicam želim veliko veselja in uspeha pri zelo zanimivem in odgovornem delu.

## Vse najboljše!

*Sabine Sandrieser*

Deželna šolska nadzornica / Landesschulinspektorin
Vodja oddelka VII pri Deželnem šolskem svetu za Koroško
Leiterin der Abteilung VII beim Landesschulrat für Kärnten

Pred dvajsetimi leti je bila ustanovljena Dvojezična zvezna trgovska akademija, ki je našla svoje prostore v šolskem centru na trgu Prof. Janežiča v Celovcu. Z otvoritvijo nove poklicno izobraževalne ustanove so se za koroško mladino odprle nove možnosti šolskega nadaljevanja po obisku obvezne šole. Z veliko vnemo se je učiteljski zbor pod vodstvom ravnateljice mag. Maje Amrusch-Hoja trudil za kakovostno izobrazbo. V teku časa je Dvojezična zvezna trgovska akademija razvila svoj šolski profil, ki je mnogim absolventom in absolventkam zagotovil dobro poklicno kvalifikacijo. Dijakom posredujejo sodoben pouk v obeh deželnih jezikih, ki prispeva k ohranitvi identitete pripadnikov slovenske narodne skupnosti. Poleg tega s poukom v italijanščini, v angleščini in v hrvaščini učenci pridobivajo dodatne jezikovne kompetence, ki jim omogočajo delovanje na tržnem in gospodarskem področju po celi Evropi.

V imenu oddelka VII pri Deželnem šolskem svetu za Koroško ter v svojem lastnem imenu čestitam Dvojezični zvezni trgovski akademiji za 20. obletnico! Šoli, ravnateljici, učiteljem in učiteljicam ter dijakom in dijakinjam pa želim, da delujete odprti za nove izzive in obzorja.

## Herzlichen Glückwunsch!

Vor 20 Jahren öffnete die Zweisprachige Bundeshandelsakademie im Schulzentrum Prof. Janežič-Platz erstmals ihre Tore. Mit der Gründung der Schule wurde den Schülern und Schülerinnen erstmals der Besuch einer zweisprachigen berufsbildenden höheren Schule ermöglicht. Mit sehr viel Energie und Engagement gelang es dem Kollegium unter der Leitung von Frau Mag. Maja Amrusch-Hoja den Schülerinnen und Schülern eine qualitative Ausbildung zu gewährleisten. In den letzten zwei Jahrzehnten konnte die Schule ihr eigenes Profil entwickeln, das bereits vielen Absolventinnen und Absolventen eine zukunftsorientierte Berufsqualifikation garantierte. Durch konsequenten Unterricht in beiden Landessprachen trägt die Schule wesentlich dazu bei, der zweisprachigen Erziehung und Bildung in Kärnten einen besonderen Stellenwert zu verleihen. Zusätzliche Sprachangebote in Englisch, Italienisch und Kroatisch erweitern die linguistischen Kompetenzen der Schülerinnen und Schüler und erhöhen ihre beruflichen Zukunftschancen im europäischen Wirtschaftsraum.

Im Namen der Abteilung VII beim Landesschulrat für Kärnten und in meinem eigenen Namen gratuliere ich der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie zum 20-jährigen Bestehen und wünsche der Schule, der Direktorin, den Lehrerinnen und Lehrern sowie den Schülerinnen und Schülern weiterhin viel Erfolg.

LANDESSCHULRAT FÜR KÄRNTEN
Rudolf Altersberger
Vizepräsident
KÄRNTEN
Tel: +43 (463) 58 12-301, Fax-DW: 303
Mobil: +43 (699) 1 58 12-301
Email: vizepraes@lsr-ktn.gv.at

*Rudolf Altersberger*

podpredsednik deželnega šolskega sveta

Vizepräsident des Landesschulrates für Kärnten

30.06.2010

**Herzliche Gratulation**

zum zwanzigjährigen Jubiläum; aber nicht zum Festtag für irgendeine unserer 300 Schulen in Kärnten, sondern für eine der ganz wichtigen.

Warum: weil auch unsere zweite oder erste (?) Landessprache Unterrichtssprache ist: Slowenisch.

Zusätzlich zeichnet sich die Zweisprache Handelsakademie durch wesentliche Merkmale einer guten Schule aus.

So, dass ich mich bei der Direktorin und dem engagierten LehrerInnenteam für die zwanzigjährige hervorragende pädagogische Arbeit herzlich bedanke und auch für die zweisprachige Zukunft Kärntens alles Gute wünsche.

**20 Jahre Zweisprachige HAK Klagenfurt**

*HR Mag. Walter Ebner*
Amtsführender Präsident des Landesschulrates für Kärnten

Ich gratuliere der Zweisprachigen HAK-Klagenfurt herzlich zu ihrem 20-jährigen Bestehen.
Das Wirken der Schule seit der Gründung 1990 setzt auf die Entwicklung der sprachlichen, sozialen und wirtschaftlichen Kompetenz gepaart mit der Entwicklung der Persönlichkeit. Damit bietet die Schule eine gute Vorbereitung auf die Zukunft und eröffnet Möglichkeiten für unsere Schülerinnen und Schüler, die weit über die Grenzen Kärntens hinaus reichen.
In diesem Sinne wünsche ich der Zweisprachigen HAK Klagenfurt weiterhin so erfolgreiche Veranstaltungen, interessante Themen und Projekte, die den Schulalltag farbenfroh, lebendig und abwechslungsreich gestalten und viel Erfolg in der Zukunft.

**LSI Dr. Helma Safron** hob in ihren Grußworten hervor, dass die Zweisprachige BHAK den Alpen-Adria-Gedanken vom ersten Tag ihrer Gründung an gelebt hat und ihn tagtäglich lebt. Besonders hob sie die gelebte Internationaliät dieser Schule als zukunftsweisend hervor. Zum Schluss verlieh die Landesschulinspektorin ihrer Freude über den Erfolg dieser Schule Ausdruck.

*LSI Dr. Helma Safron*

*Matjaž Longar*
generalni konzul RS
Generalkonsul der Republik Slowenien

**Generalni konzul RS Matjaž Longar** je v imenu Ministrstva za šolstvo in Zavoda za šolstvo Republike Slovenije čestital maturantkam in maturantom k opravljenemu zrelostnemu izpitu.

*MR MMag. Hermine Sperl*

**MR MMag. Hermine Sperl** betonte in ihrer Festansprache, dass die Zweisprachige BHAK von großer Bedeutung für das österreichische Schulwesen sei. Mit ihrer konsequent zweisprachigen Ausrichtung sei diese Schule eine »Perle«, auf die wir alle stolz sein können. MR Sperl erinnerte daran, dass Leistung, Eigenverantwortlichkeit sowie Kreativität und Innovation unabdingbare Bestandteile einer zeitgemäßen Schule darstellen.
Abschließend gratulierte sie den frisch gebackenen AbsolventInnen recht herzlich zur bestandenen Reife- und Diplomprüfung. Der Zweisprachigen BHAK wünschte sie, dass sie ihre Bedeutung behält und darüber hinaus noch weiter ausbaut.

Zaslužni profesor
**dr. Vekoslav Potočnik**
Univerza v Ljubljani,
Ekonomska Fakulteta

Ob pomembnem jubileju, 20. letnici delovanja akademije, iskreno čestitam šoli in vsem zaposlenim, ki ste s svojim znanjem in trudom omogočili zavidljivo raven izobraževanja številnim generacijam mladih gospodarstvenikov. Pri tem ste tudi predvsem izpostavljali pomen in vlogo dvojezičnega izobraževanja na Koroškem, na kar ste lahko še posebej ponosni. Naj letošnji generaciji dijakov čestitam za uspešno opravljeno maturo in zaželim obilo uspehov pri njihovem bodočem izobraževanju in delu. Trgovski akademiji pa vzklikam:

Vivat, crescat, floreat.

**Drage maturantke, dragi maturanti,**
**liebe Maturantinnen und Maturanten,**
**spoštovani starši in sorodniki, sehr geehrte Eltern und Verwandte,**
**cenjena gospa ravnateljica in profesorski zbor,**
**spoštovani častni gostje,**
**geschätzte Fest- und Ehrengäste!**

*Dr. Theodor Domej*
strokovni nadzornik
Fachinspektor für das Minderheitenschulwesen

Ustanovitev dvojezične trgovske akademije pred dvajsetimi leti je bila rezultat velikih političnih premikov v svetu, ki so se odražali na Koroškem. V ugodnem trenutku so se odprla šolska vrata. Vse do danes se v analizah rezultatov popisa prebivalstva pozna, da do leta 1990 ni bilo dvojezične trgovske akademije. Počasi se to stanje spreminja in izobrazbeni profil skupine oseb, ki pri popisih prebivalstva kot svoj občevalni jezik navede slovenščino, kaže bolj pestro sliko. Medtem je zaključilo svoje šolanje 380 maturantov. Drugi jim bodo sledili in gotovo bodo mnogi izmed njih okrepili gospodarsko moč regije.

Pogled v svet nas uči, da gre revnim, a dobro izobraženim, bolje kot bogatim, a slabo izobraženim (Profil, 21. 6. 2010, str. 95). Tudi če smo mogoče drugega mnenja, vsaj to velja, da nam znanje in spretnosti vzame šele smrt, materialne dobrine pa kmalu kdo. In dobra izobrazba je predpogoj za fleksibilnost in izhodišče za inovacije. Ob tem moramo upoštevati, da živimo v zelo razviti in bogati družbi. Če torej hočemo ohraniti ta status, mora biti naša prvenstvena naloga, skrbeti za nadaljnji razvoj vzgoje in izobraževanja, tako na ravni države kot tudi na ravni naše narodne skupine.

Das österreichische Bildungswesen steht vor vielen Herausforderungen und Aufgaben. In unserer hoch entwickelten, aber sensiblen Gesellschaft hat die Schule nicht zuletzt den Auftrag, zu gegenseitigem Respekt und Offenheit gegenüber anderen Kulturen, Religionen und Sprachen zu erziehen. Die Schule ist ein Ort, an dem Integrationsmaßnahmen greifen oder scheitern. Österreich gehört zu den reichsten Staaten der Welt. Da Bildung einer der entscheidendsten Faktoren ist, ist es nur möglich, diese Position zu halten, wenn wir dem Erziehungs-, Schul- und Weiterbildungsbereich größtes Augenmerk widmen. Österreich hat noch einige Hausaufgaben zu machen.

Liebe Maturantinnen und Maturanten! Vorgestern begannen hier in Klagenfurt die Tage der deutschsprachigen Literatur, kurz, das Wettlesen um den Ingeborg-Bachmannpreis. In der Eröffnungsrede behandelte die Schriftstellerin Sibylle Lewitscharoff das Spannungsverhältnis zwischen Sieg und Niederlage. Sie betonte, dass es sich erst im Nachhinein herausstellt, ob ein Sieger oder Preisträger wirklich gut ist. In vielerlei Beziehung gilt diese Beobachtung auch für die Reifeprüfung. Die Zeugnisse geben einen mehr oder weniger aktuellen, manchmal sogar nur

einem unglücklichen oder glücklichen Zufall zu verdankenden Beurteilungsstand wider. Viele Kompetenzen und Kenntnisse sowie Stärken und Schwächen werden in diesen Dokumenten nicht vermerkt. Die Sieger von heute müssen also nicht unbedingt die Sieger von morgen sein, und diejenigen, die sich vielleicht heute nicht zu den Siegern zählen, werden die vielleicht weniger herausragenden Leistungen im Leben ganz vergessen machen. Ich wünsche jedenfalls allen von Herzen, in den Reihen der Sieger zu stehen.

Die Zweisprachige Bundeshandelsakademie bildet Schülerinnen und Schüler verschiedener Erst- bzw. Muttersprachen aus. In vielen Fällen ist im Rahmen der Reife- und Diplomprüfungen die Herkunftssprache der angetretenen Kandidatinnen und Kandidaten nicht eindeutig festzustellen und selbst Schülerinnen und Schüler, die bei Schuleintritt nur rudimentäre Slowenisch- bzw. Deutschkenntnisse hatten, konnten sich die jeweils andere Sprache oder sogar beide aneignen, wenn die Erstsprache eine andere war.

Diese Schule strahlt über die österreichischen Staatsgrenzen hinaus. Sie wurde mit diesem Anspruch und in dieser Absicht sogar gegründet. Bis zum heutigen Tag ist Mehrsprachigkeit ein unverwechselbares Markenzeichen der Schule geblieben und es wird ihr Auftag bleiben, in unserer Alpen-Adria-Region junge Menschen auszubilden, die grenzüberschreitend denken und handeln können. Es geht aber auch um den Erhalt der slowenischen Sprache in Kärnten. Die gesellschaftlichen Eliten im Land könnten dazu viel beitragen, dass die Sprache der Volksgruppe mehr Anerkennung findet. Aber ist es nicht verwunderlich, betonen zu müssen, dass es für den Einzelnen und die gesamte Gesellschaft von Vorteil ist, mehrere Sprachen zu beherrschen?

Spoštovani! Z veliko mero iniciativnosti in poguma je začela ekipa pred dvema desetletjema graditi Dvojezično zvezno trgovsko akademijo. Veliko razvojnega dela je bilo potrebno. Trgovske akademije so šolski tip, ki je naklonjen inovacijam. In šola se je posvetila različnim izobraževalnim smerem, na primer informacijski tehnologiji. Sedaj je našla izziv v športnem in kulturnem menedžmentu ter učni metodi kooperativnega odprtega učenja. Gotovo bodo sledili še nadaljnji projekti, ker je treba tudi na področju izobraževanja iskati nove poti in biti na utripu časa. Ne smemo biti ujeti v prepričanju, da ne moremo doseči še več, tako na jezikovnem kot tudi na vsebinskem področju. Skupna prizadevanja šolskega vodstva, pedagogov, učencev in staršev bodo vodila k dobrim rezultatom. Šoli in njenemu razvoju želim vse najboljše!

**Spoštovana ravnateljica, profesorice in profesorji, dragi starši, cenjeni gosti, predvsem pa drage maturantke in maturanti!**

*DI Felix Wieser*
predsednik Upravnega odbora Zveze-Bank

Tako kot Slovenska gimnazija leta 1957 je tudi večjezična Trgovska akademija leta 1990 bila ustanovljena na podlagi člena 7 ADP.

ADP pa je nesporno sad samopomoči naših prednikov, ki so se skupaj z demokratično Evropo uprli nasilju in diktaturi. Tega dejstva ne smemo pozabiti!

TAK, ki letos praznuje 20-letnico delovanja, je bila od vsega začetka odprta vsem v deželi, pa tudi našim neposrednim sosedom.

TAK je v koroško in alpsko-jadransko gospodarsko okolje vnesla nove evropske dimenzije prekomejnega povezovanja in učenja. Jezikovna in strokovna izobrazba omogočata absolventkam in absolventom suvereno zaposlovanje doma in v regiji.

Te dni sem dobil v roke dva dokumenta, ki sta vsebinsko zanimiva. Dokument tržaške Jadranske banke iz leta 1909, v katerem so nudili strankam servis v slovenščini, hrvaščini, italijanščini in nemščini in članek iz Kleine Zeitung z dne 19.06.2010, iz katerega je razvidno, da je koroška politika poverila gospodarsko-politični sosvet pri deželni vladi, da pripravi novo PREPOZNAVNOST dežele Koroške.

Zakaj je potrebna nova PREPOZNAVNOST?

Morda bodo odgovorni v deželi le spoznali, da je politika v minulih desetletjih izgubila tisto pristno zgodovinsko PREPOZNAVNOST?

Mi, ki smo danes tukaj zbrani – TAK, Zveza-Bank s Posojilnicami in z nami velik del naše narodne skupnosti – lahko vnesemo v to razpravo bogate praktične izkušnje, če bo naše sodelovanje seveda zaželeno.

Koroška politika mora le konkretno in dosledno sprejeti in spoštovati obe kulturi in oba jezika, ki sta stoletja sestavni del te dežele in ponuditi sosedom roko in že bodo glavni obrisi nove PREPOZNAVNOSTI tu!

Gospodarska, kulturna in vsestranska dinamika, ki se bo s tem sprostila v deželi in v regiji, bo obrodila bogate sadove.

Uspešen gospodarski razvoj v SLO, Furlaniji-Julijski-Krajini in na Hrvaškem je največja prilika za Avstrijo in Koroško.

Tega dejstva se v Zvezi-Bank in Posojilnicah v celoti zavedamo, saj naše finančne ustanove trajno in uspešno delujejo v tem prostoru.

Dobro pa se zavedam, da so za uspešno gospodarjenje potrebni odlično izobraženi sodelavci in sodelavke.

TAK na tem področju opravlja pionirsko delo in na to moramo biti ponosni. To je tudi razlog, da Zveza-Bank, ki že leta sodeluje s TAK, želi le-to v prihodnosti še poglobiti.

Če deželna politika resno misli z iskanjem nove PREPOZNAVNOSTI, ji ni treba hoditi daleč po nasvete.

TAK, ZB, SGZ in drugi imamo veliko izkušenj in pozitivne energije in se radi vključimo v to delo. Vsekakor pa bomo mi naše delo povezovanja in sodelovanja v regiji nadaljevali in podpirali vse tiste, ki vedo, da je to naša prihodnost.

TAK in vsem, ki jo predstavljate in tvorite, pa v imenu Zveze-Bank želim nadaljevanje uspešne poti.

Absolventkam in absolventom pa kličem: »Bodite samozavestni in ponosni akterji povezovanja v deželi in regiji«.

Znanje jezikov in še posebej slovenščine pa vam daje odlično PREPOZNAVNOST, ki jo nekateri pravkar iščejo. Izkoristite jo!

*Roland Jug prejme zrelostno in diplomsko spričevalo.*

**Spoštovana gospa ravnateljica, cenjeni učiteljski zbor, spoštovani častni gostje, vsi navzoči, drage maturantke in maturantje**

*Benjamin Wakounig*
predsednik Slovenske gospodarske zveze
Vorsitzender des Slowenischen Wirtschaftsverbandes

Znanje je kot visok hrib. Ko priplezamo na vrh, se nam razprostrejo nova obzorja. Zato je za mladega človeka pomembno, da nenehno pleza na vrh hriba in premaguje vzpone in padce. To ste gotovo doživljali tudi vi na Dvojezični trgovski akademiji, kjer ste si bolj ali manj prizadevali za dobre, boljše in najboljše rezultate, ki naj vam bi bili osnova za vsestranski razvoj. Oblikujte svojo prihodnost z nenehnim dvigovanjem izobraževanja. Temeljno podlago za vašo nadaljno pot ste dobili tukaj na tej šoli, dokazati pa se boste morali na domačem, evropskem in svetovnem konkurenčnem trgu. Globalno znanje, radovednost in odprtost so imperativ za sodoben razvoj naše družbe.
Ponosni smo na vsakega absolventa Dvojezične trgovske akademije in veseli nas, da lahko danes praznujemo z vami. Ko greste po svetu, ponesite s seboj znanje, utrinke in večkulturnost našega kraja. Zavedajte se svojih korenin in razvijajte se tudi v slovenščini, dajte jo naprej svojim otrokom, da bomo ostali na Koroškem bogati in bodo tudi vaši otroci deležni prednosti dvo- in večjezičnosti.

Kot predsednik Slovenske gospodarske zveze vam vsem želim mnogo sreče in uspeha, posebno pa tudi poguma v novem življenjskem obdobju.
Z veseljem pa danes želim v imenu naše organizacije tudi čestitati Dvojezični trgovski akademiji, ki praznuje 20. obletnico obstoja. Ponosni smo, da imamo tako pomembno izobraževalno ustanovo za Koroške Slovence oz. za vse tiste, ki obiskujejo oz. so obiskovali ali pa še bodo obiskovali Dvojezično trgovsko akademijo.
Povezanost med vami in nami je nadvse vidna in tako bo tudi še ostalo v bodoče. Ravnateljici in profesorskemu zboru pa se zahvaljujem za ves trud zadnjih 20 let in še mnogo poguma za naprej.

**Liebe Maturanten, liebe Maturantinnen, geschätzte Gäste**

Ich beglückwünsche Sie alle dazu, dass Sie heute hier sein können. Sie, liebe Maturantinnen und Maturanten, zuallererst.
Sie haben einen begeisternden und gleichzeitig schwierigen Weg hinter sich. Begeisternd, weil es wunderbar ist, sich in unterschiedlichste Gebiete einzuarbeiten und sich wie ein Wanderer zu fühlen.
Ein Wanderer, vor dem sich immer neue, unerwartete Räume öffnen, wird staunend den Atem anhalten. Auch das Leben wird Sie des Öfteren staunen lassen, wird Sie beglücken oder auch enttäuschen. Behalten Sie immer kühlen Kopf, nur so werden Sie clevere Entscheidungen treffen.

Darf ich Sie noch auf etwas anderes hinweisen, das mir wichtig erscheint? Es gilt als große Tugend, zielstrebig zu sein, und diese Tugend verlangt auch unsere heutige Gesellschaft und unser wirtschaftliches Umfeld. Setzen Sie sich Ziele und versuchen Sie, diese zu erreichen!

Vergessen Sie auch niemals, dass Sie Absolventen einer einzigartigen zweisprachigen Handelsakademie sind und gerade diese hat Ihnen den Grundstein für Ihr Leben gelegt.

Mehrsprachigkeit bedeutet mehr Wissen in allen Bereichen.

Ich hoffe sehr, dass Sie Ihre zukünftigen Ziele erreichen werden und dazu wünsche ich Ihnen alles Gute.

Den heutigen zusätzlichen Jubilanten der zweisprachigen Bundeshandelsakademie möchte ich namens des Slowenischen Wirtschaftsverbandes recht herzlich zum 20sten Jahresjubiläum gratulieren. Der Dank gilt hier vor allem der Direktorin und dem gesamten Lehrkörper, welcher in den letzten 20 Jahren sehr viel beigetragen hat, dass wir hier eine vorbildliche Ausbildungsinstitution haben.
Der Slowenische Wirtschaftsverband wird weiterhin die gute Zusammenarbeit mit dem Jubilanten pflegen und aufrecht halten.

Poveselimo se skupaj in pozabimo na skrbi vsakdana.
Še enkrat vsem skupaj vse najboljše.

*Sara Sušić nimmt Gratulationen zur bestandenen Reife- und Diplomprüfung entgegen.*

## Die Maturanten und Maturantinnen des Jahres 2010
## Maturanti in maturantke leta 2010

Sonja Adlassnig, Melanie Božič, Mara Branz, Stefan Domej, Elise Doujak, Matevž Drole Marolt, Mirna Eskić, Denis Frbežar, Ani Grigorjan, Anita Hallegger, Aristea Hasanović, Jasmin Jug, Roland Jug, Stefan Jug, Miran Kelih, Igor Kovinjalo, Sascha Krištof, Mirijam Oitzl, Amra Pajalić, Matej Perč, Daniel Rehsmann, Tamara Serajnik, Niko Smrtnik, Sara Sušić, Katarina Trampusch, Yvonne Urak, Janja Wastl
z izpitno komisijo / mit der Maturakommission

## Schriftliche Reifeprüfung aus Deutsch
## Pisna maturitetna naloga iz nemščine

Prüfer: Prof. Mag. Walter Pleschounig

**Wählen Sie Aufgabenstellung 1 oder Aufgabenstellung 2**
Ausarbeitung auf Computer, zu jeder Teilaufgabe Wörterzahl angeben

**Aufgabenstellung 1**

Rahmenthema: Bildung im Diskurs

Lehrer seien unzufrieden, Eltern „aufsässig" und ein großer Teil der Schüler lasse sich einfach passiv berieseln. So oder so ähnlich lautet der Befund von Fachleuten, die in der Bildungsdebatte Stellung beziehen.

**Arbeitsauftrag a):** Als Hak-Absolvent werden Sie dazu eingeladen, eine Podiumsdiskussion zum Thema „Macht Schule noch Sinn?" mit einem Referat zu eröffnen. Den Kern Ihrer Ausführungen bilden die folgenden Fragen:
- *Was soll die kaufmännische Schule eigentlich bieten?*
- *Wie wichtig bleibt die Allgemeinbildung?*
- *Welches Wissen sollen Hak-Absolventen als Grundstock ins Leben mitnehmen?*

Verfassen Sie das **Manuskript zum Referat** in mindestens 600 Wörtern.

**Arbeitsauftrag b):** In einem Interview (Textausschnitt aus: Der Standard, 2. Februar 2010) thematisiert die französische Historikerin Catherine Horel den drohenden Verlust der Sprachenvielfalt in Mitteleuropa durch die Dominanz des Englischen. Als Reaktion verfassen Sie einen ausführlichen **Leserbrief** in mindestens 200 Wörtern an den Standard. Ihre Ausführungen nehmen Bezug auf die alarmierenden Aussagen der Historikerin. Sie verweisen auch auf Ihre derzeitige Schulausbildung in zwei Unterrichtssprachen.

**Aufgabenstellung 2**

Rahmenthema: Mit „inneren Werten" durch die Krise?
Die derzeit angespannte Finanz- und Arbeitsmarktsituation führt uns vor Augen: In wirtschaftlichen Krisenzeiten stehen „innere Werte" als Gegenwelt zum „totalen Markt" wieder hoch im Kurs (Vergleiche dazu: Textausschnitt aus dem Leitartikel der *Presse* vom 12. 04. 2009)

**Arbeitsauftrag a):** Auf einer nicht-kommerziellen Medienplattform, die Jugendlichen nutzbare Inhalte anbietet, wird um Zusendung von Beiträgen zur folgenden Frage aufgerufen: *Was könnte dafür sprechen, sich in wirtschaftlichen Krisenzeiten an Religionen mit ihren Werten zu orientieren, was könnte dagegen sprechen?*

Ihr Beitrag in Form einer **Erörterung** umfasst mindestens 600 Wörter.

**Arbeitsauftrag b):** Auf einer Internetplattform für junge Konsumenten wollen Sie etwas zur Wirtschaftsbelebung beitragen und verfassen daher in mindestens 200 Wörtern ein **Plädoyer** für mehr Privatkonsum. Ihr Aufruf richtet sich zugleich **polemisch** gegen den alten Spruch *Spare in der Zeit, so hast du in der Not.*

## Opis Diplomske naloge iz gospodarskega poslovanja (DGP)
## Beschreibung der Betriebswirtschaftlichen Diplomarbeit (BDA)

Dr. Helmut Petschnig, Mag. Dominik Kert

Tudi letos je čakala maturante Diplomska naloga iz gospodarskega poslovanja (DGP), nemško Betriebswirtschaftliche Diplomarbeit (BDA). Pri tej diplomski nalogi se strne kar nekaj predmetov v en izpit – gospodarsko poslovanje, računovodstvo, oblikovanje dopisov, učna firma in Case Studies (t.p. primeri iz prakse). Celotna naloga pa se skupno oceni. Pisni izpit traja 6 ur (360 minut) in je najdaljši v sklopu mature. S tem izpitom doseže kandidat zaključek poklicne izobrazbe za trgovca na drobno (Einzelhandelskaufmann) in obrtno upravičenost v stroki za trgovino (Handel).
Skupno z ustnim izpitom je »25« maturantov uspešno opravilo ta izpit, pet pa jih je doseglo prav dobro oceno. V izmišljenem podjetju ***»SPORTIVE GmbH«,*** trgovina in proizvodnja športne opreme, so dijaki reševali naloge v raznih oddelkih podjetja, ki so obsegale:

| Naloge in odločitve…<br>Aufgaben und Entscheidungen… | 100% | Zeitbedarf<br>Časovni ok. |
|---|---|---|
| … Podjetniški temelji<br>Unternehmerische Grundlagen | 15% | ca. 50 min |
| … V nakupu – im Einkauf | 16% | ca. 60 min |
| … V prodaji – im Verkauf | 17% | ca. 50 min |
| … V knjigovodstvu/<br>in der Finanzbuchhaltung | 32% | ca. 120 min |
| … V poslovodstvu/<br>in der Geschäftsführung | 10% | ca. 40 min |
| … V kadrovskem delu/<br>in der Personalabteilung | 10% | ca. 40 min |

Naloge so reševali na računalniških programih Word ali Excel in pokazali, ali praktično obvladajo ta dva programa. Za knjiženje pa so uporabljali še program Winline (Mesonic).
Naloge izpita sta letos pripravila dr. Helmut Petschnig in mag. Dominik Kert.

## Pisna maturitetna naloga iz SLOVENŠČINE
## Schriftliche Reifeprüfung aus SLOWENISCH

Prof. Mag. Franz Kolter

1. tema:

**Perspektive slovenščine na Koroškem**

Vloga slovenščine na Koroškem se je v zadnjih letih zelo spremenila. V prejšnjem stoletju je na vaseh na dvojezičnem ozemlju večina ljudi govorila slovensko. Toda slovenščina je bila omejena predvsem na družinski in prijateljski krog, na cerkev, šolo in na delovanje v kulturnih društvih. Z razpadom Jugoslavije in vstopom Slovenije v Evropsko unijo je slovenščina močno pridobila na gospodarskem pomenu, hkrati pa se je število ljudi, ki aktivno obvladajo slovenščino, predvsem v mlajši generaciji zelo zmanjšalo. O tem pričajo tudi podatki iz govora dr. Teodorja Domeja ob slovenskem kulturnem prazniku 3.2.2010 v Celovcu.

Delovni nalog A:

Napišite šolski esej o perspektivah slovenščine na dvojezičnem Koroškem. Ocenite možnosti in nevarnosti, s katerimi se moramo v prihodnje soočati. Upoštevajte gospodarske, kulturne in politične vidike.
Obseg: najmanj 500 besed.

Delovni nalog B:

Napišite vizijo o Koroški v letu 2110 – torej v sto letih. Razmišljajte o vlogi slovenščine, nemščine, angleščine in drugih jezikov na Koroškem, v Avstriji in v srednji Evropi. Kakšen političen sistem bo vladal? Kako in preko kakšnih medijev bo sploh potekala komunikacija?
Obseg: najmanj 300 besed.

2. tema:

**Vojaška obveznost v Evropski uniji**

V večini držav Evropske unije so služenje obveznega vojaškega roka odpravili, vojaško obveznost poznajo le še na Finskem, na Danskem, v Nemčiji, v Grčiji, na Cipru in v Avstriji. Slovenija je vojaško obveznost odpravila leta 2004 in jo nadomestila s poklicno vojsko.
Slovenska revija Mladina gre še korak naprej in zbira podpise za popolno ukinitev vojske.

Delovni nalog a):

Analizirajte v obširni obravnavi argumente za splošno vojaško obveznost v Evropski uniji in proti njej. Zakaj so v mnogih evropskih državah že odpravili obvezno služenje vojaškega roka, in zakaj Avstrija tega koraka še ni storila. Osvetlite to temo tudi z vidika enakopravnosti med moškimi in ženskami.
Razmislite o možnih posledicah, ki bi jih imela popolna ukinitev vojske v Avstriji.
Obseg: najmanj 500 besed.

Delovni nalog b):

Sestavite pismo bralca kot reakcijo na zahtevo po ukinitvi vojske. V pismu bralca se zavzemajte za ohranitev vojske in poudarite važne funkcije, ki jih vojska opravlja za državo.

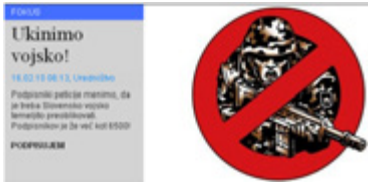


Obseg: najmanj 500 besed.

*Peticija za ukinitev vojske, Mladina 16.2.2010*

VABILO
EINLADUNG
Maturaprojekt-präsentation
Prezentacija maturantskih projektov

Projekte
projekti
Marktanalyse österreichischer Steuerberatungskanzleien in Slowenien / Analiza trga avstrijskih davčnih svetovalcev v Sloveniji
Sonja Adlašnig
Katarina Trampusch
Yvonne Urak
Gestaltung einer Website für das Planungsbüro Paul Perč / Oblikovanje spletne strani za gradbenega mojstra Paul Perč
Mara Branz
Stefan Domej
Matej Perč
Webauftritt des mehrsprachigen Privatkindergartens »Mavrica« / Spletni nastop večjezičnega zasebnega otroškega vrtca »Mavrica«
Ani Grigorjan
Anita Hallegger
Janja Wastl
Homepageerstellung und Schritte zur Eröffnung einer Bar / Izdelava spletne strani in koraki do otvoritve bara
Mirna Eskić
Aristeo Hasanović
Igor Kovinjalo
Die Maturanten/innen der Zweisprachigen BHAK in Klagenfurt laden Sie herzlich zur Präsentation der Maturaprojekte ein!
Maturantje/ke Dvojezične ZTAK v Celovcu Vas prisrčno vabijo k prezentaciji maturantskih projektov!
Datum: 17.02.2010
Uhrzeit / čas: 14:00
Ort / kraj: Kompetenzzentrum / Kompetenčni center HAK-TAK
Prof.-Janežič-Platz 1
9020 Klagenfurt / Celovec
Tel: 0463 38 24 00
bhak-klu-zweisprach@lsr-ktn.gv.at

Einladung
Vabilo
zur Maturaprojektpräsentation
k prezentaciji maturantskih projektov

Projekte
projekti
Posojilnica-Bank Borovlje-Celovec r.z. z o. j. Analiza zadovoljnosti strank / Posojilnica-Bank Ferlach-Klagenfurt r. GenmbH Analyse der Kundenzufriedenheit
Melanie Božič
Sascha Krištof
Niko Smrtnik
20 let HAK-TAK Dokumentacijski film in financiranje šole / 20 Jahre HAK-TAK Dokumentarfilm und Schulfinanzierung
Elise Doujak
Jasmin Jug
Mirjam Oitzl
Tamara Serajnik
Izdelava spletne strani za KPD »Planina« Šele / Erstellung einer Homepage für den KPD „Planina" Zell
Miran Keith
Roland Jug
Stefan Jug
Primerjava avstrijskega šolskega sistema z drugimi evropejskimi šolskimi sistemi / Vergleich des österreichischen Schulsystems mit anderen Schulsystemen in Europa
Denis Frbežar
Matevž Drole
Daniel Rehsmann
Evaluacija poklicne poti absolventov Dvojezične zvezne trgovske akademije / Evaluation des beruflichen Werdeganges der Absolventen der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie
Sara Sušić
Amra Pajalić
Die Maturanten/innen der Zweisprachigen BHAK in Klagenfurt laden Sie herzlich zur Präsentation der Maturaprojekte ein!
Maturantje/ke Dvojezične ZTAK v Celovcu Vas prisrčno vabijo k prezentaciji maturantskih projektov!
Wann: Dienstag, 02. März 2010 um 14:00
Kdaj: torek, 02. marec ob 14:00
Wo: Kompetenzzentrum der Zweisprachigen BHAK
Kje: kompetenčni center Dvojezične ZTAK
Prof.-Janežič-Platz 1
9020 Klagenfurt / Celovec
Tel.: 0463 / 38 24 00
Bhak-klu-zweisprach@lsr-ktn.gv.at

# Marktanalyse österreichischer Steuerberatungskanzleien in Slowenien
# Analiza trga avstrijskih davčnih svetovalcev v Sloveniji

Naziv našega maturantskega projekta je: »Analiza trga avstrijskih davčnih svetovalcev v Sloveniji«.
Naš projektni partner je bila TPA Horwath d.o.o., ki spada med vodilne skupine davčnih svetovalcev in ima poslovna mesta po vsej Evropi. Naš projektni partner nam je dajal veliko informacij in nam odgovarjal na vsa vprašanja. Videle smo tudi, kako naporno je delo davčnega svetovalca.
Cilj projekta je bila analiza trga avstrijskih davčnih svetovalcev v Sloveniji, pri kateri naj se vrednotijo vprašalniki in preučijo podatki javnega statističnega urada. Razen tega naja bi se navezali kontakti s podjetji v Sloveniji ter s podružnico avstrijske gospodarske zbornice v Sloveniji.

S projektnim delom smo začele septembra z obiskom pisarne TPA Horwath d.o.o. v Ljubljani. Tam smo si skupaj z zastopnico našega projektnega partnerja zastavile projektne cilje, nato smo si izpisale informacije ter bilance iz AJPES-a (Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve).
Ko smo imele potrebne informacije, smo začele izdelovati vprašalnik. Vprašalnik smo razdelile na štiri področja: splošne podatke (npr. število pisarn v Sloveniji?), strukturo kadra (npr. skupno število osebja?), strukturo strank (npr. zakaj si izberejo stranke ravno Vaše podjetje?) ter software (npr. Kateri software uporabljate v knjigovodstvu?). Po nekaterih popravkih s strani TPA Horwath d.o.o. smo končale vprašalnik.

Eden naših ciljev je bil, da določimo osebne dogovore s podjetji. Ampak pri tej točki smo imele nekaj problemov, saj so pisarne kar rekle, da naj napišemo e-mail in da nimajo časa za nas.
Ko smo se drugič odpravile na pot v Ljubljano, smo najprej imele termin z vodjem TPA Horwath d.o.o. Dr. Michaelom Knausom, nato smo se še srečale s trgovskim svetnikom podružnice avstrijske gospodarske zbornice v Sloveniji dr. Christianom Millerjem, ki nas je zelo dobro informiral o delu podružnice avstrijske gospodarske zbornice v Sloveniji.
Za našo analizo trga smo napravile tudi t.i. Quicktest s kazalniki. S Quicktestom smo dobile dober pregled o situaciji podjetij. Z delom na tem projektu smo dobile vpogled v razna gospodarska področja ter v različne gospodarske poklice.
Čeprav je bil projekt naporen, nas je tudi razveselil, ker smo si nabrale veliko novih izkušenj in vtisov.
Hvaležne smo za sodelovanje s TPA Horwath d.o.o. in upamo, da smo čim bolje izpolnile projektne cilje.

*Adlaßnig Sonja*
*Trampusch Katarina*
*Yvonne Urak, 5.A*

# Domača stran za gradbenega mojstra Paula Perča

Kot do sedaj vsak peti letnik, smo morali tudi mi to šolsko leto izdelati projektno nalogo v okviru predmeta PMPA pod vodstvom gospe prof. Isop. Naloga mora imeti gospodarsko ozadje ter vključevati tudi predstavitev projekta v javnosti.

Po dolgem razmišljanju se je naša skupina, ki jo sestavljamo trije člani – Mara Branz, Matej Perč in Stefan Domej – odločila, da bomo oblikovali spletno stran za gradbenega mojstra Paula Perča. Ker je prevzel sin gradbenega mojstra vodstvo projekta, smo hitro dobili pomembne informacije in tako sprva osnovali koncept projekta. Seveda smo pri tem vključili tudi mnenje ter ideje gospoda Perča, ki nam je nakazal smernice in smo te pri našem delu tudi upoštevali. Želeli smo ustvariti pregledno, kakovostno ter tudi za oko privlačno spletno stran v slovenščini ter nemščini, ki bi dobro predstavila gradbenega mojstra, njegovo delo in projekte, v katere je bil vključen v preteklosti. Na ta način naj bi bila stran zelo pomemben vir informacij predvsem za mogoče bodoče stranke gradbenega mojstra in druge posameznike, ki se zanimajo za njegovo delovanje. Spletni strani smo dodali kot dodatno zanimivost tudi opis poklica gradbenega mojstra ter vse teme popestrili s slikami. Delo smo pravično razdelili med člani skupine, pa ko je prišlo do pomembnih odločitev, smo bili vsi vključeni in je vsak lahko povedal svoje mnenje. Ko smo zbrali dovolj podatkov, smo te primerjali in izluščili koristne ter te potem objavili na spletni strani. Največ časa, ki smo ga vložili v projekt, je terjal najpomembnejši del, in sicer programiranje spletne strani. Ob tem smo oblikovali tudi logotip za gradbenega mojstra, ki se barvno lepo sklada z layoutom spletne strani. Vedno spet smo se posvetovali tako z našo gospo profesorico, kot tudi z gospodom Perčem o napredkih in nadalje upoštevali pohvalo ter kritiko. Tako smo se naučili, kako pomembno je, da si vedno v stiku z naročnikom in ti je tako najbolje mogoče zaključiti določen projekt v zadovoljstvo vseh.

Zdaj, po končanem delu, v katerega smo vložili veliko časa in truda, lahko ugotovimo, da smo si pridobili mnogo znanja, ki nam bo v bodoče v pomoč pri delu s strankami. Na tem mestu bi se radi zahvalili gospodu Perču za pripravljenost in dobro sodelovanje ter gospe prof. Isop za podporo. Upamo, da bo spletna stran všeč vsem obiskovalcem in da bodo na njej našli vse podatke, ki so jih iskali.

*Stefan Domej , 5.A*

# Otroški vrtec Mavrica

Po dolgem premišljevanju se je naša skupina (Janja Wastl, Ani Grigorjan in Anita Hallegger) odločila za predstavitev večjezičnega zasebnega otroškega vrtca »Mavrica«, ki ima svoj sedež v Dobrli vasi.

Naši projektni cilji so, da predstavimo otroški vrtec javnosti in da oblikujemo spletno stran. S tem hočemo povišati poznanost tega zasebnega otroškega vrtca.

Najprej smo vprašale predsednika in vzgojiteljico vrtca, ali lahko izdelamo spletno stran za vrtec in katere želje bi imela v zvezi z oblikovanjem spletne strani.

Po dovoljenju pristojnih oseb smo takoj začele zbirati informacije in ideje za spletno stran ter za dokumentacijo.

Za pridobitev vseh potrebnih informacij o vrtcu smo sestavile vprašalnik in ga razdelile v vrtcu. S pomočjo vzgojiteljic nam je anketa uspela, saj so jo skoraj vsi starši izpolnili. Vprašalnike smo izdelale s pomočjo programa »Microsoft Word« in jih točno ovrednotile s pomočjo programa »Microsoft Excel«.

Drugi korak je bil, da smo si razdelile delo, pristojnosti in sestavile časovni načrt, v katerem naj bi bile vse naloge opravljene.

Po številnih obiskih v vrtcu smo končno zbrale vse podlage, ki so nas zanimale, kot npr. zgodovina oziroma nastajanje vrtca, pedagoški koncept in ponudba vrtca, finančna sredstva in letne prireditve.

Pri obdelavi tega projekta smo ugotovile, da sta vizija in strategija vrtca usmerjeni zelo dolgoročno.

Otroci imajo zdaj in tudi v bodočnosti možnost se na igriv način naučiti tri jezike v eni hiši.

V združujoči se Evropi postaja znanje jezikov vedno bolj pomembno, ne samo za kulturo posameznega kraja, temveč tudi za celotno gospodarstvo.

Čeprav obdelava spletne strani in dokumentacije ni bila enostavna, smo zadovoljne, da nam je uspelo izdelati spletno stran.

*Ani Grigorjan,*
*Anita Hallegger,*
*Janja Wastl, 5.AA*

# „Posojilnica-Bank reg. GenmbH“ – Analyse der Kundenzufriedenheit
# „Posojilnica-Bank r.z.z o.j.“ – Analiza zadovoljnosti strank

Das Unternehmen „Posojilnica-Bank Ferlach-Klagenfurt reg. GenmbH“ erteilte uns den Auftrag die Kundenzufriedenheit ihrer Klientel zu analysieren, wobei wir uns besonders auf jugendliche Kunden spezialisieren sollten. Um die Kundenzufriedenheit auf möglichst einfachem Wege zu analysieren, beschlossen wir eine Online-Umfrage durchzuführen. Der Online-Fragebogen wurde im Programm Macromedia Dreamweaver gestaltet und später auf der schuleigenen Homepage veröffentlicht.
Nach einer Umfragedauer von etwa zwei Wochen konnten die Resultate schließlich im Programm Microsoft Excel ausgewertet und analysiert werden.
Unter Berücksichtigung der Umfrageergebnisse und der Kundenzufriedenheit erstellten wir ein Werbekonzept, das einige Vorschläge zur Stärkung der Kundentreue bzw. zur Neugewinnung von Kunden, v.a. jugendlicher Kunden beinhaltet. Da uns die Umfrage deutlich zeigte, dass mehr als 90% aller Kunden mit dem Unternehmen „Posojilnica-Bank reg. GenmbH“ sehr zufrieden sind, beschlossen wir, uns in Hinkunft auf Werbemaßnahmen, v.a. auf die Gewinnung von neuen jugendlichen Kunden aus Ferlach und Umgebung zu konzentrieren.
Als effektivstes Werbemittel erschienen uns Werbeplakate bzw. –flyer, die auf das von der Bank kostenlos angebotene Jugendkonto hinweisen sollten. Der Flyer sollte sich von den Werbeflyern im Layout deutlich von Flyern der Konkurrenzbanken un-terscheiden. Deshalb wurden Flyer für das Jugendkonto anderer Banken verglichen und daraufhin einige Vorschläge in den Programmen Adobe Photoshop und Microsoft Publisher ausgearbeitet, welche später für die Öffentlichkeitsarbeit verwendet werden sollten.

**Podjetje „Posojilnica-Bank Borovlje-Celovec r.z.z o.j.“** nam je dalo nalog, da analiziramo zadovoljnost strank, pri čemer naj se predvsem oziramo na mlado klientelo. Da bi analizo opravili na najlažji način, smo se odločili za povpraševanje po spletu.
Upoštevali smo rezultate povpraševanja in na podlagi tega oblikovali oglaševalni koncept, ki vsebuje predloge za okrepitev zvestobe strank oz. za pri-

dobivanje novih, predvsem mladih strank. Ker nam je povpraševanje jasno pokazalo, da je več kot 90% vseh mladih strank s podjetjem »Posojilnica-Bank Borovlje-Celovec r.z.z o.j.« zelo zadovoljnih, smo se odločili, da se osredotočimo predvsem na pridobivanje novih strank iz Borovelj in okolice.

Kot najbolj efektivno sredstvo oglaševanja so se pojavili plakati oz. folderji, ki naj opozarjajo na brezplačni mladinski konto banke. Ta naj se v vsakem primeru razlikuje od folderjev drugih bank, zato smo primerjali folderje za mladinski konto drugih bank in nato izdelali predloge v programih Adobe Photoshop in Microsoft Publisher. Če bodo naši predlogi ustrezali pričakovanjem naročnikov, bodo folderji tiskani in objavljeni v Posojilnici-Bank.

*Melanie Božič,*
*Saša Krištof,*
*Niko Smrtnik, 5,A*

*Feierliche Momente …*

*Slavnostni trenutek za Amro Pajalić*

*Anita, Janja, Emilia, Ani …*

*Stefan, Mara, Matej, Saša …*

# Dvojezična zvezna trgovska akademija – 20 let
# Zweisprachige Bundeshandelsakademie – 20 Jahre

Das Maturaprojekt „Šprichst du slovensko?" veranschaulicht, neben anderen Themen, zu allererst die wichtigsten Eckpunkte der Geschichte der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie. Dies jedoch nicht nur mit Wörtern auf dem Papier, sondern auch mit einem selbstgedrehten Film.

Das Projekt entstand zum 20. Jubiläum der Zweisprachigen BHAK. Der betriebswirtschaftliche Hintergrund (dies muss jedes Thema beinhalten) ist die Finanzierung von Schulen in mehreren Ländern.

Da wir, Mirijam Oitzl, Tamara Serajnik, Jasmin Jug und Elise Doujak eine zweisprachige Schule besuchen, entschieden wir uns noch zusätzlich dazu das Thema: „Die Bedeutung des Slowenischen" in unser Projekt mit einzubeziehen. Es erzählt die Geschichte unserer Muttersprache und zeigt mit Vehement die Vorteile eines qualitativen zweisprachigen Unterrichts auf und weist auf die Vorzüge hin, die sich einem bieten, wenn man das Glück hat, mehrere Sprachen zu beherrschen.

Im Mittelpunkt unseres Projektes steht unser selbsterstellter Film „Šprichst du slovensko?", wahlweise in slowenischer und deutscher Sprache. Er zeigt nicht nur die Veränderung unserer Schule durch die Jahre, sondern das Hauptaugenmerk ist auf die Vorteile gerichtet, die sich Dank einer Ausbildung in verschiedenen technischen Fächern, dem zweisprachigen Unterricht und dem Beherrschen von mehreren Sprachen ergeben.

Das Filmmaterial für unseren Film über die Zweisprachige Bundeshandelsakademie erhielten wir vom ORF und einige weitere Szenen, die wir zum Erstellen unseres Filmes noch zusätzlich brauchten, nahmen wir mit der schuleigenen Kamera auf. Für die Zusammenstellung all dieser Sequenzen verwendeten wir das Programm Adobe Premiere CS4 und für das Synchronisieren (Ton) verwendeten wir das Programm Camtasia Studio 6.

Außerdem erstellten wir in Kooperation mit der Firma Artis Filmproduktion GmbH auch ein DVD-Menü und brannten den circa 10 Minuten langen Film auf DVDs.

Um all dies finanzieren zu können, suchten wir bei der Organisation Promlad – Volbankova ustanova um finanzielle Unterstützung an. Kurz darauf erhielten wir bereits eine positive Antwort.

Zu jedem Maturaprojekt gehört

auch noch das Verfassen einer Dokumentationsmappe. Im fünften Jahrgang wird erwartet, dass jeder von der Projektgruppe zumindest 20 Seiten selber verfasst und alle gemeinsam verbrachten Stunden, die dem Projekt gewidmet sind, müssen protokolliert werden.
Es ist sehr viel Arbeit, ein solch umfassendes Projekt innerhalb des Zeitplanes auf die Beine zu stellen. Eigentlich war jedoch das Schreiben der Dokumentationsmappe nicht die meiste Arbeit, sondern die Erstellung eines qualitativ hochwertigen Filmes, der all jenes zeigt, das wir zeigen wollten.
Versuchen Sie einmal an die 50 Clips und 100 Audiodateien in einen 10-minütigen Film einzubringen, der dann auch noch das Wesentlichste, Wichtigste, Bedeutendste und Beste zeigt.

*Elise Doujak, Mirjam Oitzl,*
*Tamara Serajnik,*
*Jasmin Jug, 5.A*

## Izdelava spletne strani za KPD Planina v Selah

Ob koncu lanskega šolskega leta smo dobili od gospoda prof. Müllerja in gospe prof. Isop nalogo, tvorimo projektne skupine in v času poletnih počitnic poiščemo oz. izberemo primerno temo za maturitetni projekt. Tvorba projektne skupine je bila takoj urejena, kajti v tej konstelaciji smo že izdelali projekte v 3. in 4. letniku in je bilo skorajda samoumevno, da se bomo tudi te naloge lotili v isti zasedbi.
Pri iskanju oz. izbiranju teme za maturitetni projekt na začetku nismo našli primernega nalogodajalca za projekt. Dejstvo, da naše domače kulturno društvo že nekaj let načrtuje ureditev lastne domače strani na spletu, je v nas zbudilo idejo, da društvu odvzamemo to delo v okviru maturitetnega projekta. Povezali smo se s predsednico društva Pavli Čertov, ki je bila takoj navdušena nad našo idejo. Morali smo počakati, da je odbor pri naslednji seji sklepal o tej zadevi, nato pa smo takoj dobili »žegen« za projekt.
Najprej smo izdelali projektni časovni načrt in nato začeli z iskanjem informacij o društvu. Na tem mestu moram omeniti, da so nam odgovorni pri tem šli zelo na roko, za kar se jim zahvaljujemo. Na predlog našega mentorja prof. Müllerja smo se za izdelavo spletne strani odločili za program Joomla. Svetoval nam je ta program, ker s tem programom lahko več uporabnikov vsak čas aktualizira vsebino spletne strani, kar naj bi bila v prihodnosti velika prednost za društvo.
Najprej smo se morali seznaniti z novim programom. Ta problem je bil kmalu rešen, ker smo se intenzivno ukvarjali s programom in nam je končno le uspelo izdelati spletno stran.

Ta projekt je bil za nas velik izziv in hkrati dobra priložnost, da smo dokazali sposobnost za projektni menedžment. Radi bi se zahvalili našemu mentorju prof. Müllerju za vso pomoč in podporo pri uresničitvi tega projekta.

*Miran Kelih, Roland Jug,*
*Stefan Jug, 5.A*

# Evalvacija poklicne poti absolventov DZTAK

V tem projektnem delu izvemo, kakšna je bila nadaljnja izobrazba nekdanjih dijakov oz. kakšne možnosti so imeli za zaposlitev, potem ko so zaključili šolanje na Dvojezični zvezni trgovski akademiji.

Prvi koraki projektnega dela so bili organizacija in razdelitev nalog, nakar sva takoj pričeli z iskanjem absolventov, saj je bilo za to potrebno največ časa. Izdelali sva časovni načrt, po katerem naj bi bile vse naloge opravljene.

Po dolgem razmisleku in izbiri teme projektnega dela sva izbrali zelo zanimivo a tudi dokaj zahtevno nalogo. Najina dolžnost je bila poiskati vse oz. čim več nekdanjih absolventov, ki so maturirali na Zvezni dvojezični trgovski akademiji ter jih kontaktirati. Kontaktiranje je potekalo predvsem prek elektronske pošte. Rezultati iskanja so bili večinoma pozitivni, kar pomeni, da sva kontaktirali iskano oz. pravo osebo, ki nama je to tudi potrdila. Pripravljenim odgovarjati na najina vprašanja, sva poslali sestavljen vprašalnik, ki je temeljil na vprašanjih o njihovi nadaljnji izobrazbi. Na njihov e-mail sva jim poslali povezavo, s katero so prišli do vprašalnika in ga anonimno izpolnili.

Seveda kontakt z vsemi ni bil možen, saj je bilo zelo težko pridobiti informacije oz. podatke vseh. Od 346 absolventov nama jih je uspelo kontaktirati približno 160, kar je bil velik uspeh, saj sva pričakovali precej manjše število.

Kontaktiranje je potekalo predvsem prek elektronske pošte ter prek spletne strani Facebook. Elektronske naslove sva dobili delno na internetu, predvsem pa so jih nama posredovali v že „najdeni" absolventi. V e-mailu sva se predstavili, na kratko opisali najin projekt ter, v kolikor je bila to iskana oseba, ji poslali vprašalnik. Zadeva je bila na Facebooku nekoliko bolj enostavna, saj je velika večina uporabnik te spletne strani.

Vprašalnik sva izdelali s pomočjo programa Macromedia Dreamweaver. S klikom na povezavo www.hak-tak.at/anketa so absolventi lahko anonimno izpolnili vprašalnik, ki je bil sestavljen iz 12-ih vprašanj. Na vprašanja nama je odgovorilo 96 absolventov.

Od 96-ih jih 72 izvaja poklicno dejavnost, ki odgovarja njihovemu zaključku na Zvezni dvojezični trgovski akademiji, le 20 jih opravlja drugačno dejavnost. Te dejavnosti so izvajali tudi v tujini, in sicer v Sloveniji,

Nemčiji in Avstriji, so pa bile tudi nekatere zanimive izjeme, kot so Grčija in Izrael. Dejavnosti so v tujini izvajali do 12 mesecev oz. enega leta, nekateri celo okrog 6 oz. do 10 let.18 se jih ni odločilo za nadaljnjo izobrazbo, 13 absolventov se je odločilo za visokošolski študij, največ pa za univerzo. Izobrazba na naši šoli jim je pri izvedbi zahtev sedanjega delovnega mesta zelo pripomagala, predvsem pa v splošni izobrazbi, v angleščini ter zmožnosti prezentiranja, temu pa sledita takoj pravo in gospodarsko poslovanje.Težišče dejavnosti je predvsem v marketingu, splošnem managementu in upravi oz. organizaciji, najmanj pa se jih ukvarja z importom in eksportom ter špedicijo. Le okrog 17% absolventov dejavnosti izvaja samostojno, približno 60% pa kot zaposleni. Večina od njih svoje sposobnosti za delo ocenjuje kot zelo dobre. Mnogi so na Zvezni dvojezični trgovski akademiji pridobili zmožnost prezentiranja, samostojne organizacije ter učenja, zato so zahteve na teh področjih pri nadaljnji izobrazbi zelo dobro izvedli. Trenutno jih je največ zaposlenih kot uslužbenec oz. uslužbenka, neko povprečje nam kaže, da se izobražujejo na strokovni visoki šoli, najmanj pa jih obiskuje univerzo.

Ker je bila anketa anonimna, sva se odločili, da bi nekaj prostovoljcev vprašali za njihov kratek opis nadaljnje poti po končani DZTAK, ki si jo je možno ogledati v najini dokumentaciji. Cilji najinega projekta, so bili predvsem uspešno kontaktiranje posameznih absolventov, a prvotnega pomena je bilo, da sestaviva in ovrednotiva vprašalnik. Cilj vprašalnika je bila pridobitev informacij o nadaljnji izobrazbi in o poklicu absolventov, ki so zaključili šolanje na Dvojezični zvezni trgovski akademiji. Eden izmed najinih ciljev je bil tudi sestaviti podatkovno mapo s podatki absolventov.

*Amra Pajalić,*
*Sara Sušić, 5.A*

## Riassunto

In questo progetto ci occupiamo di com'è stata l'educazione dei diplomati e quali possibilità di lavoro hanno avuto dopo la maturità all' Istituto Tecnico Commerciale Bilingue.
I primi passi del progetto sono stati l'organizzazione e la divisione dei compiti.
Dopo una lunga riflessione abbiamo scelto un tema molto interessante ma anche molto esigente. Il nostro obbligo era quello di cercare il maggior numero di diplomati che avevano fatto la maturità all' Istituto Tecnico Commerciale e di contattarli. Il contatto si è svolto per e-mail. I risultati della ricerca sono stati positivi, e questo significa, che abbiamo contattato le persone giuste. Abbiamo mandato loro un'inchiesta con alcune domande sulla loro educazione.
Non è stato possibile contattare tutti i diplomati. Su 346 ne abbiamo contattato circa 160, e questo è stato un grande successo.
Il contatto si è svolto soprattutto tramite e-mail e sul sito Facebook. Abbiamo trovato su internet gli indirizzi elettronici. Ci siamo presentate un po', abbiamo descritto il nostro progetto e abbiamo mandato loro la nostra inchiesta. Su Facebook la situazione era più facile, perché molti usano questo sito.
Abbiamo fatto l'inchiesta con il programma Macromedia Dreamweaver. Cliccando sul link www.hak-tak.at/anketa i diplomati hanno potuto compilare l'inchiesta anonima, che era composta da 12 domande. Alle domande hanno risposto 96 diplomati.
Su 96 diplomati, 72 svolgono un lavoro che riguarda i loro studi all' ITC Bilingue, solo 20 di loro fanno invece un' altra attività.

Queste attività sono state svolte anche all' estero, per esempio in Slovenia, Germania, Austria, ma anche in Grecia e in Israele e sono durate da 6 mesi a 10 anni. 18 di loro non hanno scelto un' ulteriore educazione, 13 hanno scelto una »Fachhochschule«, e la maggior parte ha scelto l'università. L'educazione della nostra scuola li ha aiutati sul lavoro attuale, soprattutto per quanto riguarda l´educazione generale, in inglese, con le presentazioni, ma anche in diritto e in economia. Baricentro delle attività è soprattutto il marketing, il management generale e l´amministrazione, mentre la minor parte di loro si occupa di import, export e spedizione. Circa il 17% dei diplomati svolge queste attività in proprio, e circa il 60% lavora come impiegato. La maggior parte di loro dice che le loro competenze sul lavoro sono molto buone. Molti hanno ricevuto all' ITC le capacità di presentazione e di organizzazione.
L'inchiesta è stata anonima e perciò abbiamo chiesto loro di raccontarci la loro vita dopo la maturità, che è possibile trovare nella nostra documentazione. Lo scopo del nostro progetto è stato quindi soprattutto il contatto con i diplomati, la valorizzazione dell' inchiesta, la ricezione di informazioni sulla loro formazione e professione. Uno dei nostri scopi è stato anche quello di creare una cartella con i dati dei diplomati.

*Amra Pajalić,*
*Sara Sušić, 5.A*

# Dan mladih podjetnikov na Dvojezični trgovski akademiji

Dne 26.11.2009 od 14. do 17. ure smo priredili – zdaj že drugič - na Dvojezični trgovski akademiji v Celovcu „Dan mladih podjetnikov". Učenci 4A razreda so v obliki delavnice imeli priložnost, preveriti svoje znanje z vidnimi eksperti iz prakse (Mag. Herwig Draxler, Gospodarska zbornica, Mag. Harald Baier, Kärntner Sparkasse, Mag. Miran Breznik, Enterprise Support in Mag. Hermann Klokar, davčni svetovalec).

*Mladi „vajenci" pri delu*

Po kratkih uvodnih predavanjih smo začeli z delom in učenci so soočili eksperte s poslovnimi načrti, ki so jih izdelali v predmetu „Projektni menedžment (PMPA)". Tu je prišlo do marsikatere poučne izkušnje in konec koncev do banalne ugotovitve, da tudi za človeka v samostojnem poklicu velja geslo „brez dela ni jela". Tako rekoč kot uglasitev za delavnico nam je zaigral učenec 3A razreda, Dominik Kargl, na svoji harmoniki dve „viži" in s tem pokazal, da je „entrepreneur" v najboljšem smislu.

*Prof. Helmut Petschnig*

*Dominik Kargl je zaigral na harmoniko.*

# „ENTREPRENEURSHIP EDUCATION“ – schon wieder ein neuer Begriff?

**Was versteht man nun unter „Entrepreneurship Education“?**

Der Begriff lässt sich in etwa mit „Unterricht in unternehmerischem Denken und Handeln“ übersetzen und umfasst im weiteren Sinne alle Bildungsmaßnahmen zur Förderung unternehmerischer Einstellungen und Fertigkeiten. Er bezieht sich also auf die Entwicklung bestimmter Werte und Haltungen sowie Schlüsselqualifikationen, die sowohl zur Gründung eines Unternehmens führen können als auch für die selbständige Arbeit in der Praxis für jeden Schüler/-in von enormer Bedeutung sind. „Wissen, Passion und Feuer“ – wie die Abbildung zeigt – sind sozusagen die Würze in der Ausbildung unserer Jugend, deswegen wurde vom Bundesministerium für Unterricht und Kunst dem Unterrichtsprinzip „EntrepreneurshipEducation“ eine zentrale Bedeutung im berufsbildenden Schulwesen beigemessen.

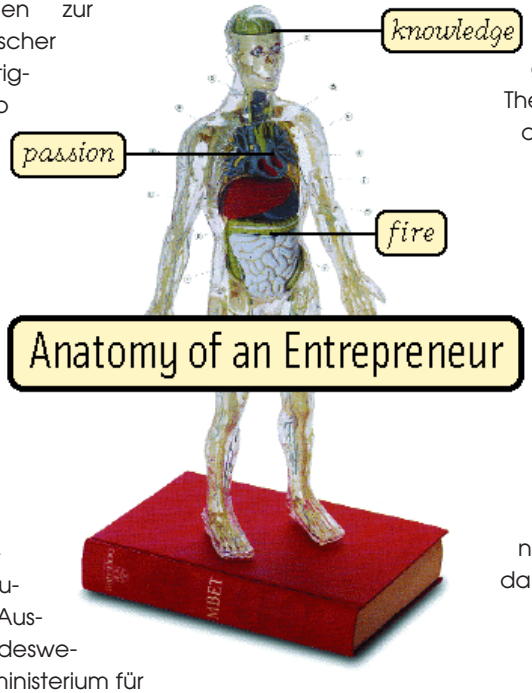


Zahlreiche Maßnahmen, die in den Lehrplänen bereits Verankerung gefunden haben (wie z.B. die Zertifizierung der Übungsfirmen, die verbindlich vorgeschriebenen Projektarbeiten, die approbierten Schulbücher und Medienpakete u. a. m.) sind Zeugen, dass diesem Unterrichtsprinzip bereits Leben eingehaucht wurde.

Auch in unserer Schule wurde mit dem im letzten Schuljahr begonnenen und jährlich stattfindenden Jungunternehmertag / Dan mladih podjetnikov und den damit zusammenhängenden Projekten zum Thema „Unternehmensgründung“ im 4. Jahrgang ein diesbezüglicher Meilenstein gesetzt. Neben den bisher bereits erfolgreich laufenden Projekten zu diesem Thema (wie z.B. Fachvorträgen, Diskussionsveranstaltungen, Exkursionen u. a. m.) wurde den Schülern -/innen so der allseits propagierte „entrepreneurial spirit“ – wie in nachstehender Abbildung dargestellt – eingehaucht.

*Prof. Helmut Petschnig*

# London 2010

London, city of art, music, fashion, history … Thanks to Mrs. Feinig we made it, we went on a journey to London in May 2010.

On a rainy Saturday, 9 students and 1 teacher head to Brnik, where our plane would take off at about 7 pm. Nervous, excited and happy as we were we met there and couldn't wait for the check-in.

I can't describe the feeling you get when you realize that you don't have any excess luggage, you are no criminal with bombs hidden in your belt, you didn't forget you passport and you are about to enter a plane with the only destination London.

As we arrived at Stansted Airport in London we got to know right away typical London weather- rain!

We were brought to our families, which took us one more exhausting hour, one more hour to think and philosophize about how our families would be, what our houses would look like and so on.

I think everyone of us was content with their family at first sight. They were all very nice and worried about our well-being. Plus, as far as I can tell, no one of us had to experience the great and worldwide known British gastronomic culture.

*Our group in front of Buckingham Palace, the home of the Queen.*

We started our first day in London, which was a Sunday, with a small sight-seeing tour at Big Ben and Westminster Abbey and a big, big shopping-tour in Camden Town. I swear I have never seen as many people shopping on a Sunday afternoon as there were running around, obviously clueless of what a zebra-crossing is good for.

Monday – Friday we had 2 lessons in English. Each of it last-

*We tried to make a phone call …*

ing 2 hours. After class we sometimes went for shopping again with a good mix of sightseeing and just walking around, exploring the area. We went to the British Museum where we were able to see the famous Rosetta Stone. Mrs. Feinig showed us the National Art Gallery, took us to Tower Bridge as well as to Tower Hill. We were at Trafalgar Square and walked down The Mall. We went shopping on Oxford Street and had the rare chance to get into the middle of a classic rush hour.

Many of us left a lot of money at the I Love Brittania Store at Piccadilly Circus. A shop, 2 levels filled up with items which all had the British flag on it.

Heading back home on Saturday was mixed with happiness seeing our families and friends and sadness, too, leaving this great, beautiful and inspiring city called LONDON.

*Verena Sucher, 3.A*

## Delavnica digitalne fotografije za dijake DTAK

Absolvent naše šole, mag. FH Stefan Reichmann, je imel z zainteresiranimi dijaki delavnico digitalne fotografije, v kateri jih je uvedel v temelje fotografske umetnosti. Dijaki so z zanimanjem sledili njegovim strokovnim razlagam, potem pa so se sami lotili fotografiranja. Ugotovili so, da je potrebno veliko vaje in prakse, če hočeš dobiti kakovostne posnetke.
Svoje lastne umetniške fotografije pa je Reichmann v obliki fotografske razstave predstavil ob praznovanju 20-letnice naše šole dne 25. junija 2010 v hotelu Sandwirth v Celovcu.

T. F.

# Intenzivni tečaj slovenskega jezika v Ljubljani

Od ponedeljka 25. do petka 29. januarja 2010 se je 28 učenk in učencev prvega letnika Dvojezične zvezne trgovske akademije udeležilo intenzivnega jezikovnega tečaja v Ljubljani. Tečaj je organiziral Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Univerzi v Ljubljani. Učence so spremljali profesorja Urban Popotnig in Branko Kolter ter asistentka za slovenščino Helena Nadižar. Udeleženci tečaja so bili po znanju slovenščine razdeljeni na tri skupine, za učence iz Slovenije pa je bil vzporedno organiziran tečaj nemščine, ki ga je vodila profesorica Hema Česnovar.

*Udeleženci tečaja pred glavnim vhodom Filozofske fakultete.*

Tečaj se je vršil na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani vsak dan od 9:00 do 12:30, od 14:00 do 15:30 ure pa je še sledila konverzacija. Popoldne oz. zvečer so bile na sporedu še razne dejavnosti, kot npr. voden ogled Ljubljane, ogled razstave v Moderni galeriji, obisk BTC-City in ogled muzikala Showtime v Cankarjevem domu.

Učenci so stanovali v Dijaškem domu Bežigrad, od koder so se vsak dan vozili z mestnim avtobusom na tečaj na Filozofski fakulteti. Kosilo je bilo rezervirano v restavraciji Pod lipo, večerja pa v Emonski kleti. Ves tečaj je bil odlično organiziran, vsi udeleženi so v tem tednu jezikovno zelo napredovali. Učenke in učenci prvega letnika Dvojezične trgovske akademije so imeli tudi priložnost, da se osebno bolje spoznajo, vrhu tega pa so odnesli lepe vtise iz slovenskega glavnega mesta Ljubljane.

Zahvaljujemo se Volbankovemu skladu za finančno podpora tega projekta.

*Prof. Branko Kolter*

## Vienna's English Theatre

On Friday, 5th Feb. 2010, our 2.B class together with their English teacher went to see „Sacrifice", this year's touring production by Vienna's English Theatre. It's a story about young people from different backgrounds and how they are trying to come to terms with the sacrifices they have had to make in their lives so far. We very much enjoyed the excellent, lively and thrilling performance by the young actors and are already looking forward to further productions by VET.

*Prof. Ingrid Rasinger*

# Ljubljana

*Ljubljanski prijatelji*

Novembra 2009 sem se odločila za polletno šolanje v Ljubljani. Svojo željo sem takoj sporočila staršem in gospe profesorici Feinig, ki je kontaktirala učitelje na ekonomski šoli v Ljubljani. Sprejeli so me. Zaključila sem prvi semester na Dvojezični trgovski akademiji v Celovcu in se nato odpravila v Ljubljano.

Stanovala sem v Dijaškem domu Ivana Cankarja na Poljanski cesti, šola pa se nahaja v Prešernovi ulici. Prva moja skrb

je bila, kako bom prišla prvi dan od Poljanske ceste do Prešernove. S pomočjo svoje sostanovalke v domu, ki obiskuje isto šolo, sem pravočasno prispela v šolo. Tam so me že pričakovali novi sošolci ter gospa razredničarka, profesorica Smolič. Pouk v novi šoli je bil precej drugačen kot na naši. Ure so trajale samo 45 minut in po vsaki uri je bila 5-minutna pavza, v kateri si moral menjati razred. Ob desetih je bila še velika pavza, ki je trajala 25 minut. Zelo vesela sem bila, ker smo vsi dijaki dobivali brezplačno malico in pijačo.

Izven šole in pouka sem se veliko družila s sošolci, prijateljicami, ki sem jih spoznala pri nogometu, z sostanovalkami iz doma, itd. Po navadi smo se srečavali ob Ljubljanici ali pa smo šli nakupovat v trgovski center BTC. V Ljubljani mi ni bilo nikoli dolgčas. Vsak večer, tudi med tednom, se je kaj dogajalo. Ali sem obiskala gledališke predstave, koncerte, ali razne prireditve in muzeje. Ljubljana je čisto drugačno mesto kot Celovec. Vedno se nekaj dogaja, povsod je veliko mladine, veliko obiskovalcev iz celega srečuješ po ulicah, Ljubljana je zelo živahno mesto.

Ko se je bližal konec šolskega leta, me je profesorica Smolič obvestila o obvezni praksi, ki jo mora vsak učenec in učenka opraviti konec tretjega letnika. Ni dolgo trajalo, pa mi je na misel prišel gospod Ogris-Martič, direktor Volksbanke v Ljubljani. Ker tudi on stanuje v Bilčovsu, sem dostikrat imela priložnost, da sem se za vikend vozila z njim domov v Avstrijo. Prosila sem ga, da mi je omogočil dvotedensko delo v servisnem oddelku Volksbanke. Delo na banki mi je bilo zelo všeč, spoznala sem veliko novih stvari, kako poteka delo na banki, veliko prijaznih sodelavcev itd.

Zelo sem srečna in hvaležna, da sem imela možnost obiskati ekonomsko šolo v Ljubljani. Tako sem izboljšala predvsem svojo govorjeno slovenščino. To je bil moj cilj, ki sem ga dosegla.

*Alena Wieser, 4.A*

# Kako formulirati prošnje za delo?

Dne 18. 01. 2010 smo povabili na našo šolo spet gospoda mag. Massingerja od firme LKW WALTER, ki je predaval o tematiki »Kako napisati prošnjo za delo?, Kako formulirati pravilno strukturiran življenjepis? in sploh Kako se obnašati optimalno, če se potegujemo za delo? Učence/učenke 3.A in 3.B razreda pa je soočil tudi z možnostjo vlaganja prošnje preko interneta (www.europass.at) .
Kot človek prakse jim je dajal dobre nasvete, katerim napakam se je vsekakor treba izogniti, kaj pomeni t. i. »dresscode« in odgovarjal še na marsikatera druga pomembna vprašanja, ki krožijo o tej za naše bodoče maturante pomembni tematiki.

*Prof. Petschnig*

Am 1. 2. 2010 hielt Mag. Sabine Mühlböck von der Kärntner Sparkasse an unserer Schule einen Vortrag zum Thema **„Jugendkonto“**. Sie erklärte den Schülern des 1. Jahrganges auch, was Kreditwürdigkeit für die Kreditvergabe bedeutet.

Die Zweisprachige BHAK dankt der Kärntner Sparkasse für die Finanzierung des Projektes „Anschaffung von Präsentationsmaterial“.

**Datenschutz-Vortrag Mag. Christian Inzko**

Mag. Christian Inzko von der Volkswirtschaftlichen Gesellschaft hielt am 9. 4. 2010 an unserer Schule einen interessanten Vortrag zum Thema mit dem Arbeitstitel: „Hacker, Viren, Spammer und Spione“.

# Paco Wrolich je obiskal našo šolo

**12. novembra 2009**

**Društvo TAKS Management gostilo vrhunskega kolesarja Petra „Paco“ Wrolicha**

Šolsko projektno društvo TAKS Management, ki deluje v okviru Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu, je priredilo profesionalno organizirano tiskovno konferenco z vrhunskim kolesarjem **Petrom „Pacom“ Wrolichom**. Prireditev je moderiral predsednik Slovenske Športne zveze (SŠZ) in hkrati tudi vodja slovenskih sporedov pri deželnem studiu ORF Marjan Velik.

Tiskovno konferenco so ob podpori učitelja mag. Štefana Hribarja za projektno šolsko društvo TAKS Management pripravili dijakinje in dijaki 4. letnika s predsednico društva Vereno Maurer na čelu.

**19. november 2009**

**4. letnik na obisku v deželnem studiu ORF**

Malo pred 11. uro smo prišli v prostore Avstrijske radiotelevizije ORF, kjer nas je sprejel vodja Slovenskega sporeda g. Velik ter nam čestital za dobro vodenje tiskovne konference, ki smo jo imeli 12.11. G. Kežar, čigar funkcija na radiu je izbiranje glasbe, nas je potem vodil po prostorih radia ORF slovenskega sporeda. V studiu smo lahko slišali, kako je ravno potekalo poročilo o kvalifikacijski tekmi za svetovno prvenstvo v nogometu v Južni Afriki med Slovenijo in Rusijo.
Verena in jaz sva pridobila še nekaj izkušenj na podlagi novinarskega dela, saj smo povedali nekaj besed v ,,eter“ in se potem še poslušali ter videli, kako potem novinarji vse malo olepšajo, saj izrežejo (izbrišejo) nepotrebne šume.

*Das TAKS-Management-Team mit dem Radprofi Peter „Paco“ Wrolich.*

Na kratko smo si ogledali še online-uredništvo ter potem še nemški oddelek oz. studio, ki je veliko večji, vendar tam ni bilo veliko ljudi, ki bi jih lahko videli saj so bili vsi na pavzi. Bili smo v TV studiu, kjer snemajo „Dober dan Koroška" in „Kärnten Heute". Dober dan Koroška posnamejo 3 ure preden jo predvajajo na televiziji. Ogledali smo si še ORF teater, kjer so ponavadi večje stvari kot božičnica, ali kakšne diskusije, s tem se je naš obisk na ORF zaključil, nato pa smo se odpravili še na skupno pijačo.

*Matic Jančar, 4.A*

*Tudi Gregorja Schlierenzaunerja smo videli v živo …*

**21. januar 2010**

**Občni zbor TAKS menedžmenta**

V prostorih kompetenčnega centra na Dvojezični trgovski akademiji so skupine (3. In 4. Letnik) športnega in kulturnega menedžmenta pripravili 2. občni zbor učnega društva TAKS menedžment.

Tako je predsedstvo, ki je ostalo nespremenjeno (predsednica: Verena Maurer, podpredsednika: Matic Jančar in Rafael Urank, tajnica: Sabrina Rabitsch in blagajničarka: Milena Verdel,…) na tokratnem občnem zboru, ki ga je vodil prof. mag. Dominik Kert, sklenilo, da vključijo sekcijo 3.A in 3.B, se pravi, vsi učenci/ke, ki so se odločili za strokovno smer športnega in kulturnega menedžmenta na Dvojezični trgovski akademiji so vključeni v delo društva TAKS menedžment.

Vodji sekcij, Sara Wieser (3.B) in Sara Krištof (3.A) sta raznolike cilje predstavili ob imenovanju njunih funkcij.

Občni zbor se je končal v prijetnem druženju ob pripravljenem bifeju.

*3B: Martina, Martin, Dominik, Marina, Eva, Angelika*

*Rok Papič z maskoto*

**18. marec 2010**

**Obisk svetovnega prvenstva v smučarskih poletih na Planici 2010**

Slovenska športna zveza in organizacijski komite Planice sta tudi letos povabila en avtobus dvojezičnih dijakov/inj iz Koroške na eno izmed največjih prireditev v zimskem športu.
Tokrat je vabilo prejela skupina športnega in kulturnega menedžmenta na Dvojezični trgovski akademiji (skupno se je udeležilo 35 učencev/k) in Nova srednja šola Šentpeter v Celovcu (skupno 11 učencev/k) v spremstvu Danila Prušnika.

*Sara Krištof, 3.A*

V četrtek, 18. marca, smo se učenke in učenci športnega in kulturnega menedžmenta sekcije 3.A, 3.B in 4.A ob pol osmih zjutraj zbrali pred našo šolo, da bi se odpeljali na Planico, si tam ogledali svetovno prvenstvo v smučarskih poletih.Spremljala sta nas prof. Hribar in prof. Petschnig.
Ko smo prispeli na cilj, so športniki že letali na prvem predkvalifikacijskem treningu.

Izlet na "sneženo kraljico", kakor domačini tudi imenujejo Planico, je bil zelo zanimiv, ker smo videli potek smučarskih poletov enkrat v živo.
Imeli smo tudi možnost srečati skakalce in od njih so nekateri izmed nas dobili celo avtograme. Ogledali smo si dva treninga in kvalifikacijsko serijo.
Po kvalifikaciji smo dobili malico in čaj, nato smo še malo poslušali koncert slovenske pevke Alye in se končno odpravili na pot nazaj domov.
Izlet je bil zelo zanimiv in enkratno doživetje, tako da se že zelo veselimo na prihodnje leto!

Minister za šolstvo Republike Slovenije dr. Igor Lukšič je 24. 11. 2010 s predstavniki šolstva z obeh strani meje obiskal tudi Dvojezično trgovsko akademijo.

Generalni konzul Matjaž Longar in podtajnik Ministrstva za šolstvo in šport RS Roman Gruden v pogovoru z ravnateljico Majo Amrusch-Hoja.

FOTO: OPETNIK

Z leve: ravnateljica TAK Maja Amrusch, minister Igor Lukšič, ravnatelj Miha Vrbinc in nadzornik Teodor Domej.

**15. decembra bo obiskal Dunaj**

# Lukšič se je informiral na naših šolah

Minister bo 15. decembra na pogovorih na Dunaju.

Minister za šolstvo in šport Slovenije Igor Lukšič je v torek, 24. novembra, obiskal Koroško. Ministru sta predstavnika Deželnega šolskega sveta (Sandrieser/Domej) predstavila tematike, ki bi jih bilo smiselno izpostaviti na delovnem srečanju z avstrijsko ministrico za šolstvo, s katero se bo minister Lukšič predvidoma sestal 15. decembra 2009 na Dunaju. Minister je obiskal tudi Slovensko gimnazijo in Dvojezično zvezno trgovsko akademijo v Celovcu ter Višjo šolo za gospodarske poklice zavoda šolskih sester v Šentpetru.

Novice, 27. 11. 2009

V A B I L O

Foto Štukelj

Gospodarska zbornica Slovenije je prevzela za letošnji Maturantski ples častno pokroviteljstvo. Vsa leta pa je potekala tudi kooperacija med GZS in našo šolo, med drugim so 23. 4. 2010 obiskali profesorji in maturantje GZS, kjer so bili seznanjeni z delovanjem zbornice. Zahvaljujemo se generalnemu direktorju GZS mag. Samu Hribarju Miliču za plodno in koristno sodelovanje.

# Naravoslovna ekskurzija – obisk Inštituta Jožefa Stefana in rojstne hiše Jurija Vege

Maturantje Dvojezične zvezne trgovske akademije in Slovenske gimnazije smo se 4. marca 2010 zbrali pred šolo, se vkrcali na avtobus ter se odpeljali proti Ljubljani. Zaradi slabih vremenskih razmer smo si morali ubrati daljšo pot, kar pa ni prav nič pokvarilo našega dobrega razpoloženja in smo kljub temu pravočasno prispeli na naš cilj. Po približno dveh urah vožnje smo se najprej ustavili pred Inštitutom Jožefa Stefana v Brinjah pri Ljubljani, kjer nam je naš vodič predstavil in pokazal kar nekaj zanimivih stvari. Najprej smo prisluhnili zelo zanimivi, poučni ter dobro pripravljeni predstavitvi o jedrski tehnologiji, kjer smo na koncu imeli tudi možnost povprašati o vsem, kar nas je zanimalo. Nato smo se odpravili v sosednji prostor, kjer nam je naš vodič prav lepo pokazal razne poskuse ter informacijski center o jedrski tehnologiji. Poudarek je bil na delovanju jedrske elektrarne in radioaktivnih odpadkih.

Inštitut smo zapustili bogatejši za nekoliko več znanja o omenjeni temi, nato pa smo se z avtobusom odpravili proti osnovni šoli v Dolu pri Ljubljani, kjer nas je pričakal naš naslednji vodič, ki nas je najprej popeljal v enega od prostorov šole ter nam začel pripovedovati o slovenskem fiziku in matematiku Juriju Vegi. Po predavanju smo se z avtobusom in z našim vodičem odpeljali na ogled njegove rojstne hiše. Po krajši vožnji smo prispeli k hiši ter pričakali prijetnega gospoda, ki nam je najprej na kratko opisal življenje Jurija Vege, nato pa nas popeljal v notranjost hiše, kjer smo si lahko ogledali razne slike in spomine. V rojstni hiši Jurija Vege je danes v eni sobi stalna razstava o njem.

Po ogledu Vegove rojstne hiše smo se odpravili nazaj proti Celovcu, se med potjo ustavili v Naklem, kjer smo se malo spočili ter se odpravili v restavracijo na kosilo. Po celodnevni ekskurziji smo se vrnili nazaj v Celovec, veseli, da nam je dan minil brez pouka, a kljub temu zelo poučno. *Amra Pajalić, 5.A*

*Bilo je zanimivo in poučno …*

# Exkursion der 3.A und 3.B Klasse nach Bayern

Am 06. 04. 2010 um ca. 07:00 trafen sich die Schüler der 3.A und jene aus der Parallelklasse 3.B am Hauptbahnhof in Klagenfurt. Von dort aus begaben wir uns auf eine lange Busfahrt nach Salzburg. Unser erster Halt waren die berühmten Wasserspiele in Salzburg. Als die Hälfte der Klasse nass war hatten alle genug und es konnte weiter gehen. Haltestelle Nr.2 war der Chiemsee im Süden von Bayern. Mit einem Schiff fuhren wir zur Herreninsel. Dort angekommen wartete ein langer Fußmarsch auf uns, welcher uns schließlich zum Schloss Herrenchiemsee führte, das Sommerdomizil Ludwig II von Bayern. Das imposante Bauwerk begeisterte viele. Auf der Insel ließen wir es uns dann bei einem Weißwurstessen gut gehen. Unser nächstes Ziel war ein kleines altbayrisches Dorf namens Benediktbeuern. Dort verbrachten wir auch unsere erste Nacht. In einer außerordentlich kleinen kirchlichen Herberge konnten wir am Abend die bayrischen Kochkünste genießen. Es ging weiter nach Dachau. Dort angekommen galt unser erstes Augenmerk dem Konzentrations- und Arbeitslager. Eine lange Führung gab uns tiefe Einblicke in das Schicksal der Häftlinge. Nach einer Messe in der Kirche der im KZ angesiedelten Karmeliterorden ging es für alle weiter nach München. Die Schüler teilten sich in Gruppen auf und sammelten die ersten Eindrücke von der Altstadt. Es folgte eine Führung durch die Jesuitenkirche. Die Führung war dermaßen interessant gestaltet, dass überraschenderweise viele zuhörten. Danach ging es wenige Schritte weiter zur Frauenkirche. Am Nachmittag kamen wir zu unserem nächsten Quartier. Eine große Herberge, modern eingerichtet und mit vielen Möglichkeiten Sport zu praktizieren. Der Abend war geprägt von der Spannung des Fußballspiels München gegen Manchester United. Die Fußballinteressierten versammelten sich in unzähligen Lokalen um die Großclubs aus der Premier League zu beobachten. Am dritten Tag war eine Führung in der Allianz-Arena vereinbart. Das zweitgrößte Bundesligastadion nach dem Berliner Olympiastadion war für unsere Verhältnisse sehr groß und modern. Eine Führung brachte uns bis in die Spielerkabinen der Münchner Bayern und der Löwen von 1860 München.

*Ilja Svetnik, 3.A*

# Call Center Graz

*Pred vhodom v Call Center*

V okviru predmeta BPQM (tematika »Sales Management«) smo se s 3.A razredom (spremljevalca prof. Petschnig in prof. Isop) odpeljali v Graz in si ogledali podjetji »T-Mobile Call Center« in pivovarno »Puntigamer«. Učenci in učenke so tako lahko svoje v teoretičnem pouku pridobljeno znanje tako rekoč v živo » preverili« v praksi.
Spoznali so, kaj pomenijo gospodarski pojmi »Inbound« in »Outbound«, a tudi kako reglementirano poteka vsakdanja služba. Pivovarna Puntigamer pa jim je pokazala, kako avtomatizirano se v današnjem času odvija produkcija. Tako so lahko dijaki neposredno podoživljali pot od hmelja in pridobivanja slada tja do užitnega požirka piva.
Na poti domov smo se ustavili še pri podjetju »IKEA« v Celovcu. Z delovnim listom podjetja so se učenci in učenke v skupinah podali na pot, stopili v kontakt s prodajalci in poskusili čim prej rešiti vprašanja. Zmagovalci so namreč dobili bon, s katerim so si lahko kupili pri naši zadnji postaji »McDonalds« priljubljeni »Bic Mäc«. Zmagala je skupina „Ošina Nadja in Thaler Stephanie", ki je najhitreje rešila vprašanja.

*Prof. Petschnig*

# 3.B razred na obisku pri podjetjih v Ljubljani ...

3. decembra 2009 so se učenci/učenke 3.B razreda odpeljali na obisk dveh podjetij v Ljubljano, in sicer »Logističnega centra BTC« in podjetja „Gorenje Tiki". Jan Sekavčnik in Lea Šefman, učenca 3.B razreda sta se izkazala kot prava entrepreneurja, ker sta bila pripravljena organizirati ne samo obisk pri podjetjih, ampak sta poskrbela tudi za prevoz z avtobusom v Ljubljano.
Najprej je direktor logističnega centra BTC, Janko Pirkovič seznanil učence/učenke z „osebno izkaznico" centra, jim prikazal zgodovinski razvoj, pa tudi perspektive uspešne dejavnosti. Po ogledu logističnega centra so imeli možnost se nekaj časa sami sprehajati po centru BTC-ja.

Neposredno po ogledu BTC-ja smo se odpeljali k podjetju Gorenje Tiki. Podjetje Gorenje Tiki je bilo ustanovljeno leta 1951 kot Inštitut kovinske industrije Slovenije. V letu 1978 se je TIKI pridružil Gorenju Velenje, ki je njihov 99,8%-ni lastnik. Trenutno ima zaposlenih okoli 382 delavcev. Namestik obratovodje je v zelo zanimivi Powerpoint-predstavitvi dal še veliko drugih informacij, tako da so dobili učenci/učenke po ogledu produkcijskih enot dober vtis o podjetju.
Na koncu ogleda podjetja smo se odpeljali še v center Ljubljane, kjer so učenci/učenke lahko na lastno roko raziskali območje Tromostovja in brskali po bolšjem trgu. Točno ob 16. uri so bili vsi – kot zmenjeno – na avtobusu, tako da smo se lahko odpeljali spet domov.

*Prof. Petschnig*

# Maturantska ekskurzija 4. letnika Dvojezične zvezne trgovske akademije po Sloveniji (7. – 10. junij 2010)

Ekskurzija se je začela v jutranjih urah v Celovcu. Vsi smo se že veselili na skupne dni, ki jih bomo preživeli v Sloveniji. Na bivšem mejnem prehodu Holmcu nas je že pričakoval naš vodič prof. Rok Puppis, ki nas je vse 4 dni spremljal s strokovnimi izvajanji o Sloveniji. Povedal pa nam je tudi mnogo zanimivosti iz sodobnega utripa Slovenije. Naš prvi odmor je bil v Laškem, kjer smo si ogledali najstarejšo slovensko pivovarno. Sledil je ogled minoritskega samostana Olimje, ki je znan po svoji lekarnarski tradiciji. Nato smo se hvala bogu odpeljali v terme Olimje, kjer nas je že čakala možnost kopanja v novem bazenu. Zvečer smo imeli dovolj prostega časa, ki je trajal do zajtrka. Naslednji dan smo imeli predstavitev jedrske elektrarne Krško, nadaljevali smo pot mimo Otočca, nato pa je sledilo kosilo na turistični kmetiji Šeruga. Za večino razreda pa je bila zelo pomembna izletna točka Kočevski Rog, kjer smo si ogledali Bazo 20, ki ohranja svojo podobo iz časov partizanskega odpora. Zvečer, preden smo se vkrcali v hotel na Vrhniki, smo šli na kratek sprehod do rojstne hiše Ivana Cankarja.

3. dan je sledila edinstvena multivizijska predstavitev presihajočega Cerkniškega jezera. Ker smo čez nekaj časa postali lačni in žejni in nam je že krulil želodec, smo se veselili degustacije pršuta v Hrušici pri Štanjelu. Najbolj ganljiv trenutek pa je bil, ko sem končno zagledala morje, na katerega sem že nestrpno čakala. Peljali smo se do Pirana, kjer smo se kopali in uživali šumenje morja. Zvečer pa nas je vse peljal taksi v Portorož, kjer smo praznovali zadnjo skupno noč.

4. dan smo si ogledali Luko Koper, edino mednarodno tovorno pristanišče v Sloveniji. Zaključili smo ekskurzijo v hotelu Lev v Ljubljani, kjer sta se nam pridružila predstavnika Ministrstva za šolstvo RS in Zavoda za šolstvo RS, g. Roman Gruden in ga. Veronika Pirnat. V imenu vseh se je naša razredničarka zahvalila Republiki Sloveniji, da nas je povabila na to potovanje. Po kosilu smo se spet vrnili v Celovec. Tako se je naša ekskurzija, ki je bila zanimiva, zabavna ter naporna, na žalost prehitro končala. V imenu dijakov 4.A se zahvaljujem profesorjema Feinig in Hribar za potrpljenje z nami in da nista izgubila živcev, če smo bili kdaj preveč „sitni". Hvala!

*Mirjam Einspieler, 4.A*

*Na Tartinijevem trgu v Piranu.*

*Dijaki pozorno poslušajo vodiča v Kočevskem Rogu.*

# Ekskurzija v Turin in Milan

Naše popotovanje po severni Italiji se je začelo z uvodnim pozdravom, kar v kapeli Slomškovega doma. Vsi smo bili mnenja, da bo ekskurzija uspela le, če se bomo razumeli in zabavali. Ogled odlomka iz filma o Donu Boscu in nato nočna vožnja proti Milanu sta bila začetek našega potovanja.

V zgodnjih jutranjih urah smo prispeli v Milan, ki je bil v tem času popolnoma miren in prazen. Po jutranji kavici, ogledu stolnice ter milanske Scale (opere) nas je pot vodila do jezera Maggiore. Kratek sprehod po otoku Madre in nato skupno kosilo je bilo za nekatere nekaj unikatnega. Če smo se na otoku, po domače povedano „cvrli", nas je vožnja z ladjico prijetno ohladila.

Svetovno prvenstvo v nogometu – 23. junij ob 16h – Slovenija proti Angliji. Da smo prišli do TV-zaslona in do nogometne tekme, smo morali obiskati pet vasi ter 5 barov. Tako smo si ogledali šele 2. polčas. Izid tekme nas je po pravici povedano razočaral, a to nas ni oviralo pri ekskurziji sami.

Naše prenočišče je bilo postavljeno ob rojstnem kraju Dona Bosca. Če nas je večerja popeljala v nebesa, so nas komarji kaj hitro popeljali na realna tla.

*Milanska stolnica*

Jutranja telovadba ter italijanski zajtrk sta bila začetek našega dneva. Sprehod do katedrale, ki so jo pred kratkim obnovili in ogled hiš, kjer je odraščal Don Bosco ter skupna sv. maša so bili v načrtu za dopoldan, popoldan pa smo se odpeljali v Turin. Po ogledu Turinskega prta je nastopil čas za okrepčilo ter nakup spominkov, a na žalost je prosti čas kaj hitro minil in že smo bili na poti proti 2. največjemu egipčanskemu muzeju na svetu. Nekateri z zanimanjem, spet drugi z manj, smo se sprehodili mimo mumij in ostalih arheoloških najdb.

Usesti se na travo in prigrizniti še tisto, kar nam je ostalo, bi bilo še lepše, če nas nadležni komarji ne bi ovirali pri jedi. Kaj kmalu za tem je sledila vožnja proti prenočišču ter nato počitek.

Točno ob sedmi uri zjutraj smo že slišali budnico iz ust našega profesorja Rosenzopfa. Sledilo je pakiranje, nato telovadba in na koncu še zajtrk. Pot smo nadaljevali proti Turinu, kjer smo si ogledali še nekaj zanimivosti o Donu Boscu. Sledilo je okusno kosilo (pizza) ter nato težko pričakovani obisk zabaviščnega parka Gardaland, kjer smo se zabavali vse do polnoči.

Vsi „zmatrani", a veseli, smo se okolli ene ure zjutraj začeli vračati domov.

*Špela Lunar, 1.B*

# Wienaktion 2010

Am Montag, dem 22.02.2010, fuhren wir, die Schüler der Klassen 2.A und 2.B der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie um 7:39 Uhr mit dem Zug vom Hauptbahnhof Klagenfurt nach Wien. Die Fahrt dauerte ca. 4 Stunden und wir kamen um 11:28 Uhr am Hauptbahnhof „Wien Meidling" an. Von dort aus fuhren wir mit der U-Bahn (Linie U6) bis zur Haltestelle „Handelskay" und anschließend gingen wir ca. 5-10 Minuten zu Fuß bis zum Jugendgästehaus Brigittenau am Friedrich-Engels-Platz 24. Nach kurzer Einführung und der Zimmereinteilung begaben wir uns auf den Weg zum Mittagessen. Danach folgte schon unsere erste Besichtigung und zwar die des internationalen Zentrum Wiens. Im Anschluss nach dem Abendessen führte uns unser Programm ins Volkstheater, wo wir uns das Stück „Purple Rose of Cairo" ansahen. Somit endete der 1. Tag in Wien.

Am Dienstagvormittag sahen wir uns Barockes Wien an und besichtigten die Karlskirche. Den Nachmittag verbrachten wir in der KURIER-Redaktion, wo wir einen Überblick erhielten, wie eine Zeitung entsteht und welche Tätigkeiten die Mitarbeiter einer Zeitung erledigen müssen. Die Gestaltung des Abendverlaufs durften wir selbst organisieren.

Mittwochvormittag hatten wir Freizeit und um diese auch auszunutzen, ging jeder einzelne seinen eigenen Aktivitäten nach. Wir schlossen uns in Gruppen zusammen. Die eine fuhr ins Innere Zentrum Wiens um einkaufen zu gehen und die andere blieb im Jugendgästehaus und beschäftigte sich selbst.

Am Nachmittag befanden wir uns in der Nationalbank, um das Münzmuseum kennenzulernen. Darauf folgend fand die Besichtigung des Narrenturms statt, welche nicht gerade angenehm war, da man die Auswirkungen verschiedener Krankheiten am menschlichen Körper genau sah. Wie bereits erwähnt war es kein schöner Anblick, aber nichtsdestotrotz eine lehrreiche Erfahrung. Wie schon am Tag zuvor wurde der Abendverlauf selbst geplant und zur Auswahl stand entweder ein Kinobesuch oder das Bleiben im Jugendgästehaus zur Auswahl.

Am Donnerstagvormittag machten wir einen Rundgang im Schloss „Schönbrunn" und anschließend besuchten wir den Tiergarten „Schönbrunn". Das nächste, was wir bewunderten, war das Mittelalterliche Wien und das St. Stephan Riesentor. Generell wurde das Abendprogramm selbst organisiert und am Donnerstagabend stand dann noch das

Musical „Tanz der Vampire" zur Auswahl.
Letzten Endes kam schon der Freitag, der Tag unserer Abreise. Am Vormittag betrachteten wir noch zum Abschluss das Parlament und nachher ging es zum Mittagessen. Danach bereiteten wir uns zum Aufbruch der Abreise vor. Kurz gesagt: Wir machten uns auf dem Weg zum Hauptbahnhof. Der Zeitpunkt der Heimfahrt rückte immer näher und man fühlte die Wehmut. Ebenfalls lag auch der Abschied in der Luft. Unser Zug kam und so traten wir den Rückweg an. Um 16:21 Uhr kamen wir am Hauptbahnhof in Klagenfurt an.
Die Reise war sehr schön, sehr gut organisiert, interessant und vor allem lehrreich. Eine tolle Erfahrung und ein einzigartiges Erlebnis.

*Amela Sinanović, 2.A*

## Antifašistični sprehod po Celovcu

Ko smo v verouku obdelali tematiko evtanazije in s tem tudi nasilje v času tretjega rajha, smo prišli na idejo, da bi si ogledali kraje terorja v Celovcu. Zanimalo nas je, kje so ti kraji in kdo je bil vpleten v ta sistem uničevanja. Povabili smo gospo mag. Nadjo Danglmaier, ki je napisala edino knjigo, ki se ukvarja z nacionalnim socializmom v Celovcu. V četrtek, 6. 5. 2010 zjutraj je prišla povabljena gospa na našo šolo. Ko smo našli razred s projektorjem, nam je pokazala teoretični del, to je fakte k tematiki na power pointu. Prinesla je tudi originalni zgodovinski material s seboj, in sicer stara pisma žrtev tretjega rajha. To predavanje je trajalo dve šolski uri. Po pavzi smo si šli v mesto ogledat originalne zgodovinske kraje. Ogledali smo si nekdanjo molitveno hišo (sinagoga) judov, kjer je danes parkirišče in majhni spomenik. V policijski centrali so do 1945 imeli

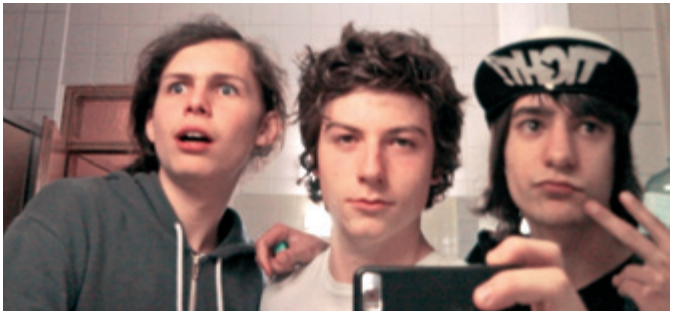

ujete politične nasprotnike, v Mohorjevi smo videli spomenik »črk«, ki spominja na vse žrtve, v MMKK-ju je bila centrala gestapa. Tam se je končal naš antifašistični sprehod po Celovcu. Zahvaljujemo se gospe Nadji Danglmaier!

*Fabian Türk, 3. A*

# Facebook, netlog, my space – interaktivni prijatelji ali pa osamljena mladina brez stikov v okolje?

**Luzia Sadjak, učenka 4.A, je sodelovala z naslednjim besedilom pri govorniškem natečaju Krščanske kulturne zveze in Narodnega sveta koroških Slovencev:**

Na spletni strani wikipedia sem odkrila sledeče:
Facebook je spletna stran, ki naj bi nudila izobrazbo in zabavo. Podjetje Facebook je doma v kalifornijskem Paolo Alto. Mark Zuckerberg je ustanovitelj tega podjetja. Pri ustanovitvi so mu pomagali štirje študentje univerze Harvard. Ob začetku je facebook bil namenjen samo za študente v Harvardu. Danes uporablja facebook nad 300 miljonov ljudi. Ta številka pa raste vsak dan. V Ameriki 55 odstotkov vseh otrok uporablja facebook ali pa my space. 70 odstotkov ameriških deklet od 15 do 17 let je prijavljenih na facebook ali pa my space. Statistike rečejo, da facebook zna 20 jezikov. Amerika ima največ udeležencev, ki so mlajši kot 25 let. V Nemčiji je 8 %, v Švici 18 % in v Avstriji je 10 % ljudi prijavljenih na facebook.

**Je facebook res moj najboljši prijatelj?**

Na to vprašanje gotovo veliko ljudi lahko odgovori z jasnim ja. Kdo v tej sobi bi lahko odgovoril z jasnim ja, naj prosim dvigne roko. Kot se vidi, je več kot polovica lahko odgovorila z jasnim ja.
Kakor je znano, se na facebooku lahko povežeš z ljudmi iz celega sveta. Na eni strani je ta naprava koristna, na drugi pa zelo zapeljiva. Paziti moraš da ne postaneš odvisen od nje.
Kot skoraj vsak mlad človek, sem se tudi jaz pred kratkim odločila za prijavo na facebook. Veliko mojih prijateljev je že prijavljenih, zato tudi jaz nisem hotela postati izjema. Prijava je bila zelo enostavna. Odkrila sem nekaj možnosti. Na facebooku sem našla marsikatero igro. Jaz bi rekla da nimajo smisla – da so neumne, zato tudi ne igram kakšnih iger na facebooku. Lahko tudi stopiš z veliko ljudmi v stik. Našla sem nešteto skupin pri katerih bi se človek lahko prijavil. Če bi se prijavila pri tretjini teh skupin, lahko zagotovim, da ne bi imela več časa za nič drugega. Zelo škoda bi se mi zdelo, če bi morala opustiti zaradi tega srečanja s prijateljicami pri treningih. Tudi sprehode v naravi bi zelo zelo pogrešala. Če bi zaradi facebooka sedela samo pred računalnikom, bi za domače vaje ne bilo časa. Ponudba na teh spletnih straneh je ogromna. Veliko mladih se ukvarja samo z računalnikom. Dokazano je, da večina mladih presedi večino svojega časa pred ekranom. Zaradi tega trpi človek sam in vse njegovo okolje. Nešteto mladih ljudi izgubi vse svoje prijatelje. Večina njih pa postane odvisna. Vse te spletne strani, kot so na primer facebook, netlog ali pa my space lahko postanejo zelo nevarne. Obstaja tudi dosti kriminalnih skupin. Ko se prijaviš, je še vse v redu. Ampak po kakšnem tednu te takšne skupine lahko napadajo tudi osebno. Dosti mladih najde prijatelje, ki so kriminalni, ali dostikrat je to vstop v svet mamil in prostitucije. Marsikdo se zaplete v bulimijo in še do samomora je že prišlo. Dostikrat pa se zgodi,

da se zaljubiš v nekoga, ki ga pravzaprav ne poznaš. Ko pa pride do prvega srečanja, ugotoviš, da je to povsem druga oseba!
Večkrat se je že zgodilo, da so podjetniki odpovedali svojim uslužbencem delo. Vzrok za odpoved pa je bil, da se na facebooku najdejo stvari, ki šefom ne ustrezajo.
Dosti mladih hoče biti »cool« in se prijavijo pri neštetih skupinah, ki jih ne poznajo. To lahko postane zelo zelo nevarno. Če kdo sedi samo v sobi in se ukvarja z računalnikom, se zagotovo ne bo več znal obnašati v družbi. Tudi zdravje zelo trpi, če samo sediš. Veliko staršev posadi svoje otroke pred televizijo, še preden znajo govoriti. Kratek čas pozneje pa sledi prvi računalnik. Samo da imajo starši pač svoj mir. Prepričana sem, da so ti otroci zelo ogroženi, da bodo sedeli v sobi in se ne bojo znali pogovarjati z drugimi. V družinah vsak sedi za računalnikom in nihče nima časa za pogovor. Večkrat kak človek na onem kraju sveta več ve o težavah mladega človeka, kot pa starši. Žalostno je, da otrok vidi prvo pikapolonico na spletu, ne pa v naravi. Mislim, da so mladi ljudje v mestih bolj ogroženi, kot na podeželju, ker živijo bolj anonimno. Seveda pa nova tehnologija nima samo slabih strani. Brez facebooka bi gotovo ne našla prijateljice v Angliji. Večkrat si piševa. Ona se uči slovenščino in nemščino, jaz pa poskušam napisati angleško pismo brez napake. Na facebooku najdem veliko dobrih in tudi slabih novic našega odbojkarskega kluba.
Pri marsikaterem vprašanju mi je splet lahko velika pomoč. Mislim, da je mladina na podeželju manj ogrožena, da postane odvisna od računalnika, kot mladina v mestu. Mene osebno vabi sonce, da se peljem s kolesom k prijateljici. Pri nas na vasi se vsi vaščani poznamo. Veliko skupaj praznujemo in si pomagamo. Mladina pri nobenem dogodku ni izključena. Pri nas na vasi mladina pomaga starejši generaciji, na primer gremo nakupovat manjše stvari ali pomagamo pri košnji trave na vrtu. Tako si izboljšamo žepnino. Dosti mojih prijateljev živi na kmetijah. Tam je pomoč mladih dostikrat zelo potrebna. In po zahtevnem delu ne potrebuješ več računalnika.
Želim si, da bi imel vsak mlad človek dostop do spleta, še bolj pa prosim odraslo generacijo, da naj bi se noben otrok ne vsedel nepripravljen pred računalnik.

Ker: **KDOR NEVARNOST POZNA, SE Ji LAHKO izogne …**

*Luzia Sadjak, 4.A*

Die Zweisprachige HAK beteiligte sich am Digital-Day, dem Wettbewerb für Wirtschaftsinformatik, zu dem alle 3. Jahrgänge der österreichischen Handelsakademien eingeladen wurden.

**Na literarnem natečaju je v kategoriji poezija sodelovala učenka 1.B letnika, Katja Košir, od katere objavljamo 2 pesmi.**

*Katja Košir*

Punca kot knjiga zaprta je vase,
cele minute želi biti sama zase!
Skrivnostno gleda,
ko je sama, sama zase, je čisto bleda.
Punca je sama zase,
piše pesmi, premetava besede, …
Punca premišljuje, …
Premišljuje in premišljuje, ne reče besede!
Njeno srce zmrzuje,
jutri bo že oledenelo.
Še snop ljubezni je ne pogreje,
ker že zdavnaj ji umrlo je
UPANJE!
Upanje ljubezni!
Upanje veselja!
Upanje življenja!
Upanje vase!

*Katja Košir*

Biti umetnik?

Biti umetnik ni težko,
narediti umetnijo je čudovito.
A ko jo oceniš, je slaba,
ko jo oceni ljudstvo, je krasna.

Biti umetnik je lahko,
ker vsaka skica
ali pika ob piki je umetnost.
Biti umetnik je enostavno,
ker umetnik sem jaz!
Pišem pesmi,
delam krivulje iz raznih črt.
Biti umetnik,
narediti to umetnost
je lepo in enostavno!
Treba se je samo ganiti in narediti.

**Špela Lunar, učenka 1.B, je sodelovala z naslednjim besedilom pri govorniškem natečaju Krščanske kulturne zveze in Narodnega sveta koroških Slovencev:**

## Populizem in politika

Ni dneva, da se ne bi dogodila kakršnakoli prevara. Med najbolj pogoste vrste prevar sodijo podkupovanja, ki se odvijajo tako med mladimi kot med tako imenovanimi odraslimi. Na koncu pa se včasih celo izkaže, da imajo vsi udeleženci od tega korist. Vsi dobijo svoje in vsi od tega potegnejo, kar je za njih najbolje. Najbolj žalostno pa je to, da je največ podkupovanja na vodilnih političnih mestih, ki naj bi nam bila za zgled.

Za pridobivanje volilnih glasov se politiki odločajo za mlade, ki so tudi odraz naivnosti in velikokrat prehitre odločitve. Zato so v nekaterih državah že dosegli, da se volilna starost niža in da sedaj na primer na Koroškem lahko volijo že 16-letni.

Večina mladih se ne ozira na to, za katerimi temelji stoji kandidat oz. stranka. V večini jih zanimajo stvari, ki so za njih dobre, v Sloveniji na primer so to študentski boni in stanovanja.
Vedno več je mladih družin, ki si ne morejo privoščiti stanovanja. Vzemimo za primer Ljubljano, kjer za kvadratni meter odštejemo od 2000 do 4000 evrov.
Politiki pa v svoji progagandi naprej podajajo tematike, ki so pomembne in mnogo bolj zanimive za nas mlade. A kaj do se vse te obljube redkokdaj uresničijo? Ljudje gredo na cesto, kar pa vlado spravlja na slab glas. Karkoli slabega o svoji državi noče slišati ne prebivalstvo, še manj pa vodilni – vlada. Kajti to dokazuje, kako nepošteno in brezbrižno delujejo osebe na vodilnih položajih.
Najbolj žalostno pa je, da mi mladi v to verjamemo, da bo nekaj, kar je bilo prej nemogoče, postalo mogoče.
Ker smo mladi dandanes vedno bolj obsedeni z materialnimi dobrinami, in ker vedno hočemo doseči več, smo lahko tarča politikov. Naše volilne glasove pridobivajo s koncerti, med mladimi priljubljenimi glasbeniki ter z nagradnimi igrami z bogatimi nagradami.
To je neke vrste podkupovanje, kar pa politično dobro urejene države ne bi smele dopuščati.
Na avstrijsko-koroški strani so politiki organizirali tako imenovane „evente", na katerih so ponujali brezplačno pijačo, tako brezalkoholno kot alkoholno. Hkrati pa so se pomešali med čisto običajne ljudi, da bi dokazali, da so enaki. To mladim ugaja. Čutijo se počaščene, ko pa jim je znana oseba stisnila roko.

Denar naj raje porabijo za izobraževalne dejavnosti ter za štipendije, ki bi mnogim najstnikom in njihovim staršem olajšale izobraževanje. V Avstraliji na primer daje vlada najstnikom – ko dopolnijo 15 let – prenosni računalnik ter manjšo vsoto denarja. S tem podpirajo izobraževanje mladih in jim hkrati tudi omogočajo nadaljnje študije.

Kar pa mislim o podkupovanju, pa je, da se to vsekakor ne bi smelo dogajati in rešitev za to je drugačen pristop.

**Nahla Halilović iz 3.A-letnika je sodelovala na literarnem natečaju KKZ in NSKS. Za črtico Sprehod je prejela 2. nagrado.**

## Sprehod po jesenski lepoti

Zelo lep dan je, po temni in mrzli jeseni se je danes pojavilo sonce. Vse dni sem čakala, da bo lepo vreme, da lahko grem ven v lepoto narave. Da dobim zrak in vidim živali, preden bo mrzlo in se bo narava spet potegnila nazaj. Že dolgo čakam, da bo vreme boljše, danes pa imam možnost, da grem ven. Ko sonce stopi izza oblakov, toplo občutim zadovoljstvo in v meni se prebudijo spomini na poletje. Kako je bilo lepo, kje smo bili, kaj smo delali … na ta čas, ki je dolgo že mimo in se bo spet vrnil. Ni samo zaradi lepega sonca to vremensko obdobje lepo, lepo je tudi to, da nimamo šole, en razlog več, zakaj je lepo, če sonce stopi izza oblakov in mi daje možnost,

da sanjam in mislim na ta lepi čas.
Mamin glas me iztrga iz sanj, v katere sem se pregloboko potopila, tako da sem pozabila na čas. Dan je pred koncem, samo še malo časa mi ostane, da grem na sprehod. Tudi občutek za vreme se je spremenil, odkar se je počasi začela približevati zima in zdaj postaja hitreje temno. Dovolj sanjarjenja, zdaj pa grem v akcijo! Vzamem svojo sivorjavo jakno, ki jo nosim najraje, ker če jo oblečem, je tako lahka in se počutim, kot da nimam nič na sebi. Je tudi zelo funkcionalna, v njej se lahko gibljem, perfektna je za hojo. Oblečem jo in zaprem zadrgo, tudi gumbe, da me veter ne bo prepihal. A bo kapa potrebna? Pogledam še enkrat ven iz okna. Najbolje se vidi, ali piha veter, če pogledaš drevesa. Drevesa se pa malo gibajo. Kapo bom vzela s sabo, če mi ne bo potrebna, jo bom stlačila v torbo, v primeru, da jo bom potrebovala, pa jo bom imela. Če odnesem kapo, pa moram vzeti s sabo tudi torbo. Ne želim nositi veliko s sabo. Najljubše mi je, če ničesar ne nosim s sabo, dovolj je, če moram nositi torbo ob drugih dnevih, ko je nujno potrebna. Zdaj pa ni, ne bom je vzela s sabo. Kapo si nataknem na glavo. Vzamem svoj šal, da se lahko malo stisnem vanj, če bo mrzlo ali bo pihal veter. Šal je rdeč, enobarven. Svoje bele rokavice pa obvezno nosim s sabo. Končno sem pripravljena na svoj sprehod po naravi. Zaprem vrata omare. Odprem sobna vrata in stopim na hodnik, pa do vrat, ki delijo hišo od zunanjosti in hladnega vetra. Mama iz kuhinje kliče: „N……..", a zdaj greš? Jaz pa se obrnem in grem v kuhinjo, da se poslovim od mame. „Ja, mami, oblekla sem se, in zdaj sem pripravljena, da grem." O.K., pazi nase in ne bodi dolgo, da se ne prehladiš." „V redu, ne bom izostala dolgo." Poljubim mamo in vzamem čevlje, v katerih dobro hodim. Odklenem vrata in stopim ven.

Mrzel veter mi piha v lice in naredim en korak nazaj, da se zavarujem pred mrzlim vetrom. Danes je kljub soncu mrzlo, ni se možno šaliti z zimo. Zdaj pa ne morem več nazaj, grem, pa kar bo, bo. Stopim ven in si obujem čevlje. Najprej naredim z rokami prostor za stopala. Vzamem čevlje v roke in jih raztegnem, da bo več prostora. Začnem z desno nogo, postavim jo noter in jo potisnem do konice čevlja, dokler je še prostora. Potem postavim prst med zadnjo stran čevlja in stopalo, in ga poskusim potisniti v ta tesni prostor. Malo se premikam naprej s celo težo, da si obujem en čevelj za drugim. Ah, končno sem notri! Pogledam prst, ki sem ga uporabila kot žlico, rdeč je od stiskanja in boli. Zdaj oblečem še rokavice, kako so mehke in tople! Grele me bodo. Vzamem kapo in si jo nataknem.

Zdaj pa končno grem! Zdaj se bo začelo! Veselim se na ta lepi dan. Sonce mi bleščí v oči, težko mi je gledati. Kot da nisem bila dolgo časa zunaj. Naredim prvi korak in pomislim, kam bom šla. Bom šla v smer parka, tam je najboljša cesta za sprehod. Cesta je malo vlažna, mislim, da je deževalo prejšnjo noč. Megla se tudi malo vidi med drevesi, skozi drevesa pa sveti sonce in jim daje poseben videz. Pogledam v smer, kamor bom šla, tam vidim sonce, odkod sije. Tudi listje drevesa se je spremenilo, ni več čisto zelene barve, zdaj je rumene, ponekod tudi rdeče barve. Kako lepo je videti, kaj narava naredi z listjem! Odprem oči, da vidim še višje od tega. Te lepe barve me še enkrat prebudijo. Vdihavam svež zrak, diši po zimi, ki bo kmalu prišla. Zdaj sem se pa odmaknila od hiše in stopim na cesto, kjer vozijo tudi avtomobili, moram paziti nanje. Počasi grem dol po griču. Grič mi da malo zaleta, tako da avtomatično hodim hitreje. Grem mimo sosedove hiše, vidim nekega človeka in ga pozdravim: „Dober dan!" on pa tudi odgovori: „Zdravo!". Jaz pa grem naprej in vidim ptičice na drevesih, kako se pogovarjajo. Videti je, kot

da iščejo nekaj za jesti. Vedno lepša se mi zdi narava, čim bliže pridem parku. Mačka sedi pred hišo naše sosede, gleda na nenavaden način in mijavka. Kako je sladka in lepa! V glavnem je bela, ampak ima rjavočrn vzorec. Jaz pa naredim tudi „mijav", ona pa se prestraši in skoči nazaj v svojo hišo. Grem mimo majhnega mosta, ki je narejen za pešce. Tu hodijo samo pešci in se vozijo kolesarji. Ob strani ima zelene železne stebričke. Dno mosta pa so lesene letve. Stopim in grem čez njega, zdaj sem na glavni cesti. Moram do trgovine. Iz pekarne se vali vonj po pecivu in vroči kavi, mene pa zebe. Zdaj bi pa bilo lepo nekaj vročega popiti! Nimam denarja pri sebi in tako moja želja ostane fiktivna. Slišim ljudi, kako se pogovarjajo in smejejo. Iz daljine mi prihaja v nos lep vonj po praženih kostanjih, res prijeten je ta vonj! Zdaj pa se potrudim, da grem hitreje, da pridem do parka. Vidim ga iz daljine. Pozimi je res lep pogled nanj! Race me čudno gledajo, kot da bi čakale, da jim dam nekaj za jesti. Plavajo v vodi, a jih ne zebe? Nekatere so se vsedle ob vodi na breg. Skozi meglo vidim igrišče, ki se mi zdi čudno in pusto. Vsedem se na klop, da si lahko v miru ogledam okolico. V sredini vode so naredili od ene strani do druge most. Le s težavo ga vidim skozi meglo. Svetilke ob mostu so vključene in ta luč se zrcali v temni vodi. Malo si odpočijem. Na vsem lepem zazvoni moj mobilni telefon.

Ja, halo? Mama je pri telefonu. „N……, a prideš zdaj prosim domov, kmalu bo temno…".

**Nina Koletnik, dijakinja 3.A je sodelovala na literarnem natečaju KKZ in NSKS s to črtico:**

## Poleti 2009

Tih veter piha, ko se uležem v mehko travo. Zaprem oči in globoko zadiham. Zrak dežele me pusti verjeti, vsaj za trenutek, da je vse na svetu v redu. Zadovoljno in optimistično vzamem knjigo, ki jo hočem brati v mirni naravi. Poletni veter in bleščeče sonce me motita pri branju, zato odložim knjigo. Spet spustim svoje težko telo v travo in ne občutim več zemeljske privlačnosti. Oddahnem si in tako izpustim vse svoje probleme. Zagledam se v megleno nebo. Nek oblak, ki ima obliko zajca, zakrije sijoče sonce. „Izgini!", si mislim in čakam, da skrito sonce pogleda izza oblaka. Najboljše v naravi sta svoboda in brezsistemskost življenja. To mi kažejo ptiči, ki

brez meja letajo po zraku. Kratko mi pride misel, da mi ljudje hočemo perfekcionirati svoje okolje z asfaltom in betonom, narediti iz naravne idile umetno idilo, ki je jaz ne pojmujem več kot idilo.
Pred očmi se mi pokaže mrzla, siva in temna slika. Preden se zbudim iz sanj, mi naenkrat postane toplo na obrazu. Previdno odprem najprej eno oko, potem drugo. Rumeno sonce pokuka ven in meni postane toplo v srcu. Naravi podarim na-smeh.

## Jeseni 2009

Nemotivirana in pesimistična prihajam domov. Lahko bi tudi rekla, da je to realistični vidik življenja. Seveda je to vprašanje čustev vsakega posameznika. Dodatno še name vplivajo temni, megleni in hladni jesenski dnevi. Kaj naj počnem s časom? Največkrat se mi kar zdi, da samo čakam na prvi dan poletja. Tedaj so vse rastline in živa bitja v ekstazi. Tedaj se jaz spet prav veselim in uživam čas, plešem z vetrom. „Samo še sedem mesecev moraš počakati, dekle", si skušam prigovarjati sama sebi. Tako minevajo jesenske ure, neverjetno počasi minevata trpljenje in obremenjenost notranjosti. Najhuje pa je, da vsak trenutek zavestno čakam na začetek lepega življenja. Saj je vseeno, jaz sem najhujši primer, ki obstaja, in kako pojmujem estetiko, ni ugovora!

Neke sončne nedelje se vsedem na svoje kolo in se napotim k babici. Peljem se čez travnik „pliberškega jormaka". Sledi kratka strma pot, potem pa je samo še ravnina. Oddahnem si. Pot do svoje babice poznam že tako dobro, da se lahko peljem čisto zamišljena. Kar mi prihaja naproti, že zdavnaj poznam. Majhni hrib, rumeno hišico na vrhu hriba, konje na travniku, … in na vsem lepem se ustrašim: „Kaj, prosim, naj je to?" Nekaj sekund prestrašena obstanem na robu ceste in gledam z velikimi očmi in odprtimi usti v zrak.

Takoj se odpeljem in sem prepričana, da bo to novica dneva. "Babica, veš, kaj sem videla v Nonči vasi?" – "Ne bi vedela, kaj misliš …" mi odgovori. Zjezim se in hektično pripovedujem: „Tam v bližini družine Serajnik, zakaj pa tam stojita žerjav in tovornjak?" Babica mi pove, da tam gradijo velik blok, da tam nastajajo nova stanovanja.

Na tisoče misli gre skozi mojo glavo. Strašno, kaj si ljudje izmislijo. V najlepši naravi hočejo zgraditi grd, siv blok? Postane mi jasno, da z razširjanjem mest niso mišljena samo velemesta kot New York ali Shanghai. Ne, uničevanje moje domovine je zdaj tako resnično, kot kažejo na televiziji. Žalostna povesim glavo. Tam, kjer so nekdaj ptiči žvrgoleli, se metuljčki lovili, miši imele svoje rove v zemlji in kjer je rasla mehka trava s pisanimi rožami, bo zdaj stal siv, zanikrn blok za nekaj ljudi.

Stari kitajski pregovor pove točno to, kar si mislim jaz: Šele ko bo padlo zadnje drevo, ko bo ulovljena zadnja riba in bo zastrupljena zadnja reka, bodo ljudje vedeli, da ne morejo jesti denarja.

# Schulwettbewerb „Europa macht Schule“

Wir, die 3.A-Klasse, haben uns beim Schulwettbewerb „Europa macht Schule“ auf das Thema „Österreich ohne die EU“ geeinigt.
In den kommenden Wochen werden wir uns auf aktuelle Themen konzentrieren wie z.B.: Gesetzesregelungen und Kultur.

Die Projektleiterin ist Sonja Rudolf, Stellvertreterinnen sind Nina Koletnik und Stephanie Thaler.
Unter der Annahme, dass Österreich kein EU-Mitglied ist, erstellen wir eine Spezialausgabe einer fiktiven österreichischen Tageszeitung. Durch die inhaltliche Gestaltung der

Beiträge sollen dem Leser indirekt die Vor- und Nachteile der EU-Mitgliedschaft vor Augen geführt werden. Außerdem planen wir Passanten und Kärntner Parteimitglieder zu befragen.

Die Hauptbeteiligten am Projekt sind:

- Sonja Rudolf
- Nina Koletnik
- Stephanie Thaler
- Sara Krištof
- Stella Marič
- Viktoria Marchl
- Doris Fazlić
- Nahla Halilović
- Merima Trumić
- Fabian Türk.

*Arbeitssitzung*

16. Maturantski ples | Maturaball
Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu | der Zweisprachigen BHAK in Klagenfurt
the Red Carpet Affair
13. 11. 2009
Dom glasbe|Konzerthaus
Celovec|Klagenfurt
ob|um 20:00
Veseli Begunjčani
Disco | DJ Jean Gravier
PP|VV: € 9,- | VB|AK: € 12,- | Večerna garderoba|Abendkleidung

Dobrodošli
Willkommen

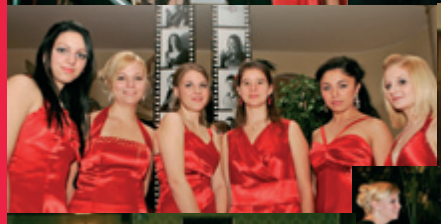

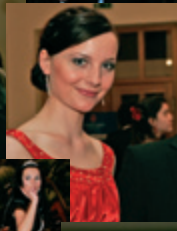

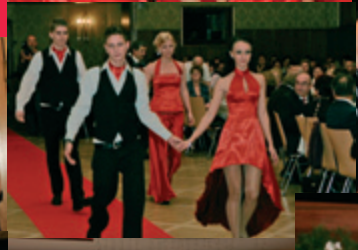

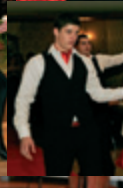

tski ples
a Ball
Benvenuti
Welcome
ZNA TRGOVSKA AKADEMIJA
BUNDESHANDELSAKADEMIE
ww.hak-tak.at

## Poletni športni teden

Kot vsako leto, smo se tudi letos s 3.A in 3.B letnikoma odpravili na poletni športni teden na Milštatsko jezero. Mladim je športna agencija nudila številne športne panoge, katerih so se z veliko vnemo udeležili, kot npr.: kajak, plezanje, jahanje, golf, tenis, jadranje, deskanje in rolanje. Vsak dan so se naši dijaki z nasmejanimi obrazi vračali v svoja bivališča. K dobremu počutju je pripomoglo tudi lepo, sončno, toplo vreme, ki nas je spremljalo cel teden.

*Odgovorno vedenje mladih je polvale vredno!*

Ni nam bilo potrebno reševati neprijetnih prekrškov in konfliktnih situacij, zato smo veliko več časa preživeli v prijetnem druženju, kot npr.: šli smo na grad Sommeregg, kjer smo se soočali s krutimi oblikami mučenja iz preteklosti in sedanjosti s celega sveta. Večer smo zaključili z večerjo v obliki viteške pojedine in z bogatim programom animatorja.

In mladi ne bi bili mladi, če ne bi kljub napornemu dnevu še dodatno merili svoje moči pri odbojki na mivki – vse tja do noči. Izpolnjen dan z raznimi športnimi aktivnostmi in prijetna družba sta popeljala učence v zdrav, trden spanec.

Izvenšolska športna srečanja niso namenjena samo izvajanju šport-

nih veščin, temveč krepijo tudi medsebojne prijateljske vezi, ki pogojujejo boljše razumevanje med učenci in učitelji. Učitelj, ki spremlja učence na izvenšolskih dejavnostih, prevzema zelo odgovorno in težko delo, saj mora biti aktivno prisoten pri mladih 24 ur na dan. Kljub temu tako delo z veseljem sprejemam, ker me učenci največkrat nagradijo s svojim spoštljivim in zavzetim delom pri pouku.

*prof. Tanja Voggenberger*

# Hallenmeisterschaft Mädchen / Nogometni turnir dekleta

*Od leve: Annalena Knapp, Yvonne Riepl, Sara Wieser, Alena Wieser*
*levo spredaj: Klara Jesenko, Luzia Sadjak*

**Dekleta za las zgrešila**
**4. zaporedni naslov Koroškega prvaka v nogometu**

V torek, 17. 11. 2009, so se punce Dvojezične zvezne trgovske akademije pod vodstvom mag. Tanje Voggenberger udeležile nogometnega turnirja v Borovljah. Zmagale so in tako so se uvrstile med štiri najboljše ekipe na Koroškem.
V četrtek, 10. 12. 2009, so odigrale v Vetrinju zaključni turnir. Prvo tekmo proti WIMO so zmagale 2:0, naslednjo igro proti HAK Wolfsberg so zaključile z 0:0 in zadnjo tekmo proti CHS Villach so igrale tudi neodločeno 2:2.
Tri leta zapored so bile Koroške prvakinje, tokrat jim naslova ni uspelo ubraniti. Osvojile so drugo mesto.
Naslednje leto se bodo ponovno udeležile šolskega tekmovanja v nogometu in skušale zopet osvojiti naslov Koroškega prvaka.

*prof. mag. Tanja Voggenberger*

# Nestle Schullauf

Am 29. April 2010 fand im Europapark der alljährliche Nestle-Schullauf statt und die Zweisprachige Handelsakademie war wieder mit dabei. Mitgekommen ist unsere Turnlehrerin Frau Professor Voggenberger.

Andrea und ich haben uns natürlich auch angemeldet.

Es war ein herrlicher Tag.

Die Location konnte von keiner anderen Austragungsstätte des Nestlé Austria Schullaufes übertroffen werden.

1.900 Teilnehmer waren heuer am Start.

Da wir sehr früh dort waren und wir noch 2 Stunden warten mussten, haben wir uns in die Wiese gelegt und noch ein bisschen die Sonne genossen.

Am Start haben wir uns alle noch viel Glück gewunschen und schon gab jemand den Startschuss.

Ich lief die 3x 850 Meter mit einer Zeit von 15 Minuten und 46 Sekunden.

Ich erreichte den 28. Platz, da die ersten 30 für den Nestle Lauf in Wolfsberg qualifiziert waren, habe ich mich sehr gefreut.

Ich bereite mich schon auf den 16. Juni vor, damit ich noch dort einen guten Platz erreiche. Leider hatte ich keinen Bikini

dabei, sonst wäre ich nach dem Rennen sofort in den Wörthersee gesprungen.

Ich war von diesem Sportevent vollkommen begeistert.

*Larissa Lopinsky, 4.A*

16. junija je dijakinja 2.B razreda **Lisa Maier** dosegla odličen rezultat na Avstrijskem prvenstvu šolskega teka NESTLE v atletskem stadionu v Wolfsbergu. Lisa Maier je nastopila kot ena izmed najmlajših v starostni skupini 1990 do 1993. Po zelo hitrem začetku je Lisa v prvem krogu od šestih na 2800 m bila še na vrhunskem 3. mestu, nakar je postopoma izgubljala in še kakih 200 m pred ciljem zaostajala za 5. uvrščeno rojakinjo kakih 30 m. Po odličnem finišu je naša dijakinja prehitela konkurentko prav na ciljni dolžini in tako zasedla mesto, ki jo je pripeljalo tudi na stopničke odlično organizirane prireditve v Wolfsbergu, za kar ji iskreno čestitamo.

S. H.

# Preživetje v naravi

Das Anpirschspiel in der dunklen Nacht war heiß.
Noči sta bili mrzli, vlažni in kratki!

Deroča reka nas je ohladila.

Diese Brennnesseln, die brennen!

Das Schnitzen mit Holz und Messer – noch heute spüre ich meine Hände nicht ganz!

Brrrr, voda je bila mrzla!

Waou! Kakšen tim smo!

Cooles Feuer ohne Streichhölzer!

Zagreli smo se na soncu …

36 | KLAGENFURT

KLEINE ZEITUN
DONNERSTAG, 3. JUNI 20

LEUTE

# Junge Talente begeisterten im Stadttheater

Kleine Stars aus Tanzschule Mackh und des Performing Centers Dan Moser auf der Bühne.

FLORIAN SCHAUER, STEPHAN SCHILD

Eine moderne Version des Märchens „Cinderella" lockte am Montag hunderte Besucher ins ausverkaufte Stadttheater Klagenfurt. 230 Tänzer der Tanzschule Mackh begeisterten unter der Leitung von **Katarina Mackh** das Publikum. „Fünf Monate haben wir uns vorbereitet", so Mackh. Mitreißende Musik und flotte Tänze begleiteten durch die abwechslungsreiche Handlung. Gelohnt hat es sich: **Sabrina Rabitsch** als „Cinderella", **Julia Wutte** als „Gute Fee" und **Raphael Edlinger** als „Prinz" sorgten für Standing Ovations. Mit einer großartigen Stimmleistung überzeugte **Katja Bieche** als „Amnesia". Für Staunen sorgte **Lukas Krammer** mit seiner Tanzperformance als Michael Jackson.

Ebenfalls im Stadttheater zeigten am Dienstag die Schüler des Klagenfurter Dan Moser Performing Centers mit **Daniela Moser** ihr Können. Nach der ganztägigen Probe boten die Kinder und Jugendlichen Lieder aus aktuellen Broadway-Musicals dar und tanzten bei der Jahresabschluss-Show unter der musikalischen Leitung von **Dagmar Hellberg**. Stepp-Choreografie stammte von **Peter Lesiak**.

Im Scheinwerferlicht standen neben anderen: **Alina Kölblinger**, **Esther Plantou**, **Sabrina Svetnik**, **Sabrina Sonnberger**, **Franziska Goritschnig**, **Dries Kragten** als „Koch", **Pia Korak**, **Michelle Pickelsberger**, **Katharina Hobel**, **Michelle Riff** und **Celine Mitsche**.

**Auf der Bühne im Stadttheater waren auch die kleinen Tänzerinnen vom Performing Center Dan Moser ganz große Stars** SCHILD

**Modernes Märchen. „Gute Fee" Julia Wutt Katarina Mackh (Gesamtleitung und „Cindarella" Sabrina Rabitsch (von links)** SCHIL

*Zeitungsausschnitte über zwei auch außerschulisch erfolgreiche Schülerinnen der Zweisprachigen BHAK.*

*Sabrina Rabitsch, 4.A, ganz rechts unten im Bild.*

(kleines Bild) war eine der „Mütter" des Sieges

gegnung gegen TI/Mils verletzte Allgemeinen Klasse. ZUF

# Schwimmverein im Aufwind

Der SV Wörthersee „züchtet" sich immer mehr „Goldfische" heran. Jetzt zeigten auch die Mädchen auf.

KLAGENFURT. **Mirjam Rass** ist zwar erst 12 Jahre – dennoch kann sie als das vielleicht größte Talent des Schwimmvereins Wörthersee genannt werden. Allein bei den Kärntner Hallenmeisterschaften in St. Veit erntete die Klagenfurter Gymnasiastin Platz 2 über die 200 Meter Rücken (der Sieg ging an die St. Veiterin **Nadine Haas**) sowie Bronze über die 50 Meter. Hier trat sie in der Allgemeinen Klasse (!) an.

### Der berühmte Jahrgang 1995

Vereinskollegin **Julia Bamschoria** aus Moosburg streifte in der Herzogstadt eine Bronzemedaille ein: Über die 200 Meter Lagen. Über die 200 Meter Schmetterling schlug sie als Vierte an. Ebenso vom berühmten SVWÖ-95er-Jahrgang ist ein ganz außergewöhnliches Mädchen: Die Zell Pfarrerin **Bianka Pörtsch**. Obwohl sie tagtäglich, selbst letzte Woche in den Ferien, 35 Minuten von der Koschuta anreist, fehlt die fesche HAK-Schülerin bei keinem Training. Was sich natürlich in tollen Zeiten niederschlägt. Über die 400 Meter Lagen gab es Platz 4. Bronze heimste sie über die 400 Meter Lagen im Team mit Mirjam Rass und **Yvonne Schantl** (ebenso 14 Jahre) ein. Sport-Handelsschülerin **Sabrina Stoppar** wartet zudem mit Top 10-Plätzen auf.

### Talente rücken nach

Bei den Kärntner Jahrgangsmeisterschaften, die auch in St. Veit vom Stapel liefen, wurden die Punkte aus fünf Bewerben plus die 200 Meter Lagen zusammengezählt. Bianka Pörtsch wurde bei den 95ern Zweite, Mirjam Rass bei den 98ern auch. Was wiederum zwei Vizemeistertitel für den Klagenfurter Traditionsverein SV Wörthersee bedeutete. Golden glänzte der Sieg der erst neunjährigen **Kaya Glowinski**. Für Erfolgs-Trainer **Klaus Brandstätter** ist sie „sowieso das kommende Toptalent".

### Meisterschaften mit Kärntnern

Vom 25. bis 28. Februar steigen in der Wiener Stadthalle die Allgemeinen Staatsmeisterschaften mit **Christian Zluga** und **Gregor Gatterer**, der seine Blessur dank Proeni-Doktor **Günther Bachlers** Können überwunden hat. Eine Woche danach stehen die österreichischen Meisterschaften für den Nachwuchs am Programm. Mit dabei sind in Salzburg Mirjam Rass und **Nina Schantl** (12). K. AZMANN

*Ein großes Talent des SVWÖ ist Bianka Pörtsch* KK

*Bianka Pörtsch, 1.A*

**VPISOVANJE**

## Dvojezična trgovska akdemija v Celovcu

**Ponudba Dvojezične TAK**
■ jeziki (nemščina, slovenščina, angleščina, italijanščina, hrvaščina in ruščina kot prosta predmeta) ■ dvojezični pouk ■ IT-informacijski menedžment ali športni in kulturni menedžment ■ poslovno in splošno izobraževanje ■ osebnostno izobraževanje (kreativnost, komunikacija, skupinsko delo) ■ pravo in ekonomija
Zagotavljajo najboljše možnosti na delovnem trgu. Strokovnjaki za izobraževanje v časopisu ÖZB (Österreichische Zeitung für Berufsbildung) priznavajo, da imajo dvojezične šole najboljše perspektive za prihodnost. Tudi AMS-servis za trg dela – poudarja, da je veliko povpraševanje po naših absolventih, posebno v prostoru Alpe-Jadran.
Sodelovanje in projekti z gospodarstvom in s partnerskimi šolami, intenzivni jezikovni tedni v tujini in številne javne prireditve dopolnjujejo izobraževanje na naši šoli. Naši učenci nenehno vadijo javno nastopanje in prezentacijo.
Prednosti Dvojezične trgovske akademije: ■ izobraževanje, ki je v koraku s časom ■ najboljše možnosti na trgu dela ■ obrtne pravice ■ izobrazba, ki odgovarja praksi ■ IT-izobrazba ■ športni in kulturni menedžment ■ poslovna, trgovska in splošna izobrazba ■ pravica do študija
Rok prijave (nujno upoštevajte): od 5. 2. 2010 do 26. 2. 2010. Do 5. 3. vas bomo obvestili o sprejemu na TAK. Morebitni sprejemni izpiti bodo 7. 7. 2010.
**Naslov:** Dvojezična zvezna trgovska akademija/Zweisprachige Bundeshandelsakademie, 9020 Celovec, Prof.-Janežič-Platz 1
Tel. 0463/382400, email: bhak-klu-zweisprach@lsr-ktn.gv.at
**www.hak-tak.at**

**Maja Amrusch-Hoja,** ravnateljica na Dvojezični trgovski akademiji v Celovcu

Nedelja, 17. 1. 2010

ponedeljek, 16. november 2009 | Avtor: Darja Ovsenik, Foto: Darja Ovsenik, osebni arhiv

### V srednjo šolo na avstrijsko Koroško?

Gorenjski dijaki na avstrijskih dvojezičnih srednjih šolah niso novost, za mnoge pa je šolanje zunaj meja Slovenije še neznanka.

[illegible]

Stavba, v kateri sta Gimnazija za Slovence in Dvojezična trgovska akademija v Celovcu.

Sara Šolić, dijakinja Dvojezične trgovske akademije v Celovcu

**Dr. Bogdan Šalej,** [illegible]

**Dr. Teodor Domej,** [illegible]

**Avstrijski in slovenski šolski sistem**
[illegible]

**Dvojezične šole**
[illegible]

*»Za šolo sem se odločila predvsem zato, da bi se naučila novega jezika, t.j. nemščine. Zanimal me je tudi način šolanja v tuji državi. Razlog več pa je bil, da sem hotela malo stran od doma, kar mi zdaj ni več tako všeč,« je povedala 19-letna Sara Šolić z Jesenic, dijakinja Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu.*

[illegible]

**Tudi Slovenci na avstrijskih srednjih šolah**
[illegible]

Gorenjski glas, 16. 11. 2009

Woche, 11/2009

Aristea Hasanovic Maja Amrusch-Hoja (4.v.l.) und Walter Ebner (5.v.l.) Maturanten: Igor Kovinjalo, Katarina Trampusch, Niko Smrtnik, Melanie Bozic und Stefan Domej (v.l.) Elise Doujak und Mirijam Oitzl

## Am roten Teppich

KLAGENFURT. Zum Ball „the red carpet affair" der zweisprachigen HAK/TAK luden die Maturanten der 5A, bei dem Direktorin **Maja Amrusch-Hoja** u.a. Landesschulratspräsident **Walter Ebner**, Zveza Bank-Direktor **Rudolf Urban**, Stadträtin **Christine Jeremias**, Werbefilmer **Michael Dolinsek** und Sängerin **Sandra Jusic** begrüßte. Das Ansambel Vesli Begunjcani und DJ Jean Gravier sowie eine „Wir sind Kaiser"-Parodie von **Matej Perc** und **Miran Kelih** sorgten für Unterhaltung.

**Aufgefallen:** Maturant **Igor Kovinjalo** tanzte wie sein Vorbild Michael Jackson. HUDE

**Kolesar Peter Wrolich**

## »Najprej šola, potem šport«

Društvo »TAKS management« je vabilo na novinarsko konferenco s Petrom Wrolichom.

Franc Sadjak

**Celovec** Trgovsko-akademsko-kulturno-športni menedžment, kratko TAKS, je poskusno društvo na Dvojezični trgovski akademiji, ki si je postavilo nalogo, da pomaga dvojezičnim društvom pri oblikovanju vabil, letakov, logotipov, spletne strani itd. in da organizira tudi športne in kulturne prireditve na šoli. V sklopu te dejavnosti je društvo na čelu z učiteljem Štefanom Hribarjem vabilo na zelo profesionalno pripravljeno novinarsko konferenco s kolesarjem Petrom »Pacom« Wrolichom.

V pogovoru s predstavniki medijev in dijakov je Wrolich poudaril, da je treba najprej zaključiti šolo – po možnosti z maturo, in se šele potem odločiti za poklic športnika, to pa z vidika raznih tveganj, ki so povezane s športom, zlasti s poškodbami. Ob tem je ugotovil, da je bil sam doslej z izjemo poškodbe na rami, ki jo je odnesel letos s svetovnega prvenstva, praktično popolnoma obvarovan težkih

lojalen do kluba,

**... da je** profesionalna kolesarska ekipa pravo podjetje,

**... da je** ena večjih nalog kluba koordinacija poletov ter nastavitev športnikov in spremljevalcev,

**... da je** pri klubu Milram zelo ugleden in ima mnogo svobode pri izbiri tekmovanj, treninga in zdravniške oskrbe,

**... da** (v zadevi Kohla) prijatelji prihajajo in odhajajo,

**... da so** kolesarji za doping najbolj kontrolirani športniki,

**... da s** prepovedanimi sredstvi v športu ni drugače kakor v gospodarstvu ali politiki,

**... da so** povsod črne ovce,

**... da je** bil doslej njegov naj dragocenejši uspeh v Ameriki, ko je v šprintu premagal Armstronga in

**... da sta** največja sezonska cilja 2010 Tour de France in svetovno prvenstvo v Avstraliji.

**Peter Wrolich na novinarski konferenci društva TAKS management.** Sadjak

Novice, 20. 11. 2009

»Maturantke čisto v rdečem« Plesno sezono so odprli maturantje na Dvojezični trgovski akademiji v Celovcu, ples je bil v Domu glasbe. Maturantke pa so se pokazale obiskovalcem čisto v rdečih oblekah. Več na str. 7 FOTO: ŠTUKELJ

Novice, 20. 11. 2009

Ravnateljica Dvojezične trgovske akademije Maja Amrusch-Hoja sredi letošnjih maturantov. FOTO: ŠTUKELJ (5)

**Maturantski ples**

# Matura na plesišču

Maturantje DTAK so vabili na svoj ples.

**Celovec** »The Red Carpet Affair« je bilo geslo letošnjega maturantskega plesa Dvojezične trgovske akademije pretekli petek v Domu glasbe v Celovcu. Rdeča je bila barva večera, na katerem so bodoči absolventi TAK očarali s polonezo in polnočnim vložkom z zvoki Michaela Jacksona. Za glasbeno zabavo je skrbel ansambel »Veseli Begunjčani« iz Slovenije.

Z maturanti so med številnimi plesalci praznovali generalni konzul Slovenije **Matjaž Longar**, direktor Zveze Bank **Rudi Urban** in predsednik **Feliks Wieser**, predsednik SGZ **Benjamin Wakounig**, predsednik EL **Vladimir Smrtnik**, predstavnik Slovenske turistične organizacije **Jan Ciglinečki**, generalni direktor Gospodarske zbornice Slovenije **Samo Hribar Milič**, celovška mestna svetnica **Christine Jeremias**, deželna svetnica **Claudia Schöffmann**, podpredsednik deželnega šolskega sveta **Rudi Altersberger**, ravnatelj VŠ v Šentpetru **Štefan Schellander**, **Eda Velik** (SPZ), **Štefan Domej** (SJK), kapelski župan **Franc-J. Smrtnik** ter ravnatelja Slomškovega doma **Hermann Kelih** in Mladinskega doma **Jože Blajs**.

Z leve: Sonja in Benjamin Wakounig, Sonja Marko, Štefan Domej, Anton Papež (podjetje Interenergo/Poteza Group LJ ), Feliks Wieser, Matjaž Longar, F. J. Smrtnik ter gospe Papež in Longar.

Tudi Selani so zaplesali v Domu glasbe.

Družina Urban z maturantko

Polnočni vložek je bil pravi hit.

# Dvojezična zvezna trgovska akademija

9020 Celovec, Prof.-Janežič-Platz 1
Tel. 0463/382400, email: direktion@hak-tak.at
www.hak-tak.at

## Ponudba TAK

- **Jeziki** (nemščina, slovenščina, angleščina, italijanščina, hrvaščina kot prosti predmet)
- bilingvalni pouk
- **IT** – informacijski menedžment
- **poslovna** in **splošna** izobrazba
- **osebnostna** izobrazba (kreativnost, komunikacija, teamsko delo)
- **pravo** in **ekonomija**

zagotavljajo najboljše možnosti na delovnem trgu. Strokovnjaki za izobrazbo v časopisu ÖZB (Österreichische Zeitung für Berufsbildung) priznavajo, da imajo dvojezične šole najboljše perspektive za prihodnost. Tudi AMS – Servis za delovni trg – poudarja, da je veliko povpraševanje po naših absolventih, posebej v Alpsko-jadranskem prostoru. Sodelovanje in projekti z gospodarstvom in s partnerskimi šolami, jezikovni tedni v tujini in številne javne prireditve dopolnjujejo izobraževanje na naši šoli. Naši učenci neprestano vadijo javno nastopanje in prezentiranje.

## Prijava

**Nujno upoštevajte prijavni rok:**
**od 5. do 26. februarja 2010**

- Za prijavo je potreben original šolskega poročila!
- Do 5. 3. 2010 vas bomo obvestili o sprejemu na TAK.
- Morebitni sprejemni izpiti bodo 7. 7. 2010.

Rosentaler, 12/2009

# Pomembni termini v šolskem letu 2009/2010
# Wichtige Termine im Schuljahr 2009/2010

**September 2009**

14./15. Popravni izpiti / Wiederholungsprüfungen
Vpisovanje / Einschreibung
15. Maša / Schulmesse (7:45-830)
15. Konferenca o popravnih izpitih ob 16:00 uri / Konferenz über die Wiederholungsprüfungen um 16:00 Uhr nato sledi otvoritvena konferenca / im Anschluss daran die Eröffnungskonferenz
01.-27. Seminaranmeldetermin
Prijavni rok za seminarje
27.09-06.10.2009 Genehmigungstermin von Seminaren durch die Direktion
Rok za potrditev prijave s strani ravnateljstva
21. Rok za ureditev starih katalogov in razrednic / Abschluss der Kataloge und Klassenbücher
25. V ravnateljstvu je treba oddati teme za projektne naloge / Meldung der Projektthemen und der Projektteams an die Direktion

**Oktober**

02. Zadnji rok za vpis terminov šolskih nalog v razrednico/spätester Termin für den Eintrag der Schularbeitentermine im Klassenbuch
05. Pedagoška konferenca/Pädagogische Konferenz + Volitve SGA (za profesorje)
05. Dienststellenversammlung/zborovanje profesorjev Čas/Zeit:12.15 – 13:05
06. ARGE COOL + PBSK
07. ARGE D + MAM
06.-11. 4AK Exkursion "Rom"/ekskurzija Rim
organizacija: mag. Rupert Gasser
08. Razgovor FH-Kärnten mag. Sandra Perusch (9:45)
12. Ustna matura 1. stranski rok / Mündliche Reifeprüfung 1. Nebentermin Beginn/Začetek 14.00
12. Entrepreneurship / Dienstbesprechung Mag. Frühwirth Ort: Zweisprachige HAK von 13:00 bis 16:00
13. 4 A in / und 5A Evropska razstava Št. Paul in Pliberk / Europausstellung St. Paul und Bleiburg
Čas/Zeit:7:45 – 18:00
(dr. Mirjam Zwitter-Šlemic, mag. Branko Kolter)
15. Volitve zastopnikov dijakov v Odbor šolske skupnosti / Schulsprecherwahlen
19.-21. Seminar Sportmanagement
19. Srečanje staršev učencev in učenk I. letnika / Klassenelternberatung der Schülerinnen und Schüle des I. Jahrganges organizira razredničarka 1AK, Beginn/začetek: 18:00
20. Alarmna vaja v 5 uri / Probealarm in der 5 Stunde
22. 5 A Connect 09 (Universität Klagenfurt): Organizacija ekskurzije: dr. Mirjam Zwitter-Šlemic
27. Foto Schober / fotograf / Fototermin
29. 3AK Exkursion "Graz" (BPQM-Unterricht) / ekskurzija v Gradec (BPQM-predmet)
Čas/Zeit:8:00 – 17:00 (dr. Helmut Petschnig, mag. Johanna Isop)
28. ARGE Sprachen I + E (mit Klassenlehrern des Maturajahrganges)
31. Prošnja Volbankova ustanova (zadnji rok) do 31.10. 09

**November**

03. Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferenz Čas/Uhr: 17:00
12. Strategie-Meeting- Q-Team (LQPM, SQPM, Direktoren, Steuerleute, EESI-Team)
12. Informationsabend zum Thema »14 Jahre – was nun?« Hauptschule Ferlach, čas/Uhr: 18:30
12. 3A, 3B, 4A skupina sportni in kulturni menedžment (organizator mag. Stefan Hribar)
tiskovna konferenca Paco Wrolich
Čas/Uhr: 11:00 – 12:00
13. Ples / Maturaball - Čas/Uhr: 20:00
24. 11:45 minister za šolstvo in šport Republike Slovenije dr. Igor Lukšič obišče TAK
25. NMS Dienstbesprechung NMS (14:00 – 17.15 Großen Sitzungssaal LSR)
26. Dan mladih podjetnikov / Jungunternehmertag Čas/Uhr: 14:00
26. Informationsabend NMS,HS Völkermarkt (18:30-21:00)

**Dezember**

02. Gledališka predstava »Koroško kolo«/ Slovensko prosvetno društvo Danica
04. Dan staršev 14:00 do 17:00 / Elternsprechtag
07. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie
16. Bildungsinformationsmesse der NMS, HS und SHS 12 St. Ruprecht

**Januar/Jänner**

07./08. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie

11. Razgovor omprema gospa Lach in arhitekt gospod Spindler (Cool-Wunschliste), čas/Uhr: 10:00
14. Predavanje za 4. in 5. letnik v 4. uri / FIT Frauen in die Technik
15. FH-Days (udeležba 5.letnik, bus ....???)
18. Workshop – LKW Walter Mag. Stefan Massinger „Bewerbung", kraj: v 3A letniku Jahrgang/letnik: 3AK /3BK, 5. und 6.Stunde, Betreuer: PET, ISO
18. Govorniški natečaj predvidoma 10:30 v prostorih TAK (kompetenčni center)
19. RAZREDNE KONFERENCE, čas. 16.00
21. Dan odprtih vrat na TAK / Tag der offenen Tür an der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie
25.- 29. 1 AK teden slovenščine / Slowenische Woche – Organizator- Center za slovenščino kot durgi/tuj jezik v Ljubljani, spremstvo: mag. Branko Kolter, mag. Urban Popotnig, ( asistentka Helena Nadižar)
26. Občini zbor društva TAKS – Kompetenčni center

**Februar**

01. 1 A, 2A/B, 3A/B -Kärntner Sparkasse / Mag. Sabine Mühlböck, Herr Murnig »Jugendkonto » schulstufenübergreifend, 8:35
01. Konferenca za 1. semester (17:00 ura) / Semesterkonferenz (17:00 Uhr)
04. Predavanje 5. letnik v 5. uri / Campus 2, začetek: 11:20
17. Predstavitev projektov – V. letnik / Projektpräsentation V. Jahrgang, začetek: 14:00
22.-26. 2AK, 2BK Wienaktion/Dunajska akcija vodja: mag. dr. Helmut Petschnig, mag. Tanja Voggenberger
28. Abgabe der Klausurarbeiten im LSR

**Marec/März**

02. Konferenca za učbenike / Schulbuchkonferenz Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferenz Beginn/začetek 17.00
02. Predstavitev projektov – V. letnik / Projektpräsentation V. Jahrgang, začetek: 14:00
01.-05. ustni zrelostni izpit 2. stranki rok mündliche Reifeprüfung 2. Nebentermin, 14:00
04. Fremdsprachenwettbewerb/govorni natečaj
04. 9:30 bis 16:00 an derHAK-Villach Dienstbesprechung Entrepreneurship-Education: Symposium „Innovation und Nachhaltigkeit der neue Schlüssel zum Erfolg"
04. 5A Naravoslovna ekskurzija v Ljubljana / Beginn/začetek 7:45 – 17:00 , vodja: mag. Mirko Oraže
05. 5A Ekskurzija FH-Kärnten /Workshop spremstvo: mag. Johanna Isop
09. Besprechung der Klausurarbeiten (D, M, BDA, Fachklausur, E, LF) mit den ARGE-Leitern
18. Ekskurzija „PLANICA" (dijaki skupine športni in kulturni management 4A, 3A/3B ) Beginn/začetek 7:30 – 15:00 (ali 16:00) spremstvo: mag. Stefan Hribar
22. Vortrag/predavanje VOLKSWIRTSCHAFTLICHE GESELLSCHAFT „Marketing als Erfolgsfaktor" 2A/2B Jg./letnik Beginn/začetek 7:45 – 09:25, dr. Helmut Petschnig
23. Führungskräfte Tagung mit DirektorInnen DB: Direktoren, Vorsitzende und ARGE LeiterInnen Vorbereitung der RDP und AP - »Besprechung der Klausurabeiten«

**April**

06.-08. 3A/3B Ekskurzija - Bavarsko / Bayernexkursion
08. Gledališka predstava »Prežihove sanje« Theater Halle 1 Vabi: Samo Lampichler, Beginn/začetek 11:00
09. Vortrag/predavanje: Mag. Inzko VOLKSWIRTSCHAFTLICHE GESELLSCHAFT „Hacker, Viren, Spammer und Spione" 5A Jahrgang/letnik, Beginn/začetek 8:40 – 10:30 mag. Johanna Isop
15. Digital Day / Wettbewerb
16. Vortrag/predavanje VOLKSWIRTSCHAFTLICHE GESELLSCHAFT „Train your brain" 1A Jahrgang/letnik, Beginn/začetek 9:30 – 11:15 dr. Helmut Petschnig
21. Predavanje/Vortrag Montanuni Leoben 5A / 4A, Beginn/začetek: 11:15 – 12:10 mag. Dominik Kert / dr. Tatjana Feinig
23. 5A obisk GSZ (Gospodarska zbornica Slovenije) Odhod 10:30
28. Konferenca 5. letnik/ Notenkonferenz 5. Jahrgang – Beginn/začetek 13.10 Uhr/ura

**Maj/Mai**

04. »Q-Day« (Ort: Wirtschaftskammer) 15:00 – 18:00 DirektorInnen, LQMs, SQPMs, Steuergruppen; ARGE LeiterInnen« LehrerInnen und SchülerInnen stellen Projekte der Schule zu den Themen vor«: Maturaprojekt: Neue Lehr- und Lernformen in COOL, NMS Praxis HAK Q Arbeit der Fachgruppen (BIST, Kompetenzorientierter Unterricht; Modularisierung) Individualisierung (Diagnose-check, Coaching, Schnittstelle)

06. 7:45-12:55: 1 do 6 ure workshop z Nadjo Danglmaier »Auf den Spuren des Nationalsozialismus« Beginn/začetek 7:45 – 12:55, 3A Jahrgang/letnik Mag. Rupert Gasser
06. 2.ura (2AK, 2BK) predstavitev Zveza Bank (Martin Ressmann, Aleksić Darjan, Oraže Martin) - AMR, MIS; PET (kompetenčni center)
3. ura (1AK, 1BK) predstavitev Zveza Bank (Martin Ressmann, Aleksić Darjan, Oraže Martin - PLE, STU (prostor- biologija /2. nadstropje)
10.-15. Pisni zrelostni izpit / Schriftliche Reifeprüfung
10. Strokovna naloga IT
11. Slovenščina
12. Nemščina
14. BDA
09.-16. projekt LONDON: najavila dr. Tatjana Feinig
12. Vortrag/predavanje VOLKSWIRTSCHAFTLICHE GESELLSCHAFT Mag. Christian Inzko
4A Jahrgang/letnik, Beginn/začetek 9:35 – 10:25
mag. Johanna Isop
12. Europamesse Schulwettbewerb (Messefoyer in Klagenfurt) 3.A, Beginn/začetek 9:00 – 11:45
14. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie
18. 14:00 Uhr: QIBB Althofen
17. 17:00 pedagoška konferenca TAK
19. Ekskurzija – Breže/Friesach
3B, Spremstovo: mag. Hanzi Rosenzopf

**Juni**

02. Konferenca pisna matura / Konferenz nach der schriftlichen Reifeprüfung, Beginn/začetek: 14.00
04. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie
07.-11. 3 AK in/und 3 BK Sportwoche/športni teden Millstättersee
07.-10. Strokovna ekskurzija Slovenija
4. letnik, spremstvo: mag. dr. Tatjana Feinig
15. Vortrag/predavanje Kärntner Sparkasse „Echtheit der Geldscheine" / Mag. Sabine Mühlböck
2. uri 1. in 2. letnik (prostor- biologija /2. nadstropje)
3. uri 3. in 4. letnik (kompetenčni center)
21.-23. Ustni zrelostni izpiti / Mündliche Reifeprüfung
21.-23. Survival dnevi / Survival Tage/Tramonti (Italija )
2.A letnik/Jg., spremstvo: mag. Tanja Voggenberger
23.-26. 1AK und / in 1BK Ekskurzija Turin / Exkursion Turin
25. Slavnostna podelitev spričeval / Feierliche Überreichung der Maturazeugnisse
28.-30. 2.A Ekskurzija Praga / Exkursion Prag

**Juli**

01. Zaključna konferenca (17:00) / Abschlusskonferenz
07. Sprejemni izpiti / Aufnahmsprüfungen
09. Konec šolskega leta / Schulschluss

## Pomembni termini za šolsko leto 2010/11
## Wichtige Termine für das Schuljahr 2010/11

**Ponedeljek/Montag, 13. 9. 2010**
7.45 Vpisovanje in pouk za letnike I.–V.
Einschreibung und Unterricht für den I.–V. Jg.
Popravni izpiti / Wiederholungsprüfungen

**Torek/Dienstag, 14. 9. 2010**
7.45 Pouk in popravni izpiti /
Unterricht und Wiederholungsprüfungen
16.00 Otvoritvena konferenca /
Eröffnungskonferenz

**Reifeprüfung Herbsttermin/jesenski zrelostni izpit**
Schriftlich/pisno: 13. 09. – 24. 09. 2010
Mündlich/ustno: 11.10. – 23. 10. 2010

**Petek/Freitag, 12.11. 2010**
HAK/TAK ples / Maturaball

**Hauptermin Reifeprüfung/**
**glavni termin za zrelostni izpit**
Schriftlich/pisno: 09. 05. – 13. 05. 2010
Mündlich/ustno: 20. 06. – 22. 06. 2010

**Schulautonome Tage/avtonomni dnevi**
25. 10. 2010
23. 12. 2010
07. 01. 2011
03. 06. 2011
24. 06. 2011

*2010 - Profesorice in profesorji Dvojezične ZTAK na športnem igrišču.*
*ProfessorInnen der Zweisprachigen BHAK.*

*Foto: Stefan Reichmann*

# 20 Jahre let

RÜCKBLICK
POGLED NAZAJ

## Zweisprachige Bundeshandelsakademie
## Dvojezična zvezna trgovska akademija

**1990/91**

V noveli k manjšinskemu šolskemu zakonu so sklenili ustanovitev dvojezične trgovske akademije. Ministrica dr. Hilde Hawlicek dekretira Dvojezično zvezno trgovsko akademijo z odlokom z dne 29. avgusta 1990.

**1990/91**

In der Novelle zum Minderheitenschulgesetz 1990 wird die Rechtsgrundlage für eine zweisprachige Handelsakademie geschaffen. Frau Bundesminister Dr. Hilde Hawlicek gründet mit Erlass vom 29. August 1990 die Zweisprachige Bundeshandelsakademie.

**2009/10**

V šolskem letu 2009/2010 – dvajsetem letu obstoja – obiskuje TAK doslej največje število učencev.

**2009/10**

Im Schuljahr 2009/2010 – dem 20. Jahr des Bestehens – erreicht die Schule den höchsten Schülerstand.

**Slavnostna podelitev spričeval** maturantkam in maturantom 5A letnika.
**Feierliche Übergabe der Reife- und Diplomprüfungszeugnisse** an die Maturantinnen und Maturanten des Jahrganges 5A.

**Petek/Freitag, 25. 6. 2010, 19.00**
Hotel Sandwirth, Pernhartgasse 9, Klagenfurt

www.hak-tak.at

*Učenke in učenci Dvojezične zvezne trgovske akademije v prvem letniku. (1990/91)*
*SchülerInnen der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie im 1. Schuljahr.*

*Dvojezična zvezna trgovska akademija dobiva svoje prostore. Der Ausbau des bestehenden Gebäudes.*

# Delovanje in pomen Dvojezične zvezne trgovske akademije

## 1. Nastanek in ustanovitev

Člen 7 Avstrijske državne pogodbe[1], ki je bila podpisana 15. maja 1955, predvideva za slovensko manjšino pravico do elementarnega pouka ter sorazmerno število lastnih srednjih šol. Na tej osnovi je bila ustanovljena Zvezna gimnazija in Zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu leta 1957.

Dvojezična zvezna trgovska akademija je nastala v letu 1990. V noveli k manjšinskemu šolskemu zakonu[2] so sklenili ustanovitev dvojezične trgovske akademije. Ministrica dr. Hilde Hawlicek je dekretirala Dvojezično zvezno trgovsko akademijo z odlokom z dne 29. avgusta 1990. Že v 1. letu je nastala delovna skupina z Zavodom za šolstvo v Ljubljani glede učbenikov in skupnih projektov.

Z ustanovitvijo Dvojezične zvezne trgovske akademije se je izpolnila dolgoletna zahteva po lastni trgovski akademiji.

Od vsega začetka naprej je bila Dvojezična zvezna trgovska akademija odprta šola in zato atraktivna ne samo za slovensko manjšino na Koroškem, temveč tudi za Korošce z nemškim maternim jezikom in tudi za neavstrijske učence.

Predhodnik Dvojezične zvezne trgovske akademije je bil dvojezični abiturientski tečaj na Zvezni trgovski akademiji in zvezni trgovski šoli I v Celovcu. Abiturientski tečaj so izvedli v obliki šolskega poskusa. Učna jezika sta bila slovenščina in nemščina.

Kasneje so dvojezični abiturientski tečaj nadomestili s 4-semestrskim ciklom predavanj.

Zaradi podaljšanja časa študija na 4 semestre se je tudi na splošno zmanjšalo zanimanje za 4-semestrske cikle predavanj, kar je tudi negativno vplivalo na uresničevanje dvojezičnega pouka.

## 2. Učni načrt

Sedaj veljavni učni načrt Dvojezične zvezne trgovske akademije[3] izvira iz leta 2004. Na splošno ustreza učni načrt Dvojezične zvezne trgovske akademije načrtu vseh trgovskih akademij. Poleg razlik glede avtonomnih šolskih predmetov se razlikuje načrt v tem, da je pouk na Dvojezični zvezni trgovski akademiji dvojezičen — v slovenskem in nemškem jeziku.

Šola podpira učenke in učence pri razvoju celotne osebnosti in talentov, na primer spodbuja ustvarjalnost, kritičnost, timsko sodelovanje, razvoj samostojnega izdelovanja problemskih strategij, samostojnost ter komunikativno kompetenco. Poleg tega seznanja šola učence z odprtostjo k svetu, toleranco, motivacijo in s pridobitvijo medkulturnih kompetenc.

Dvojezična zvezna trgovska akademija je posebno primerna za doseganje teh ciljev.

V manjši šoli, kot je Dvojezična zvezna trgovska akademija, je posebej mogoče osebno ukvarjanje z učenci. Poleg tega podpira inovativna tehnična oprema šole dobro izobrazbo. Nadaljnji argumenti sledijo v naslednjih izvajanjih.

### 2.1. Jezikovna izobrazba:

Jezikovna izobrazba – evropska dimenzija: Dvojezična zvezna trgovska akademija nudi obsežno jezikovno izobrazbo. Kot omenjeno sta učna jezika slovenščina in nemščina. V vseh učnih predmetih je pouk dvojezičen – to pomeni, da je strokovno izobraževanje v slovenščini in nemščini. Iz tega sledi, da jezikovna kompetenca učencev presega jezikovno-komunikacijske sposobnosti,

[1] prim. BGBL. 152/1965, BGBL. 210/1956
[2] prim. BGBl. Nr. 420/1990
[3] prim. *http://www.berufsbildendeschulen.at*

ki jih pridobijo učenci/učenke predvsem pri jezikovnem pouku.

Učenci/učenke Dvojezične zvezne trgovske akademije so pogosto dvojezični, vendar obiskujejo šolo tudi učenci/učenke s slovenskim, nemškim ali drugim maternim jezikom, kar zahteva diferencirani (jezikovni in strokovni) pouk.

Pri tem se je pokazalo, da so se učenci/učenke iz Koroške z nemškim maternim jezikom odlično naučili tudi slovenski jezik.

Tako kompetence presegajo znanje, ki bi ga učenci/učenke pridobili v jezikovnem predmetu slovenščina.

Tudi učenci/učenke iz Slovenije se mnogo bolje naučijo nemškega jezika kot v predmetu nemščina kot tuji jezik. Skupnost učencev iz Slovenije in Koroške (s slovenskim ali nemškim maternim jezikom) prispeva k medkulturni dodatni vrednosti, ki je v skupni Evropi zaželena. »Jezike se naučite od oseb, ki znajo jezike – z dobrimi besedili.«[4] Dvojezični pouk ustreza temu vodilu, ker učenci/učenke z nemškim in slovenskim jezikom živijo v skupnem razredu.

Za doseganje ciljev so pomembna odlična učna sredstva. Učencem in učiteljem Dvojezične zvezne trgovske akademije so na voljo učbeniki glavnega predmeta gospodarsko poslovanje v slovenskem in nemškem jeziku. Tudi v drugih predmetih obstajajo knjige ne samo v nemškem, ampak tudi v slovenskem jeziku, ki podpirajo dvojezični pouk.

Pri dvojezičnem strokovnem pouku jezik ni primarni učni predmet, temveč dodatno sredstvo za posredovanje strokovnega znanja.

Poleg tega nudi šola obvezna učna predmeta angleščino in italijanščino. Dodatno učenci lahko obiskujejo proste predmete drugih jezikov, kot npr. hrvaščino, ruščino in druge jezike (v sodelovanju z Zvezno gimnazijo in Zvezno realno gimnazijo za Slovence). Ker so učenci/učenke različnih državnih pripadnosti v eni razredni skupnosti, se učijo učenci/učenke poleg jezikovne in strokovne kompetence tudi medkulturne sposobnosti.

Ta jezikovna izobrazba omogoča absolventom delovne možnosti predvsem v gospodarskem prostoru Alpe-Jadran. Poleg tega se absolventi z odlično jezikovno kompetenco angleščine in ruščine lahko posvetijo mednarodni dejavnosti. Leta 1999 je bila Dvojezična zvezna trgovska akademija odlikovana z evropskim pečatom za inovativne jezikovne projekte.

### 2.2. Splošna in strokovna (trgovska) izobrazba

Na Dvojezični zvezni trgovski akademiji seveda poučujemo tudi predmete, ki pospešujejo splošno izobrazbo, to so npr. geografija, fizika, kemija, matematika, biologija itd.

V okviru trgovske izobrazbe se odvija pouk v predmetih gospodarsko poslovanje, računovodstvo, informacijski menedžment, ekonomija. V predmetu „politična izobrazba in pravo" pridobijo učenci/učenke tudi osnovno pravno izobrazbo.

V gospodarskem poslovalnem centru nudi Dvojezična TAK svojim učencem izobrazbo, ki se usmerja po praksi. V učni firmi, kjer se učijo ob delu – »Learning by doing« – naj dosegajo učenci cilje, kot so npr. sistemsko mišljenje, zmožnost za reševanje ter kritično ocenjevanje problemov, sposobnost za komunikacijo ter kooperacijo, transakcijsko sposobnost, sposobnost uporabljanja informacijske tehnike. Učenci/učenke 4. letnika vodijo dve učni firmi in tako uporabljajo svoje teoretsko znanje v praksi. Obe učni firmi imata kakovostni certifikat, ker izpolnjujeta vse zahtevane kriterije.

Učni firmi redno sodelujeta na sejmih za učne firme v Avstriji in tudi v Sloveniji. Posebej je treba

[4] prim. Butzkamm, Wolfgang: *Lust zum Lehren, Lust zum Lernen. Eine neue Methodik für den Fremdsprachenunterricht.* Tübingen 2004, S. 379

# Konzeption der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie

Immer wieder entstehen neue Schulformen, um der Entwicklung in Technik und Wirtschaft gerecht zu werden. Die Zweisprachige Bundeshandelsakademie ist eine Schule, die ihren Schülern die geforderten „Europaqualifikationen" vermitteln wird.

Alle Eltern wünschen sich für ihre Kinder die beste Schulausbildung. Daher sollen den Eltern hier einige Informationen über die Zweisprachige Bundeshandelsakademie gegeben werden.

## 1. Gründung der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie

Die gesetzliche Grundlage für die Zweisprachige Bundeshandelsakademie wurde bereits am 27. Juni 1990 durch Beschluß des Nationalrates (Novelle zum Minderheitenschulgesetz für Kärnten, BGBl. 420/1990) geschaffen. Errichtet wurde die Zweisprachige Bundeshandelsakademie aufgrund des Erlasses des BM f. UKS vom 29. August 1990. Die Zweisprachige Bundeshandelsakademie ist **kein** Schulversuch, wie dies fälschlicherweise vielfach angenommen wird.

Die Schule ist aufgrund des gesetzlichen Auftrages „insbesondere für Angehörige der slowenischen Minderheit" errichtet worden, was bedeutet, daß diese Schule den Bedürfnissen der slowenischen Minderheit in Kärnten entsprechen soll, daß aber auch nicht der Minderheit angehörende Schüler die Zweisprachige Bundeshandelsakademie besuchen dürfen.

**127. Klagenfurt, Errichtung einer zweisprachigen BHAK**

**(Erlaß des BMUKS Z 33 270/1-Präs. 12/90 vom 29. August 1990)**

**Mit Beginn des Schuljahres 1990/91 wird in Klagenfurt für österreichische Staatsbürger der slowenischen Minderheit eine zweisprachige Handelsakademie errichtet.**

**Die Anstaltsbezeichnung lautet:**
**Zweisprachige Bundeshandelsakademie**
**9020 Klagenfurt,**
**Professor-Janežič-Platz 1**
**(Schulkennzahl: 201 568)**

Erlass des Bundesministeriums / Odlok ministrstva iz leta 1990

## 2. Ziele der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie

### *2.1. Kaufmännische Ausbildung sowie Allgemeinbildung*

Für die Zweisprachige Bundeshandelsakademie ist der für Handelsakademien in Österreich geltende Lehrplan (BGBl. Nr. 387/1988) mit den die Zweisprachigkeit betreffenden Zusätzen maßgebend. Aus diesem Grunde sind Übertritte in andere Handelsakademien ohne einer zusätzlichen Prüfung möglich.

Wie an allen anderen österreichischen Handelsakademien erhalten Schüler eine solide kaufmännische und eine allgemeine Ausbildung, wobei die schultypbildenden Gegenstände die kaufmännischen Fächer sind.

Report 1990/1991

omeniti tudi sodelovanje na sejmu za učne firme v Belo Horizontu v Braziliji leta 1998.

### 2.3. Projektni menedžment

V 4. in 5. letniku vsak učenec/učenka opravi v predmetu projektni menedžment projektno delo v sodelovanju z gospodarstvom. S tem si učenci/učenke pridobijo ključne kvalifikacije, to so timska sposobnost, osebnostna izobrazba, komunikacijska sposobnost, kooperativnost, zmožnost reševanja problemov itd.

Javno prezentacijo projektov letno organiziramo ob prisotnosti projektnih naročnikov ter številnih obiskovalcev v slovesnem okolju.

Na ta način so v preteklosti izvajali projekte za banke, poslovalnice, industrijo in druga podjetja. Izvajanje projektov omogoča diferenciranje po individualnih možnostih, zahtevah in potrebah in predstavlja povezavo med teoretskim in praktičnim učenjem. Učenci/učenke si sami izberejo projekt, pri katerem morajo seveda tudi izpolnjevati projektne cilje.

### 2.4. Strokovna smer »informacijski menedžment in informacijska tehnologija«

Od šolskega leta 1999/2000 naprej imajo učenci/učenke izbiro strokovne smeri od 3. razreda naprej. Ta strokovna smer posreduje znanje v naslednjih predmetih: tehnika omrežja, telekomunikacija, razvoj softvera in WEB-design.

V tej smeri poučujemo telekomunikacijo, multimedijske tehnike – in design, WEB-publishing, multimedijsko programiranje, tehnike za izvedbo videokonferenc, e-commerce in computerbased training. Na področju razvoja softvera si učenci/učenke pridobijo znanje v menedžmentu podatkov, transferju podatkov in osnove v programiranju, prilagoditvi informacijskega sistema (hardver in softver) ter realizaciji rešitev informacijske tehnologije.

Na delnem področju omrežnega menedžmenta se učenci/učenke učijo osnov sistemskega omrežja, inštalacije, konfiguracije, omrežne administracije, vzpostavitev in vzdrževanje spletnih servisov, planiranje in realizacija rešitev informacijske tehnologije.

### 2.5. Strokovna smer »športni in kulturni menedžment«

Od šolskega leta 2006/07 naprej obstaja na Dvojezični zvezni trgovski akademiji nova strokovna smer v smislu diverzifikacije izobraževalne ponudbe. Pomen športa in kulture raste v avstrijskem gospodarstvu. Kljub drugačnim vsebinam športa in kulture obstaja mnogo skupnih značilnosti, npr. kar se tiče vprašanja marketinga, sponzorstva, medijskega dela, tehnike prezentiranja in pogajanja, organizacije prireditev ali menedžmenta zapisovanja (knjigovodstvo).

Vključitev oseb iz gospodarskega, društvenega in športnega sveta, obiski podjetij, kooperacija z nacionalnimi športnimi združenji in kulturnimi organizacijami ter posebna usmeritev v skladu z zahtevami moderne gospodarske prakse naj vzbudijo zanimanje za predmet in sposobnost ter zanimanje za aktivno sodelovanje v društvih, športnih in kulturnih organizacijah.

Ciljna skupina: predvsem učenci/učenke, ki sodelujejo v športnih in kulturnih organizacijah ali se posebej zanimajo za šport ali kulturo ter si želijo dvojezične izobrazbe.

## 3. Dodatne aktivnosti na Dvojezični zvezni trgovski akademiji

Nekatere aktivnosti, ki jih nudimo v pouku, so navedene v naslednjem odstavku:

Kooperacije z drugimi evropskimi šolami. Že od prvega leta obstoja šole smo razvili šolska partnerstva z drugimi trgovskimi šolami v Beljaku, Gorici in na Slovaškem. Skupne dejavnosti učencev/učenk so npr. izdelava prispevkov o gospo-

darskih tematikah v različnih jezikih, organizacija delavnic, športnih tekmovanj.

Dodatne kooperacije so nastale od začetka obstoja šole s šolami v Sloveniji. Dvojezična zvezna trgovska akademija je tudi sodelovala s šolo »Escola Tecnica de Formacao gerencial« iz Brazilije – bile so številne izmenjave. Šola pa je tudi sodelovala z drugimi šolami, kot npr. s šolo Hajnik Karoly Gymnasium iz Madžarske.

Na šoli imamo redna predavanja politikov, umetnikov, menedžerjev ter diskusije. Mnogi ministri za šolstvo so obiskali Dvojezično zvezno trgovsko akademijo, kot npr. ga. dr. Hawlicek, g. dr. Vencelj, g. dr. Scholten, ga. Gehrer, g. dr. Gaber, g. dr. Zver, dr. Luksič. Deželna glavarja (dr. Zernatto, dr. Haider) sta predavala na šoli in nato z učenci/učenkami diskutirala. Tudi gledališki intendant Martin Kušej je obiskal šolo, z njim so učenci/učenke živahno diskutirali.

**Dvojezična zvezna trgovska akademija res živi svoje geslo**

*Danes šolarji, jutri poslovni partnerji.*

Ker je za šolo pomembno sodelovanje z gospodarstvom, predavajo v vsakem šolskem letu tudi strokovnjaki.

Na vsakoletnem dnevu odprtih vrat spoznavajo sprejemni kandidati šolo in izobraževalno ponudbo.

Ekskurzije, jezikovni tedni, športni tedni, praksa: Ekskurzije so organizirane v Avstriji in Sloveniji in omogočajo povezavo s prakso. Priporočamo je tudi prakso v počitnicah, ki jo šola podpira. Sodelovanje z Združenjem industrialcev (Industriellenvereinigung) je omogočalo mnogim učencem/učenkam izvedbo prakse v Italiji ali Sloveniji.

Filmi, govorniški natečaji: Redno ustvarjajo učenci/učenke filme (kot igralci) pod vodstvom priznanih strokovnjakov, ki tudi nudijo reklamo šoli. Jezikovne sposobnosti učencev/učenk so bile že večkrat nagrajene pri govorniških natečajih.

Tudi druge nagrade so dobili učenci/učenke: npr. 1. nagrado pri sejmu IFABO na Dunaju, 1. nagrado pri evropskem tekmovanju (plakat), 1. nagrado pri projektu »Schoolinvestor«.

Maturantski ples: učenci/učenke s pomočjo staršev organizirajo in oblikujejo maturantski ples šole. Na koncu vsakega šolskega leta dokumentiramo preteklo šolsko leto v brošuri »Report«.

### 4. Zaključek na Dvojezični zvezni trgovski akademiji ter poklicna področja in možnosti

Učenci/učenke zaključijo šolo z zrelostnim in diplomskim izpitom, ki jim omogoča študij na višji šoli ali na univerzi ter pridobijo ustrezna obrtna dovoljenja.

Po obsežni jezikovni, strokovni (gospodarski) in splošni izobrazbi si absolventi lahko izberejo poklic ali ustanovijo lastno podjetje.

Na osnovi jezikovne izobrazbe so absolventi usposobljeni, da si izberejo poklic v slovenskih in dvojezičnih podjetjih na južnem Koroškem.

Poleg tega so specialisti za Alpsko-jadransko območje ter za vzhodno- in južnoevropske države, v katerih so lahko poklicno aktivni.

V teku širitve na vzhod so se naselila avstrijska podjetja v Sloveniji in drugih južno- in vzhodnoevropskih državah. Tudi na tem območju nudijo njihove strokovne in jezikovne sposobnosti absolventom najboljše poklicne možnosti v različnih panogah, npr. v bankah, zavarovalnicah, industriji, družbah za revizijo in davčno svetovanje, v podjetjih, informacijski tehnologiji, športu in kulturi.

Doslej je Dvojezično zvezno trgovsko akademijo uspešno zaključilo 356 absolventov. Šola je tem mladim ljudem posredovala kvalifikacije za uspešno oblikovanje življenja in kariere.

# Bedeutung der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie

## 1. Entstehung und Gründung

Der österreichische Staatsvertrag, der am 15. Mai 1955 unterzeichnet wurde, sieht im Artikel 7[1] vor, dass die slowenische Volksgruppe in Kärnten Anspruch auf Elementarunterricht in slowenischer Sprache und auf eine verhältnismäßige Anzahl eigener Mittelschulen hat. Das BG und BRG für Slowenen wurde aufgrund dieses Vertrages im Jahre 1956 gegründet.

Die Zweisprachige Bundeshandelsakademie entstand im Jahre 1990. In der Novelle zum Minderheitenschulgesetz[2] wurde die Gründung der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie beschlossen. Frau Minister Dr. Hilde Hawlicek hat diese mit Erlass vom 29. August 1990 installiert. Schon im 1. Jahr des Bestehens wurde gemeinsam mit dem slowenischen Unterrichtsministerium eine Arbeitsgemeinschaft zur Erstellung von Unterrichtsmaterialien und Durchführung gemeinsamer Projekte gegründet.

Mit der Gründung der Zweisprachigen BHAK wurden langjährige Forderungen der slowenischen Minderheit nach einer eigenen Handelsakademie erfüllt. Von Beginn an war die Zweisprachige Bundeshandelsakademie eine offene Schule und war daher nicht nur für die slowenische Minderheit in Kärnten, sondern auch für Kärntner mit deutscher Muttersprache und nichtösterreichische Schüler attraktiv.

Vorgänger der Zweisprachigen BHAK war der zweisprachige Abiturientenlehrgang an der Bundeshandelsakademie und Bundeshandelsschule 1 in Klagenfurt. Dieser Abiturientenlehrgang wurde in Form eines Schulversuches geführt. Die Unterrichtssprachen waren Slowenisch und Deutsch.

Später wurde der Abiturientenlehrgang durch das 4-semestrige Kolleg ersetzt. Die Verlängerung der Studiendauer auf 4 Semester hat das Interesse an den Kollegs insgesamt, so auch am zweisprachigen Kolleg, verringert. Die Folge war, dass das zweisprachige Kolleg nicht mehr zustande kam.

## 2. Der Lehrplan der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie

Der jetzt gültige Lehrplan der Zweisprachigen Handelsakademie[3] stammt aus dem Jahre 2004. Im Allgemeinen entspricht der Lehrplan dem für alle Handelsakademien gültigen Lehrplan. Abweichungen von diesem bestehen abgesehen von den schulautonomen Teilen darin, dass der Unterricht an der Zweisprachigen BHAK zweisprachig gehalten wird, d. h. der Unterricht findet in slowenischer und deutscher Sprache statt.

Die Schule fördert die SchülerInnen in ihrer gesamten Persönlichkeit und in der Entwicklung ihrer Anlagen. Es werden Kreativität, Kritik- und Teamfähigkeit, die Entwicklung eigenständiger Problemlösungsstrategien, die Selbsttätigkeit und die Erlangung einer kommunikativen Kompetenz gefördert. Weiters werden die SchülerInnen zu Weltoffenheit, Toleranz, Motivation und zum Erwerb von interkulturellen Kompetenzen herangeführt.

Die Zweisprachige BHAK eignet sich im besonderen Maße zur Erlangung dieser Zielsetzungen. In einer kleinen Schule, wie es die Zweisprachige BHAK ist, kann auf die Fähigkeiten und Probleme der einzelnen Schüler eingegangen werden. Auch die technische Ausstattung der Schule ermöglicht eine gute Ausbildung. Weitere Argumente werden auf den folgenden Seiten genannt.

---

[1] vgl. BGBL. 152/1965, BGBL. 210/1956
[2] vgl. BGBL. Nr. 420/1990
[1] http://www.berufsbildendeschulen.at

**Število učencev/učenk**
**Schülerzahlen**

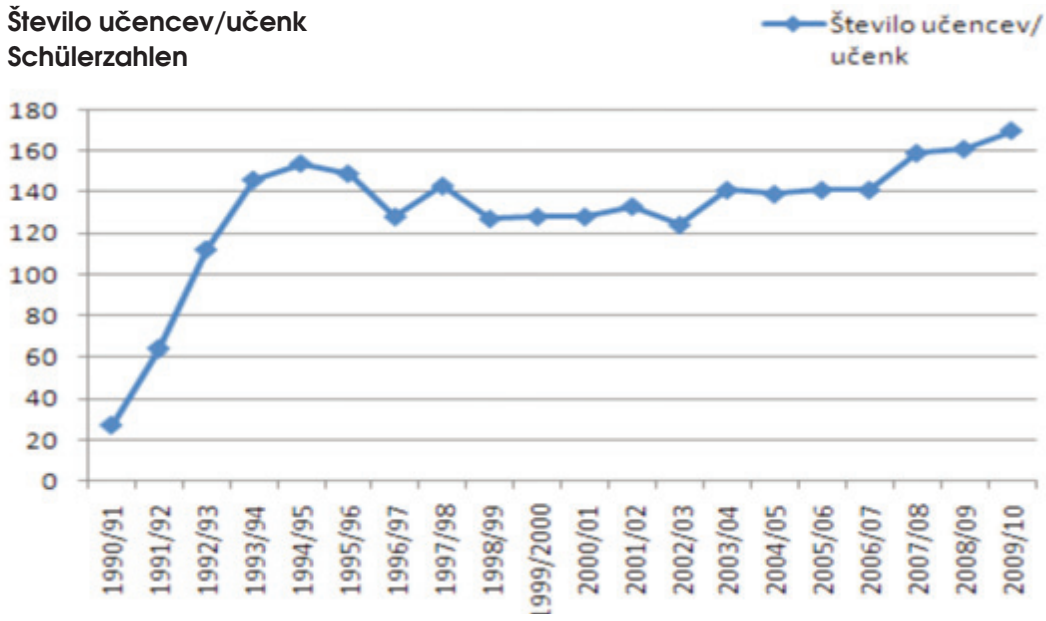


**Absolventen/absolventi**

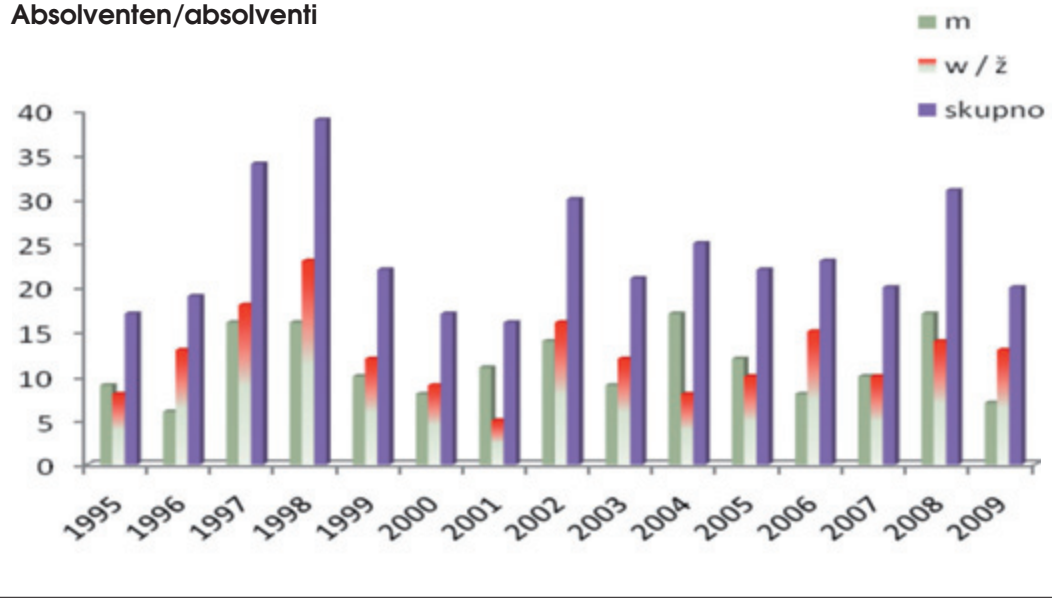

**2. 1. Sprachausbildung:**

Sprachausbildung – europäische Dimension der Ausbildung: Die Zweisprachige BHAK bietet eine umfangreiche Sprachausbildung an. Wie bereits erwähnt, sind die Unterrichtssprachen Deutsch und Slowenisch. Der Unterricht findet in allen Unterrichtsgegenständen zweisprachig, d.h. in Deutsch und Slowenisch, statt. Das bedeutet, dass der zweisprachige Unterricht in Form eines zweisprachigen Sachfachunterrichtes stattfindet. Dies hat zur Folge, dass die Sprachkenntnisse der Absolventen in diesen beiden Sprachen weit über die Kenntnis der umgangssprachlichen Kommunikation, die man vorwiegend bei einem Fremdsprachenunterricht erwirbt, hinausgehen. Schüler der Zweisprachigen BHAK sind oft mehrsprachig, aber auch Schüler mit slowenischer, deutscher oder einer anderen Muttersprache besuchen die Zweisprachige BHAK. Dies führt zu einem differenzierten Sprachunterricht und Unterricht im Allgemeinen. Dabei hat sich gezeigt, dass Kärntner Schüler mit deutscher Muttersprache die slowenische Sprache ausgezeichnet erlernt haben. Ihre Kenntnisse gehen weit über die Kenntnisse, die man in einem Sprachgegenstand „Slowenisch" erzielen würde, hinaus. Auch Schüler aus Slowenien erlernen die deutsche Sprache unvergleichlich besser als in einem Gegenstand „Deutsch", der als Fremdsprache geführt wird. Das Zusammenleben von Schülern aus Slowenien und Kärnten (mit slowenischer oder deutscher Muttersprache) trägt zu einer interkulturellen Bereicherung bei, die im gemeinsamen Europa wünschenswert ist. „Sprachen lerne man von denen, die sie können, und mit guten Texten."[4] Diesem Leitsatz des bilingualen Unterrichtes wird entsprochen, da Schüler mit deutscher und slowenischer Muttersprache im Klassenraum gemeinsam leben.

Wichtig für die Erreichung des Unterrichtszieles sind ausgezeichnete Lehrmittel. Den Schülern und Professoren der Zweisprachigen BHAK stehen seit Bestehen der Schule Lehrbücher des Leitfaches Betriebswirtschaftslehre in deutscher und slowenischer Sprache zur Verfügung. Auch in anderen Gegenständen verwenden Schüler nicht nur Bücher in deutscher, sondern auch in slowenischer Sprache, was den zweisprachigen Unterricht erst ermöglicht.

Beim zweisprachigen Sachfachunterricht ist die Sprache nicht primärer Unterrichtsgegenstand, sondern ein ergänzendes Mittel, um Sachinhalte zu vermitteln.

Außerdem werden an der Schule die Pflichtgegenstände Englisch und Italienisch gelehrt. SchülerInnen können darüber hinaus in Freigegenständen andere Sprachen, z.B. Kroatisch, Russisch oder andere Fremdsprachen (Kooperation mit dem BG und BRG für Slowenen) lernen.

Nachdem Schüler unterschiedlicher Nationalitäten in einer Klassengemeinschaft zusammenleben, werden neben sprachlichen und fachlichen Kompetenzen auch interkulturelle Kompetenzen vermittelt.

Diese Sprachausbildung ermöglicht den AbsolventInnen vor allem im Alpen-Adria-Raum mit seinen starken wirtschaftlichen Verflechtungen tätig zu sein. Darüber hinaus können die AbsolventInnen durch die Kenntnis der englischen und russischen Sprache einer internationalen Tätigkeit nachgehen. Der Zweisprachigen BHAK wurde im Jahre 1999 das Europasiegel für innovative Sprachprojekte verliehen.

**2. 2. Allgemeinbildung und kaufmännische Ausbildung**

An der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie werden Unterrichtsgegenstände unterrichtet, die der Allgemeinbildung dienen, z.B. Geo-

[4] Butzkamm, Wolfgang: Lust zum Lehren, Lust zum Lernen. Eine neue Methodik für den Fremdsprachenunterricht. Tübingen 2004, S. 379

graphie, Physik, Chemie, Mathematik, Biologie usw. Im Rahmen der kaufmännischen Ausbildung findet der Unterricht in Gegenständen wie Betriebswirtschaft, Rechnungswesen, Informationstechnologie, Volkwirtschaft statt. Im Gegenstand Politische Bildung und Recht erhalten die Schüler auch eine Grundausbildung in Rechtsangelegenheiten.

Im betriebswirtschaftlichen Zentrum bietet die Zweisprachige Bundeshandelsakademie den SchülerInnen eine Ausbildung, die praxisorientiert ist. In der Übungsfirma, in der die SchülerInnen praxisorientiert – „Learning by doing" – arbeiten, sollen Unterrichtsziele, wie z.B. systemorientiertes Denken, problemorientiertes, kritisches Denken, Kommunikations- und Kooperationsfähigkeit und die praktische Anwendung von kaufmännischen und Kenntnissen der Informationstechnologie erreicht werden. Die SchülerInnen des 4. Jahrganges führen 2 Übungsfirmen und können so ihr theoretisches Wissen in der Praxis anwenden. Beide Übungsfirmen wurden schon zertifiziert, da sie alle Bedingungen, die erforderlich sind, erfüllen.

Die Übungsfirmen nehmen regelmäßig an Übungsfirmenmessen in Österreich, aber auch an Messen in Slowenien teil. Besonders zu erwähnen ist die Teilnahme an der Übungsfirmenmesse in Belo Horizonte in Brasilien im Jahre 1998.

**2. 3. Projektmanagement**

Im 4. und 5. Jahrgang müssen alle SchülerInnen im Unterrichtsgegenstand Projektmanagement eine Projektarbeit in Zusammenarbeit mit der Wirtschaft erstellen.

Damit erwerben die SchülerInnen Schlüsselqualifikationen, wie Teamfähigkeit, Persönlichkeitbildung, Kommunikations- und Kooperationsfähigkeit, Problemlösungsfähigkeit usw.

Die Projekte werden jährlich in Anwesenheit der Projekt-Auftraggeber und zahlreichen Gästen in einem feierlichen Ambiente öffentlich präsentiert.

*Ministrica dr. Hilde Hawlicek v krogu dijakov Dvojezične zvezne trgovske akademije (1991/92)*

So wurden in der Vergangenheit Projekte für Banken, Gewerbebetriebe, die Industrie und andere Unternehmen durchgeführt.

Die Durchführung von Projekten ermöglicht eine Differenzierung nach individuellen Möglichkeiten, Ansprüchen und Bedürfnissen und stellt die Verbindung von theoretisch-begrifflichem Lernen und Lernen durch konkretes Handeln dar. Die Schüler suchen sich ihr Projekt selbst aus, wobei sie selbstverständlich Vorgaben erfüllen müssen.

**2. 4. Fachrichtung Informationsmanagement und Informationstechnologie**

Seit dem Schuljahr 1999/2000 können sich die Schüler ab dem 3. Jahrgang für diese Fachrichtung entscheiden. Diese Fachrichtung bietet eine Ausbildung in den folgenden Gegenständen an: Netzwerktechnik, Telekommunikation, Software-Entwicklung und Multimedia.

Hier werden Kenntnisse in Telekommunikation, Multimediatechnik und -design, WEB-Publishing, der Multimediaprogrammierung, der Videokonferenztechnik, E-Commerce und Computer-Based-Training beigebracht.

Im Bereich Softwareentwicklung werden Kennt-

nisse im Datenmanagement, Datentransfer sowie Grundlagen der Programmierung, Hard- und Softwareanpassung sowie die Realisierung von IT-Lösungen vermittelt.

Im Teilbereich Netzwerkmanagement sollen Grundlagen der Netzwerksysteme, Installation und Konfiguration, der Netzwerkadministration, die Einrichtung und Verwaltung von Internetdiensten und die Planung und Realisierung von Netzwerklösungen behandelt werden.

**2. 5. Fachrichtung Sport- und Kulturmanagement**

Seit dem Schuljahr 2006/07 wird an der Zweisprachigen BHAK diese neue Fachrichtung angeboten. Damit sollte das Bildungsangebot diversifiziert werden. Sport und Kultur haben für die österreichische Wirtschaft eine immer größere Bedeutung. Diese Fachrichtung bietet eine Ausbildung für diesen Wirtschaftssektor an. Sport und Kultur haben zwar unterschiedliche Inhalte, jedoch viele Gemeinsamkeiten. Wenn es z. B. um Fragen des Marketings, des Sponsorings, der Medienarbeit, der Präsentations- und Verhandlungstechniken, der Organisation von Veranstaltungen oder der Führung von Aufzeichnungen (Buchhaltung) geht, sind die Aufgabenstellungen, wenn nicht gleich, so doch sehr ähnlich.

Durch die Einbeziehung von Personen aus dem Wirtschafts-, Vereins- und Sportleben, durch Betriebsbesuche, durch Zusammenarbeit mit nationalen Sportverbänden und Kulturorganisationen sowie durch eine besondere Ausrichtung an den Erfordernissen einer modernen Wirtschaftspraxis soll im Schüler nicht nur Interesse am Gegenstand geweckt, sondern dieser darüber hinaus in besonderem Maß zur aktiven Mitarbeit in Vereinen, Wirtschaftseinheiten, Organisationen des Sportes und der Kultur befähigt werden.

Zielgruppe: vor allem Schüler, die in Kultur- oder Sportvereinen tätig sind oder die kultur- oder sportinteressiert sind und eine zweisprachige Ausbildung wünschen.

**3. Weitere Aktivitäten an der Zweisprachigen BHAK**

Einige Aktivitäten, die der Unterstützung des Unterrichtes dienen, sollen noch angeführt werden:

Kooperationen mit anderen europäischen Schulen: Schon im 1. Jahr des Bestehens wurden erste Schulpartnerschaften mit kaufmännischen Schulen aus Villach, Görz und der Slowakei begründet. Die gemeinsame Tätigkeit der Schüler umfasste die Erstellung von Beiträgen zu Wirtschaftsthemen in mehreren Sprachen, Workshops und Sportbewerbe. Weitere Kooperationen gab es seit Bestehen der Schule mit Schulen aus Slowenien, die Zweisprachige BHAK arbeitete aber auch mit der Schule „Escola Tecnica de Formacao gerencial" aus Brasilien zusammen. Es fanden zahlreiche Austausche von Schülern statt. Kooperiert hat die Schule aber auch mit anderen Schulen, z.B. Hajnik Karoly Gymnasijm aus Ungarn.

An der Schule finden regelmäßig Vorträge und Diskussionen mit Politikern, Künstlern und Managern statt. Zahlreiche Unterrichtsminister, wie z.B. Dr. Hawlicek, Dr. Scholten, Dr. Vencelj, Gehrer, Dr. Gaber, Dr. Zver, Dr. Luksič haben die Zweisprachige BHAK besucht. Auch die Kärntner Landeshauptleute (Dr. Zernatto, Dr. Haider) haben Vorträge an der Schule gehalten und anschließend mit den Schülern diskutiert. Auch Intendant Martin Kušej besuchte die Schule. Mit ihm wurden angeregte Diskussionen geführt.

Nachdem für die Schule die Zusammenarbeit mit der Wirtschaft ein wichtiges Anliegen ist, finden in jedem Schuljahr auch Vorträge von Wirtschaftsfachleuten statt.

Tag der offenen Tür: Seit Bestehen der Schule wird jedes Schuljahr ein Tag der offenen Tür veranstaltet, an dem den Aufnahmekandidaten das Bildungsangebot der Schule präsentiert wird.

Exkursionen, Sprachwochen, Sportwochen, Pra-

xis: Es werden Exkursionen in Österreich, aber auch in Slowenien durchgeführt, um eine Nähe zur Praxis herzustellen. Empfohlen wird auch eine Praxis in den Ferien. Hierbei ist die Schule behilflich. In Zusammenarbeit mit der Industriellenvereinigung wurde den Schülern eine Praxis in Italien oder Slowenien ermöglicht.

Filme, Redewettbewerbe: Regelmäßig erstellen die SchülerInnen unter Leitung von anerkannten Experten Filme, in denen sie Darsteller sind und die auch der Werbung für die Schule dienen. Die sprachlichen Fähigkeiten wurden schon vielfach durch Preise bei Redewettbewerben ausgezeichnet.

Auch andere Preise wurden gewonnen: z.B. 1. Preis bei der IFABO in Wien, 1. Preis beim Europawettbewerb (Plakat), 1. Preis beim Mehrsprachenwettbewerb, 1. Preis beim Projekt „Schoolinvestor".

Maturaball: Jährlich findet der Maturaball der Schule statt. Dieser wird von den Schülern unter Mithilfe des Elternvereins gestaltet und organisiert.

Am Ende eines jeden Schuljahres wird die Broschüre „REPORT" herausgegeben, in der das abgelaufene Schuljahr dokumentiert wird.

**4. Abschluss der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie und Berufsmöglichkeiten und -chancen**

Die SchülerInnen schließen die Ausbildung mit einer Reife- und Diplomprüfung ab. Damit haben sie die Möglichkeit, an Fachhochschulen und Universitäten ein Studium zu absolvieren.

Außerdem wird der Zugang zu gewerblichen Tätigkeiten erleichtert, d.h. sie erhalten gewisse Gewerbeberechtigungen.

Nachdem die Schüler eine umfangreiche sprachliche, fachliche (kaufmännische) und allgemeine Ausbildung erhalten, können sie nach der Reifeprüfung sofort einen Beruf ergreifen

*Ravnateljica pozdravlja dr. F. Bučarja, dr. K. Lukasa in K. Habsburga. (1999/2000)*

oder selbstständig ein Unternehmen gründen.

Auf Grund der sprachlichen Ausbildung sind sie prädestiniert, in slowenischen und zweisprachigen Betrieben im Südkärntner Raum einen Beruf zu ergreifen. Sie sind aber auch für den Alpen-Adria-Raum und andere ost- und südeuropäische Länder Spezialisten und können hier beruflich tätig sein. Im Zuge der Osterweiterung haben zahlreiche Unternehmen auch österreichische Zweigniederlassungen in Slowenien und anderen südeuropäischen Staaten gegründet. Die fachlichen und sprachlichen Qualifikationen bieten unseren Absolventen in diesem Bereich die besten Berufschancen. Berufschancen sind in allen Branchen, wie Banken, Versicherungen, Industrie, Treuhandwesen, Gewerbe, IT, Sport und Kultur vorhanden.

Bisher haben 356 Absolventen die Zweisprachige Bundeshandelsakademie erfolgreich abgeschlossen. Die Zweisprachige BHAK hat diesen jungen Menschen Qualifikationen vermittelt, die es ihnen ermöglichen, das Leben erfolgreich zu gestalten und Karriere zu machen.

Vor Jahren wurde das Motto „Heute Mitschüler, morgen Geschäftspartner" geprägt. Dieses Motto ist heute noch aktuell und wird in der Praxis gelebt.

# Zweisprachige Bundeshandelsakademie –

# die Schule für Europa

## mit Alpen-Adria-Profil

**1990/91**
In der Novelle zum Minderheitenschulgesetz 1990 wird die Rechtsgrundlage für eine zweisprachige Handelsakademie geschaffen. Frau Bundesminister Dr. Hilde Hawlicek gründet mit Erlass vom 29. August 1990 die Zweisprachige Bundeshandelsakademie. Schon im 1. Jahr des Bestehens wird eine Arbeitsgruppe mit den Schulbehörden in Slowenien zwecks Erstellung von Lehrbüchern und anderen gemeinsamen Projekten gegründet. Es entstehen erste Schulpartnerschaften mit kaufmännischen Schulen aus Villach, Görz und der Slowakei.

**1991/92**
Zu Beginn des Schuljahres findet an der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie ein Treffen der Handelsakademien aus Trnava, Ljubljana, Görz und Villach statt. Die Schüler erstellen Beiträge über verschiedene Wirtschaftsthemen in mehreren Sprachen. Sie beteiligen sich an verschiedenen Sportwettkämpfen. Anschließend werden Schüler und Lehrer offiziell vom damaligen Vizebürgermeister von Klagenfurt, Dr. Michael Außerwinkler, auf dem Neuen Platz begrüßt. Im November besucht der slowenische Unterrichtsminister Dr. Peter Vencelj mit einer Delegation die Zweisprachige Bundeshandelsakademie. Der Kärntner Landeshauptmann Dr. Zernatto diskutiert mit den Schülern der Zweisprachigen BHAK.

**1992/93**
Nachdem im Schulgebäude auf dem Prof.-Janežič-Platz zu wenig Platz ist, müssen einzelne Klassen disloziert im Modestus-Heim unterrichtet werden. Aus Brasilien kommen mehrere Delegationen mit Herrn Dr. Salej an der Spitze um sich über den Lehrplan und die Zweisprachige BHAK zu informieren. Die kaufmännische Schule Celje ladet im Mai Schüler und Lehrer der neu gegründeten Handelsakademien Ljubljana und Celje sowie der Zweisprachigen BHAK zu einem Treffen ein.

**1993/94**
Die Zweisprachige BHAK arbeitet grenzüberschreitend. In den Sommerferien halten sich 2 Schüler in Begleitung einer Professorin in Brasilien auf und lernen Brasilien kennen. Der 4. Jahrgang verbringt 1 Woche in London, um die Englischkenntnisse zu verbessern. Im Februar besucht der Bundesminister für Unterricht und Kunst, Dr. Scholten, die Zweisprachige BHAK. Im Mai wird mit der schwer erwarteten Errichtung der Räume für die Zweisprachige BHAK begonnen. Zahlreiche Schulveranstaltungen bereichern das Schulleben. Am 16. August 1994 werden die Räumlichkeiten der 1. Handelsakademie in Brasilien, die nach dem Modell der Zweisprachigen BHAK errichtet wurden, eröffnet.

**1994/95**
Die Zweisprachige BHAK besteht das 5. Jahr. Der 1. Maturaball, die 1. Matura, Intensivsprachwoche in Modena, Treffen der Handelsakademien in Gorizia, erster Schüleraustausch mit Brasilien.

# Dvojezična zvezna trgovska akademija – šola za Evropo s profilom Alpsko-jadranskega prostora

**1990/91**
V noveli k manjšinskemu šolskemu zakonu sklenejo ustanovitev dvojezične akademije. Ministrica dr. Hilde Hawlicek dekretira Dvojezično zvezno trgovsko akademijo z odlokom z dne 29. avgusta 1990. Že v 1. letu nastane delovna skupina z Zavodom za šolstvo v Ljubljani glede učbenikov in skupnih projektov. Prva šolska partnerstva s trgovskimi šolami v Beljaku, Gorici in na Slovaškem.

**1991/92**
Na začetku leta srečanje trgovskih akademij iz Trnave, Ljubljane, Gorice in Beljaka na TAK v Celovcu. Učenci obravnavajo spise na razne gospodarske teme v raznih jezikih. Sledijo športne tekme in uradni pozdrav na Novem trgu v Celovcu takratnega podžupana dr. Michaela Außerwinklerja. Novembra TAK obišče z večjo delegacijo minister za šolstvo iz Slovenije dr. Peter Vencelj. Deželni glavar dr. Zernatto diskutira z učenci Dvojezične TAK v razredu.

**1992/93**
Zmanjka prostora v poslopju na Trgu profesorja Janežiča. Zato so razredi delno dislocirani v Modestovem domu. Več delegacij iz Brazilije z dr. Šalejem na čelu se informira o učnem načrtu in delovanju Dvojezične TAK. Majnika povabi Srednja ekonomska šola Celje Dvojezično TAK na srečanje dijakov in profesorjev trgovskih akademij Ljubljane in Celja, ki so začele delovati v eksperimentalnih programih Republike Slovenije leto poprej.

**1993/94**
TAK deluje mednarodno. V poletnih počitnicah potujeta dva učenca TAK v spremstvu profesorice po Braziliji. 4. letnik prvič na jezikovnem tednu v Londonu. Minister dr. Scholten obišče februarja TAK. Majnika sledi težko pričakovani začetek prezidave poslopja za Dvojezično trgovsko akademijo. Mnogo šolskih prireditev obogati šolsko življenje. 16. avgusta 1994 odprtje šolskega poslopja prve trgovske akademije v Braziliji, ki je nastala po modelu Dvojezične trgovske akademije v Celovcu.

**1994/95**
5. leto Dvojezične TAK. Prvi maturantski ples, prva matura, jezikovni teden v Modeni, srečanje trgovskih akademij v Gorici, prva izmenjava učencev z Brazilijo, TAK se predstavi na poklicno informativnem sejmu v Celovcu, novi učni načrt za trgovske akademije 1994 velja za prvi letnik. Prva učna firma TAK uporablja prostore

*Hochrangige brasilianische Wirtschaftsdelegation und amtsführender Präsident des Landesschulrates für Kärnten (1992/1993)*

*Besichtigung des Betriebswirtschaftlichen Zentrums der Zweisprachigen BHAK durch LH Dr. Zernatto, Sektionschef DI Heuritsch, Vizepräsident Würschl, anläßlich der Eröffnung des Aufbaues der Zweisprachigen BHAK. (1995/96)*

Die Zweisprachige BHAK stellt sich auf der Berufsinformationsmesse in Klagenfurt vor. Der 1. Jahrgang wird nach dem neuen Lehrplan für Handelsakademien unterrichtet. Die 1. Übungsfirma der Zweisprachigen BHAK arbeitet im BWZ der BHAK Villach. Die ersten Maturanten erhalten am Tag der Wirtschaft im Rahmen eines Konzertes der Philharmonie aus Maribor ihre Maturazeugnisse.

**1995/96**

Am 25. November 1995 werden die neuen und adaptierten Räumlichkeiten von Frau Unterrichtsminister Gehrer feierlich eröffnet. Die Zweisprachige BHAK erhält damit ihre eigenen Räumlichkeiten. Im Dezember wird das bilaterale österreichisch-slowenische Projekt über die Ausgabe der Lehrbücher von W. Schneider, „Betriebswirtschaftslehre I – V", für Handelsakademien (1835 Seiten) vorgestellt. Im März nimmt die Übungsfirma der Zweisprachigen BHAK „Alpen-Adria-Unterwegs-GesmbH" an einer UEFA-Messe in Wien teil. Intensivsprachwochen in Rimini. Die 2. Generation der Maturanten erhält ihre Maturazeugnisse bei einem Konzert anlässlich der Feier „75 Jahre Zveza-Bank".

**1996/97**

Es finden die ersten im neuen Lehrplan vorgesehenen Projektpräsentationen im 3. Jahrgang statt. Sprachwochen in Italien und England, Besuch der Partnerschule in Bratislava und Gegenbesuch. Es findet die erste fünftägige Fachexkursion auf Einladung des slowenischen Unterrichtsministeriums statt. Diese Veranstaltung wird seitdem jährlich durchgeführt. 3. Maturaball, Sportwettkämpfe, Schüleraustausch mit Brasilien. Frau Bundesminister Gehrer und der Minister Dr. Gaber besuchen das Schulzentrum BG und BRG für Slowenen und die Zweisprachige BHAK. Im News-Ranking wird die Zweisprachige BHAK an die 2. Stelle in Kärnten gereiht.

**1997/98**

Der hundertste Maturant verlässt die Zweisprachige BHAK. Die Verteilung der Maturazeugnisse erfolgt auf Einladung des Slowenischen Wirtschaftsverbandes, der Zveza-Bank, der Posojilnica-Bank, des Rates der Kärntner Slowenen und des Verbandes der slowenischen Organisationen im Festsaal der Kammer der gewerblichen Wirtschaft für Kärnten.

Grenzüberschreitende Zusammenarbeit mit den Schulen in:

| | |
|---|---|
| Brasilien | Escola Tecnica de Formacao Gerencial |
| Ungarn | Hajnik Karoly Gymnasium |
| Slowakei | Obhodnaja akademija Bratislava |
| Slowenien | Šolski cneter Rudolf-Maister, Kamnik, Srednja gradbena in ekonomska šola Ljubljana, Srednja ekonomska šola Ljublana, HAK Waidhofen/Ybbs. |

1. Preis bei der IFABO in Wien, 5. Maturaball, Projekt: 125 Jahre Posojilnica-Bank St. Jakob, 4-sprachiges Präsentationsvideo, 4-sprachige CD-ROM, 4-sprachige Homepage, 4-sprachiger Folder über die Zweisprachige Bundeshandelsakademie.

**1998/99**

Die 5. Generation der Maturanten verlässt die Zweisprachige BHAK. Bisher haben 129 Schüler/Schülerinnen an der Zweisprachigen BHAK

gospodarskega poslovalnega centra trgovske akademije v Beljaku. Prvi maturantje prejmejo na dnevu gospodarstva ob koncertu mariborske filharmonije svoja zrelostna spričevala.

**1995/96**

25. novembra 1995 ministrica Gehrer slavnostno odpre nove prostore razširjenega in saniranega poslopja. TAK dobi svoje lastne prostore. Decembra predstavitev 1. bilateralnega avstrijsko-slovenskega projekta »Izdaja šolskih knjig v slovenskem jeziku W. Schneider: Gospodarsko poslovanje I – V« za trgovsko akademijo, skupaj 1835 strani. Marca udeležba učne firme TAK »Alpe-Adria-Unterwegs-GesmbH« na sejmu na Dunaju. Intenzivni jezikovni teden v Riminiju. 2. generacija maturantov prejme svoja zrelostna spričevala na slavnostnem koncertu »75 let Zveze-Bank«.

**1996/97**

Prve projektne prezentacije v 3. letniku po novem učnem načrtu, jezikovna tedna v Italiji in Angliji. Obisk in povratni obisk v partnerski šoli v Bratislavi, prva 5-dnevna strokovna ekskurzija na povabilo slovenskega ministrstva za šolstvo in šport, ki se odslej letno nadaljuje. 3. maturantski ples, športne tekme, nadaljevanje izmenjave učencev z Brazilijo. Ministrica Gehrer in minister dr. Gaber obiščeta šolski center ZG in ZRG za Slovence in Dvojezično TAK. News-Ranking: Dvojezična TAK uvrščena na 2. mesto na Koroškem.

**1997/98**

Stoti maturant zapusti Dvojezično TAK. Razdelitev spričeval v dvorani Koroške gospodarske zbornice na vabilo SGZ, Zveze-Bank, Posojilnice-Bank, Narodnega sveta in ZSO.

Mednarodno sodelovanje z naslednjimi šolami:

| | |
|---|---|
| Brazilija: | Escola Tecnica de Formacao Gerencial |
| Madžarska: | Hajnik Karoly gimnazija |
| Slovaška: | Obhodnaja akademija Bratislava |
| Slovenija: | Šolski center Rudolf Maister v Kamniku, Srednja gradbena in ekon. šola Ljubljana, Srednja ekonomska šola Ljubljana, HAK Waidhofen/Ybbs |

*Wirtschaftsexperten berichten über das notwendige Anforderungsprofil im Alpen-Adria Raum. (1996/97)*

*M. Bogataj, J. Schaller, celovški župan dipl. trg. H. Scheucher, mag. I. Rasinger, K. Smolle ob tele-konferenci / Tele-Konferenz bei der 10-Jahre-Feier am 15. 3. 2000 (Sponsoring: Telekom) (1999/2000)*

maturiert. Teilnahme an den Übungsfirmenmessen in Belo Horizonte, Klagenfurt, Salzburg und Celje. Besuch der Partnerschule in Budapest, Sprachwoche in Rimini. Erstmalig wird im Gegenstand Biologie und Warenkunde Englisch als Arbeitssprache verwendet. Intensive Zusammenarbeit mit der Wirtschaft. Neue Reife- und Diplomprüfung, öffentliche Projektpräsentationen.

**1999/2000**

Neue Fachrichtung „Informationsmanagement und Informationstechnologie", neue EDV-Ausstattung , 6. Maturaball. Im Dezember wird der Zweisprachigen BHAK das Europasiegel für innovative Sprachenprojekte von den Ministerien für Unterricht und Wissenschaft verliehen.

**2000/01**

Die Zweisprachige BHAK bestellt eine neue technische Ausstattung. Finanziert wird dies mit Mitteln des KWF. Die Zweisprachige BHAK verpflichtet sich, mit der Kärntner Wirtschaft zusammenzuarbeiten. Eine Gruppe von Pädagogen aus Kroatien unter Führung eines Vertreters des Ministeriums informiert sich über die Zweisprachige BHAK, über die Ausstattung, den Unterricht und die Übungsfirma. Die Familie Pandel beherbergt ein Jahr lang den Schüler Bruno Sena von der Partnerschule aus Brasilien. Die Schüler der Zweisprachigen BHAK können damit interkulturell lernen und neue Freundschaften knüpfen.

**2001/02**

Die MaturantInnen des 5a.-Jahrganges sind die ersten Absolventen der Fachrichtung Informationsmanagement und Informationstechnologie. Auf dem Arbeitsmarkt besteht eine große Nachfrage nach dieser Ausbildung.

**2002/03**

Der Abschlussjahrgang gibt eine qualitative und interessante Zeitschrift heraus. Die Zweisprachige BHAK erhält eine Subvention des KWF und kann am 25. Februar 2003 einen neuen umgebauten Unterrichtsraum – das Kompetenzzentrum – mit bester technischer Ausstattung eröffnen. Dieser

*Fortbildungsseminar des BMBWK, Kultur & Sprache, in Zusammenarbeit mit dem Zentrum für Österreichstudien in Skövde, am 28. 6. 2002 im Konferenzzimmer der Zweisprachigen BHAK. TeilnehmerInnen aus: Estland (1), Finnland (3), Norwegen (7), Schweden (2), Lettland (2), Litauen (3). Seminarveranstalter: Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und kulturelle Angelegenheiten (vormals BMUK) (2001/02)*

1. nagrada pri sejmu IFABO na Dunaju, 5. maturantski ples, projekt: 125-letnica Posojilnice Šentjakob, 4-jezični prezentacijski video in 4-jezični CD-ROM: Dvojezična TAK, 4-jezična spletna stran, 4-jezične zgibanke TAK.

**1998/99**

5. generacija maturantov zapusti Dvojezično TAK. Do sedaj je zapustilo TAK skupno 129 absolventov/absolventk. Udeležba pri sejmih v Belo Horizontu, Celovcu, Salzburgu in Celju. Obisk v Budimpešti, jezikovni teden v Riminiju. Biologija v angleškem jeziku, intenzivno sodelovanje s podjetji. Novi zrelostni in diplomski izpit, javne projektne prezentacije.

**1999/00**

Novo strokovno področje »Informacijski menedžment in informacijska tehnologija«, nova računalniška oprema.

6. maturantski ples. TAK dobi decembra evropski žig za inovativne jezikovne projekte od Ministrstva za pouk in znanost.

**2000/01**

Dvojezična TAK nabavi novo tehnično opremo s finančnimi sredstvi Koroškega gospodarskega pospeševalnega fonda (KWF) in se ob odobritvi te podpore obveže, da bo sodelovala s koroškim gospodarstvom. Skupina pedagogov pod vodstvom zastopnika hrvaškega ministrstva se informira na TAK o ustroju in delovanju šole in učne firme, saj jo želijo uvesti tudi na hrvaških ekonomskih šolah. Družina Pandel gosti za leto dni učenca partnerske šole iz Brazilije, Bruna Sena, in tako omogoča vsem učencem drugega letnika medkulturno učenje in navezovanje prijateljskih stikov.

**2001/02**

Maturanti/maturantke 5a letnika so hkrati prvi absolventi/prve absolventke po šolskem poskusu

*10. jubilejni ples novembra 2003*

Informacijski menedžment in informacijska tehnologija.

**2002/03**

Maturantski razred preseneti z zelo kvalitetnim in zanimivim časopisom. TAK prejme subvencijo Koroškega gospodarskega pospeševalnega fonda (KWF) in odpre 25. februarja 2003 novi preurejeni prostor – kompetenčni center TAK – z vsemi najsodobnejšimi tehničnimi možnostmi. Odslej ta večnamenski prostor ne služi samo pouku, temveč je tudi kraj srečanja. Projekt »Mladina brez meja«, ki se nadaljuje že peto leto, se to leto odvija v Celovcu na TAK.

Mehrzweckraum dient nicht nur dem Unterricht, sondern ist auch ein Raum der Begegnung. Das Projekt „Jugend ohne Grenzen", das damals schon 5 Jahre besteht, wird in diesem Jahr an der Zweisprachigen BHAK in Klagenfurt abgewickelt.

**2003/04**
Die zehnte Generation der Maturanten legt an der Zweisprachigen BHAK die Reife- und Diplomprüfung ab. Der Elternverein der Zweisprachigen BHAK organisiert gemeinsamt mit den Absolventen den 10. Ball – „Jubiläumsball". Dies wird im Jahresbericht „REPORT" als Beilage dokumentiert.

**2004/05**
Im fünfzehnten Jahr des Bestehens werden im Rahmen des Qualitätsmanagements folgende Schwerpunkte gesetzt: Beide Übungsfirmen (Alpe-Adria-UnterwegsGmbH, Impuls GembH) erhalten das Qualitätszertifikat, Projekt „Schädlichkeit des Rauchens" , Präsentation der CD über das Projekt „Jugend ohne Grenzen", das gemeinsam mit Schulen aus Slowenien, Italien und Kroatien abgewickelt wurde.

**2005/06**
Die Zweisprachige BHAK führt die Fachrichtung „Sport- und Kulturmanagement" ein und bietet den SchülerInnen damit neben der bestehenden Fachrichtung Informationstechnologie und Informationsmanagement eine Auswahlmöglichkeit. Die Übungsfirma wird zertifiziert.

**2006/07**
Mit der 13. Generation der Maturanten der Zweisprachigen BHAK steigt die Zahl der Absolventen auf 304. Das Projekt „Okno v preteklost" (Das Fenster zur Vergangenheit) wird vom Ministerium für Unterricht, Kunst und Kultur ausgezeichnet. Die Übungsfirmen werden zum wiederholten Male zertifiziert. Der Regisseur Martin Kušej besucht die Schule.

**2007/08**
Die SchülerInnen nehmen an verschiedenen Wettbewerben teil und erreichen hervorragende Resultate. Sie erzielen beim mehrsprachigen Fremdsprachenwettbewerb den 1. Preis. Weiters erzielen sie beim europäischen Wettbewerb „Interkultureller Dialog", beim Wettbewerb aus Betriebswirtschaft sowie bei der Bewertung der Projektarbeiten den 1. Rang. Sie werden im Fußball und im Volleyball Kärntner Meister. Auch die Übungsfirmen werden erneut zertifiziert. Auch 3 Projekte, die aus der Abstimmungsspende finanziert wurden, werden erfolgreich abgewickelt.

*Vrsta odličnih častnih gostov je počastila 10. maturitetno proslavo v sredo, 16. junija 2004.*

**2003/04**
Deseta generacija maturantov opravi zrelostni in diplomski izpit na Dvojezični TAK in Združenje staršev TAK skupno z učenci organizira deseti jubilejni ples, kar je dokumentirano v posebni prilogi v letnem šolskem poročilu »REPORT«, ki ga letno izdaja Dvojezična zvezna trgovska akademija.

*Projekt Med jeziki / Zwischen den Sprachen – Dijaki ZDTAK so se skupno z mentorji delavnic pogovarjali o izsledkih projekta. (2003/04)*

**2004/05**
V petnajstem letu obstoja so v okviru kvalitetnega menedžmenta naslednja težišča: obe učni firmi (Alpe-Adria-UnterwegsGmbH, Impuls GmbH) dobita certifikat, projekt škodljivost kajenja, prezentacijska zgoščenka projekta »Mladina brez meja« skupno s šolami iz Slovenije, Italije in Hrvaške.

**2005/06**
TAK se odloči, da nudi v prihodnje poleg strokovne smeri Informacijski menedžment in informacijska tehnologija učencem na izbiro dodatno strokovno smer: Športni in kulturni menedžment. Učna firma dobi certifikat.

**2006/07**
Trinajsti maturantski rod je poseben mejnik, ker je število absolventov in absolventk naraslo na skupno 304. Projekt »Okno v preteklost« odlikuje Ministrstvo za pouk, umetnost in kulturo. Certifikacije učnih firm. Obisk režiserja Martina Kušeja na TAK.

**2007/08**
Učenci se udeležijo raznih tekmovanj, pri katerih dosežejo odlične rezultate. Osvojijo prvo mesto pri večjezičnem natečaju iz tujih jezikov, pri evropskem natečaju medkulturnega dialoga, pri tekmovanju iz gospodarskega poslovanja, pri

*Učno podjetje „Alpe-Adria-Unterwegs GmbH" je prejelo certifikat iz rok strokovne nadzornice dipl. trg. dr. Sommer. Zertifizierung der Übungsfirma „Alpe-Adria-Unterwegs GmbH" in der Wirtschafts- und Handelskammer Kärnten. (2005/06)*

**Okno v preteklost – Ein Fenster in die Vergangenheit**

Okno je znamenje spominjanja mladih. Oblikovali so ga mladi ljudje, ki so raziskovali zgodovino Peršmanove domačije in zgodovino tedanjega časa. Ko odpremo krili, vidimo kreativno oblikovanje, ko krili spet zapremo, so spomini ohranjeni in zaščiteni.

**Vsebina okna:**
- Ročno napisana od mladih ljudi složena pesem nam posreduje človekove misli preko časa
- Dvojezično besedilo s svojim kontrastom spodbuja k razmišljanju o moči besed
- Skrinjica, ki jo lahko odpremo, hrani slike spomenikov.

Zastrto okno

- Ganljiva reliefna slika, ki spominja na žrtve pokola na Peršmanovi domačiji
- Iz starih in novih slik severnega in južnega Ljubelja je zgrajena podoba predora
- Imena mladih

Projekt so izvedli dijaki in dijakinje 4.A letnika Dvojezične zvezne trgovske akademije pod vodstvom prof. dr. Mirjam Zwitter-Šlemic.

Das Fenster ist ein Zeichen, ein Zeichen eines jungen Gedenkens. Für seine Gestaltung haben sich 17 junge Menschen mit der Geschichte des Peršmanhofes und seiner Zeit auseinander gesetzt. Öffnet man die Fensterflügel, blickt man auf ihre kreativen Gestaltungen, schließt man die Flügel wieder, werden diese Erinnerungen bewahrt und geschützt.

**Inhalte des Fensters:**
- Ein handgeschriebenes selbstverfasstes Gedicht lässt die Gedanken eines Menschen spürbar werden – über die Zeit hinaus
- Ein zweisprachiger Text, der in Schwarz-Weiß zum Nachdenken über die Macht der Worte anregt
- Eine Box, die sich öffnen lässt und in sich Fotos von Gedenkzeichen aufbewahrt
- Ein berührendes plastisches Bild, das an die Opfer des Massakers am Peršmanhof erinnert
- Eine Fotocollage aus alten und aktuellen Fotos vom Loibl-Nord und Loibl-Süd, die den Tunnel wie Steine verkleiden
- Vornamen der jungen Menschen

Das Projekt wurde von Frau Prof. Dr. Mirjam Zwitter-Šlemic mit der 4 A der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie in Klagenfurt durchgeführt.

*Okno v preteklost*
*Ein Fenster in die Vergangenheit (2006/07)*

**2008/09**

Trotz großer Turbulenzen an der Börse ist der 2. Jahrgang bei der Börsenspekulation im Bundesland Kärnten siegreich und wird „Schoolinvestor 2009". Die Zweisprachige BHAK entschließt sich, mit der neuen Mittelschule in Klagenfurt zu kooperieren.

**2009/10**

Im Schuljahr 2009/2010 – dem 20. Jahr des Bestehens – erreicht die Schule den höchsten Schülerstand. Nach 20 Jahren wird das Layout des Jahresberichtes REPORT verändert. Wir hoffen, dass neben den 19 gelben Ausgaben auch der 20. Jahresbericht REPORT in aktueller roter Ausgabe eine interessierte Leserschaft anspricht. Man kann sich dort vom erfolgreichen Wirken der Schule überzeugen, die im kommenden Schuljahr mit festen Zielen und klaren Visionen bereits ins 3. Jahrzehnt schreitet.

In den Blitzaufnahmen der letzten zehn Jahre wurden alljährliche Aktionen und Projekte, die den Unterricht vervollständigen nicht erwähnt, das sind z.B.

- die Teilnahme an Messen (Übungsfirmenmessen, BEST)
- Projektmanagement mit bisher über 150 Projekten
- Vorträge und Kooperationen mit der Wirtschaft
- Sportwochen und Teilnahme an Wettbewerben in den verschiedenen Disziplinen
- Jährliche Fachexkursionen in Österreich, Italien und Slowenien
- Sprachwochen in Kroatien, Slowenien, England
- Kulturprojekte mit Künstlern, Projekte auf dem Gebiet der Fotografie, Besuch von Theatervorstellungen, Literaturlesungen
- Tag der offenen Tür
- Tag der Jungunternehmer – Entrepreneurship
- Qualitätsmanagement und mehrere wissenschaftliche Evaluationen
- Schulpartnerschaften
- Erstellung von Filmen
- Der Elternverein organisiert jährlich gemeinsam mit den Schülern im November einen Maturaball und die Maturafeier.

*Dir. HR Mag. Maja Amrusch-Hoja*

Vielen herzlichen Dank an alle, die zur Entwicklung und zum Erfolg der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie in den letzten ZWANZIG Jahren beigetragen haben.

natečaju za projektno delo. Postanejo deželni prvaki v nogometu in odbojki. Tudi učna firma dobi ponovno certifikat. Uspešno potekajo tudi 3 projekti, ki so financirani iz plebiscitnega sklada.

**2008/09**

Kljub velikim turbulencam na borzi drugi letnik odnese prvo nagrado in postane »Schoolinvestor 2009« na Koroškem. TAK se odloči za sodelovanje z novo srednjo šolo v Celovcu.

*1. Platz beim Börsenspiel Schoolinvestor 09 für den 2.A Jahrgang (2008/09)*

**2009/10**

V šolskem letu 2009/2010 – dvajsetem letu obstoja – obiskuje TAK doslej najvišje število učencev. TAK se odloči v 20. letu, da prvič spremeni svoj layout za letno poročilo REPORT. Upam, da poleg 19 rumenih izdaj letnega poročila REPORT preberete 20. izdajo letnega poročila REPORT v novi rdeči barvi. Poročilo je prikaz o uspešnem delovanju šole, ki stopa v prihodnjem šolskem letu v tretje desetletje z vizijami, kako je treba mlade pripraviti, da bodo dobro napredovali v današnji družbi znanja in tehnologije.

V mejnikih zadnjih deset let niso izpostavljene vsakoletne stalnice, ki dopolnjujejo pouk kot npr.

- udeležba na sejmih (sejmi učnih firm, BEST)
- predavanja in kooperacije s podjetji
- snemanje in rezanje filmov
- projektni menedžment in projektne prezentacije (doslej nad 150 projektov)
- športni tedni, športne tekme v raznih disciplinah
- vsakoletne strokovne ekskurzije po Avstriji, Sloveniji, Italiji
- jezikovni tedni na Hrvaškem, v Angliji, Italiji in Sloveniji
- kulturni projekti z umetniki, fotografski projekti, obiski gledaliških predstav, literarna branja
- šolska partnerstva
- dan odprtih vrat
- dan mladih podjetnikov – Entrepreneurship
- evalvacije pouka in eksterne znanstvene evalvacije šole
- valeta in ples, ki ga Združenje staršev letno organizira meseca novembra z maturanti

*dv. sv. mag. Maja Amrusch-Hoja*
*ravnateljica*

Prisrčna zahvala vsem, ki so v zadnjih DVAJSETIH letih
pripomogli k razvoju in uspehu
Dvojezične zvezne trgovske akademije.

## Maturantke in maturanti 1994/95

**5. A:** Čik Olga, Dlopst Helga, Enzi Eva Maria, Fera David, Gregorič Danijel, Habernik Simona Sonja, Hren Egon, Kargl Marian Johannes, Konzilia Roman, Lach Sonja, Lausegger Aurelia, Lukan Aleksander, Mak Alexander, Sienčnik Stefan, Starz Sonja, Sturm Daniela, Wein Emil

## Maturantke in maturanti 1995/96

**5. A:** Arl Matej, Cvirn Tomaž, Česnik Blanka, Egartner Gudrun, Ereiz Marijana, Gutovnik Margit, Kelih Ivan, Kropiunik Christian, Lomšek Alexander, Mitsche Fanziska, Novak Franziska, Obreza Eva, Perko Monika, Prutej Milena Maria, Ratschnig Maria, Selan Saša, Sienčnik Veronika, Waschnig Johann Markus, Wein Simon Jabbar, Žigon Nataša

## Maturantke in maturanti 1996/97

**5. A:** Fras Peter, Kamenik Nevenka, Kapele Tatjana, Kavs Matej, Koren Michael, Kos Marija, Krivec Marko, Longo Jolanda, Lorenci Mojca, Martič Tatjana, Mežnar Tadej, Perkolič Stela, Petek Tanja, Rosenzopf Peter, Štular Tomaž, Ulbing Stefan Johannes, Urh Marko, Vauh Jana

**5. B:** Gale Gaber, Hribernik Klaudia, Jelačin Branko, Kelih Robert, Marn Tina, Nachbar Vladimir, Plesnik Tanja, Pörtsch Tatjana Maria, Pristovnik Katja, Riegelnik Štefan Joško, Rozman Ksenja, Rudman Janko, Schliesser Margareta, Žele Nadja, Žigon Mirjam, Živkovič Borut Jernej

## Maturantke in maturanti 1997/98

**5. A:** Avdič Erna, Ažman Jana, Einspieler Neža, Blais Peter, Bašič Ejub, Čas Tina, Cigan Andrej, Čutura Bruno, Einspieler Neža, Grozdek Bojana, Jenčič Gregor, Kipič Ana, Klade Kurt, Lesjak Christian, Nachbar Markus, Opetnik Christian, Oraže Michael, Slapšak Dina, Šumandl Sonja, Vidmar Tanja

**5. B:** Amrusch Petra, Bošnjak Iris, Dovjak Florijan, Fera Katja Maria, Gallob Anja, Haderlap Veronika, Holešek Marko, Hrowath Elisabeth, Hudl Emanuel, Hutter Filip, Janežič Mario, Jeršin Luka, Kvaternik Simone, Lach Sabine, Loibnegger Carmen Maria, Micheuz Anna Maria, Ogris Mirjam Antonia, Olip Sonja, Štibelj Monika, Writz Daniela

## Maturantke in maturanti 1998/99

**5. A:** Amrusch Stefan, Goričkić Marija, Grašić Klemen, Hribernik Silvia, Jutriša Sandi, Klade Susanne, Koren Roman, Kristof Marjan, Kristof Marko, Mali Miha, Malle Christine, Notsch Andrea, Olip Marija, Olip Miriam, Olip Verena, Petschnig Silvia, Pibernik Andraž, Prešeren Marina, Puš Jože, Roblek Martina, Waldhauser Michaela Maria, Wassner Egon Gregor

## Maturantke in maturanti 1999/00

**5. A:** Bertoncelj Petra, Braniselj Miha, Habernik Damijan, Hribar Miha, Jeraj Jana, Jernej Matthias Peter, Miksche Mitja Martin, Mišvelj Rok, Orasche Alenka, Ratschnig Brigitte, Reichmann Danijela, Rudolf Andreas, Sajovic Luka, Tomažin Vika, Trampusch Mira Mateja, Verhunc Gaber, Verhunc Petra, Zablatnik Olga

## Maturantke in maturanti 2000/01

**5. A:** Breznik Samo, Einspieler Andrej, Gallob Eva Maria, Horvatič Urška, Kotnik Matjaž, Kristof Michael, Lampichler Samo, Mežnar Jerneja, Pavček Peter, Petrović Jasmin, Polanšek Marjan, Pust Domen, Sadjak Nadja Sophie, Sajovic Luka, Smolle Lena, Strmenik Severin Emanuel, Wuttej Daniel Andreas

## Maturantke in maturanti 2001/02

**5. A:** Dovjak Christine, Furjan Emanuel, Haschej Marko, Hudl Milena, Kimovec Anton, Lausegger Martina, Loibnegger Marko Alois, Mak Friedrich, Pandel Marko, Plesnik Annemarie, Pörtsch Damjan, Reichmann Stefan, Schaller Tobias Konrad, Schellander Martina, Weber Roman, Wuttej Sven Peter, Zablatnik Breda, Zankl Milena
**5. B:** Beber Melita, Bekić Aleksandra, Coceani Sara, Flander Simon, Igerc Christina Jana, Kreutz Luzia Nadja, Kuglitsch Melitta, Lipovača Aldin, Mrak Mija, Ogris Anna, Rasinger Boris David, Sabotin Tilen Max, Wrulich Verena, Wutte Bojana

## Maturantke in maturanti 2002/03

**5. A:** Babić Dragan, Bartaloth Francesca Luisa, Ciomaga Adrian, Dovjak Melanie, Gregorič Verena, Kožar Petra, Lausegger Evelyn, Lojak Tomaž, Ogris Annemarie, Paulin Aloisius, Paulitsch Irmgard, Petschnig Christian, Plesnik Marjeta, Pruntsch Janja, Riegelnik Daniel Marko, Rogaunig Tanja, Rozman Dominik, Skuber Rok, Tavčar Nadja, Waldhauser Daniela

## Maturantke in maturanti 2003/04

**5. A:** *stehend v. l. n. r./stojijo z leve na desno:* Domen Pungartnik, preds. združ. staršev Franz Kelih, mag. Andrea Sturm, Sebastjan Trampusch, Mojca Zalar, Jure Perko, Marjeta Reichmann, Monika Kavčič, Roman Pandel, Simona Kristan, Mathias Dovjak, Monika Rosenzopf, Jan Brumnik, Martin Oraže, Peter Oraže, Marko Sitter, Natalie Igerc, Johannes Schellander, Nadja Kušej, Roman Stingler, Denis Smrtnik, Dejan Zwitter, Matjaž Kelih, Johannes Kunčič, Matic Mrak, Manfred Furjan, Tjaša Gruden

## Maturantke in maturanti 2004/05

**5. A:** *stehend v. l. n. r./stojijo z leve na desno:* mag. Lorenz Müller, Dominik Pipp, Igor Goltnik, Josefine Wastl, Thomas Waldhauser, Sarah Dovjak, Janez Burica, Hasić Nermina, Lapusch Markus, Anja Stöfelz, Eva Malle, Hasić Edina, Jože Stropnik, Nadja Reichmann, Marko Kovač, Lukas Kraut, Nina Mrak, Jak Jakovljevič, Kranjc Jani Trossolo, Katrin Čebul, Gregor Truppe, Suzana Djekić, Jasmin Trifunović

## Maturantke in maturanti 2005/06

**5. A:** *v. l. n. r./stojijo z leve na desno: 1. Reihe/ 1. vrsta:* Manuel Wicher, Karoline Poderschnig, Daniela Igerc, Valentina Suligoi, Nadja Gregorič, mag. Wuttej, dr. Zwitter Šlemic, Christine Schellander, Nejc Mrak, Tamara Terbul
*2. Reihe/2. vrsta:* Natalie Dovjak, Melitta Karničar, Sonja Zankl, Lucas Smrečnik, Simon Grilc, Milica Perč, Milan Wutte, Jana Opetnik, Bernard Smrtnik, Desiree Zorman, Janja Popović, Florian Körbler, David Višnjić, Antonija Wieser, Katarina Olip

## Maturantke in maturanti 2006/07

**5. A:** *Von links nach rechts/z leve na desno:* Hannes Boschitz, Matej Čertov, Bernadet Urank, Martina Haschej, Darjan Aleksić, Bettina Orasche, Katrin Krische, Sanel Fazlić, Julia Velik, Sara Igerc, Bernhard Roblek, Andrej Ogris, Martin Enzi, Sarah Klatzer, Martin Jank, Nadine Dovjak, Patrick Pachernig, Una Šali, Andrej Rutar, Martina Kos

## Maturantke in maturanti 2007/08

**5.A:** *v. l. n. r./z leve na desno:* prof. Müller, prof. Isop, prof. Oraže, prof. Rasinger, prof. Rosenzopf, Christina Koban, Cornelia Lozić, Katra Kurnik, Johann Oraže, Maja Reckar, Martin Kelih, Damjan Oitzl, Urška Klančnik, prof. Katz, Markus Lach, Sandra Jušić, Kristijan Rehsmann, Silvia Picey, Anja Markitz, Verena Wrolich, Marina Kuchar, prof. Kert, Jasmina Paulitsch, dr. Domej, prof. Wuttej, dir. Amrusch-Hoja, prof. Jernej

## Maturantke in maturanti 2007/08

**5.B:** *v. l. n. r./z leve na desno:* prof. Müller, prof. Rasinger E., Fabijan Lepuschitz, Matej Trampusch, Milena Kropiunig, prof. Isop, Miro Verdel, Christian Wrulich, prof. Zwitter-Šlemic, Raphael Pirker, prof. Rasinger, Martin Stuck, prof. Wuttej, Michael Grilc, Daniela Wrulich, dr. Domej, Marjan Rosenzopf, Sarah Rogaunig, dir. Amrusch-Hoja, prof. Kert, prof. Gasser, prof. Feinig, Benjamin Bertoncelj, Andrej Kovač, Andreas Wutte

## Maturantke in maturanti 2008/09

**5.A:** *v. l. n. r./z leve na desno:* prof. Müller, Irma Bajrić, Kim Kreling, Gorazd Jank, Eva Mikec, Boštjan Oblak, Nikola Toljić, prof. Wuttej, Dominik Smrtnik, Gregor Komar, Ester Paoli, dr. Domej, Rafael Sadjak, Tadeja Pipp, Srđan Gavrić, ravn. Amrusch-Hoja, Maria Mandl, Christina Sadjak, Nathalie Jenič, Katja Urak, Melanie Krajnc, Sabrina Würfler, Manuela Kandur, prof. Isop, Tamara Sommeregger, prof. Pleschounig, prof. Feinig, prof. Oraže

## Maturantke in maturanti v jubilejnem letu 2009/2010

**5.A:**
Sonja Adlassnig, Melanie Božič, Mara Branz, Stefan Domej, Elise Doujak, Matevž Drole Marolt, Mirna Eskić, Denis Frbežar, Ani Grigorjan, Anita Hallegger, Aristea Hasanović, Jasmin Jug, Roland Jug, Stefan Jug, Miran Kelih, Igor Kovinjalo, Sascha Krištof, Mirijam Oitzl, Amra Pajalić, Matej Perč, Daniel Rehsmann, Tamara Serajnik, Niko Smrtnik, Sara Sušić, Katarina Trampusch, Yvonne Urak, Janja Wastl

*1990 – Profesorji Dvojezične zvezne trgovske akademije v prvem letu z ravnateljico in dvema inšpektorjema.*
*Professoren, Direktorin und Inspektoren der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie im 1. Schuljahr*

---

# Der Zweisprachigen BHAK wurde das Europa-Siegel verliehen

Das 1997 von der Europäischen Kommission geschaffene „Europasiegel für innovative Sprachenprojekte" ist eine jährlich neu zu vergebende Auszeichnung, die zum Ziel hat, besonders innovative Projekte im Bereich des Sprachenlernens hervorzuheben und deren Verbreitung zu fördern. Die österreichischen Auswahlkommission zum „Europasiegel für innovative Sprachenprojekte" hat in ihrer Sitzung vom 5. Oktober 1999 in Graz beschlossen, 14 Initiativen auszuzeichnen.

EUROPASIEGEL
für innovative Sprachenprojekte
1999

OStR. Prof. Mag. Günther Harmina
Amtsführender Präsident
Landesschulrat für Kärnten

9010 Klagenfurt , 13.12. 1999
10.Oktober-Straße 24 Postfach 607
Telefon (0 46 3) 58 12-304
Telefax (0 46 3) 58 12-322

AP –38/J/99

Frau
Direktorin Mag. Maja Ambrusch-Hoja
Zweisprachige Bundeshandelsakademie
Prof.-Janezic-Platz 1
9020 Klagenfurt

Sehr geehrte Frau Direktorin!

Als Amtsführender Präsident freut es mich außerordentlich, dass Ihre Schule mit dem „Europasiegel für innovative Sprachprojekte 1999" ausgezeichnet wurde.
Bildung braucht Offenheit, Lebendigkeit, Toleranz und Weltgewandtheit, die am deutlichsten auch in einer Sprachkompetenz grundgelegt sind.
Ich darf Ihnen daher nochmals zu Ihrem grenzüberschreitenden Alpen-Adria-Profil herzlich gratulieren und darf Sie bitten, den beteiligten Kolleginnen und Kollegen ebenfalls meinen Dank auszusprechen.

Mit freundlichen Grüßen

# PROFESORJI DVOJEZIČNE ZVEZNE TRGOVSKE AKADEMIJE – PROFESSOREN DER ZWEISPRACHIGEN BHAK 1990–2010

| IME | 1990 1991 | 1991 1992 | 1992 1993 | 1993 1994 | 1994 1995 | 1995 1996 | 1996 1997 | 1997 1998 | 1998 1999 | 1999 2000 | 2000 2001 | 2001 2002 | 2002 2003 | 2003 2004 | 2004 2005 | 2005 2006 | 2006 2007 | 2007 2008 | 2008 2009 | 2009 2010 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Maja Amrusch-Hoja | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Peter Antonitsch | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Mirko Bogataj | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Valentin Čertov | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Miran Breznik | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Tatjana Feinig | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Hedwig Figoutz | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Franc Florjančič | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Rupert Gasser | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Gabriele Frank | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Josef Habernik | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Stefan Hribar | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Karl Huditz | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Johanna Isop | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Richard Jernej | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Mirjam Kap | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Herbert Katz | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Dominik Kert | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Franc Kolter | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Karin Krof | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Astrid Kremer | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Zalka Kuchling | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Niko Kupper | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Mirko Lausegger | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Erika Leitgeb | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Anton Malle | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Hubert Male | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Marija Malle | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Maja Millonig-Kupper | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Cäcilia Mischkulnig | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Maria Mrčela | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Lorenz Müller | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Maria Niemetz | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Karin Ogris | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Mirko Oraže | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Niko Ottowitz | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Helmut Petschnig | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Stefan Pinter | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Walter Pleschounig | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Johann Pogelschek | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Nikoline Poljski | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Urban Popotnig | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Sonja Prohinig | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Ernst Rasinger | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Ingrid Rasinger | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Johannes Rosenzopf | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Ingrid Romano | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Lydia Schuster-Male | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Ingrid Seher | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Marcell Smolej | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Janko Smrečnik | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Andrea Sturm | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Josefine Sušnik | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Martin Urbajs | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Engelbert Wuttej | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Roswitha Wuttej | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Snežana Višnjič | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Tanja Voggenberger | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Janko Zerzer | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Mirjam Zwitter-Šlemic | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Dana Zwitter-Tehovnik | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

PROMLAD
volbankova ustanova · privatstiftung
pernhartgasse 8/3 9020 klagenfurt/celovec

Ma, jezik je ko muzika, slišiš ...
Dajmo, da bo kar igral!

več na spletni strani
www.promlad.at

Werk Wietersdorf
Wietersdorf 1
9373 Klein St. Paul
Tel.: +43 (0) 4264/31 31-0
e-mail: wietersdorf@wup.baumit.com

Werk Peggau
Alois-Kern-Straße 1
8120 Peggau
Tel.: +43 (0) 3127/201-0
e-mail: peggau@wup.baumit.com

WIETERSDORFER & PEGGAUER ZEMENTWERKE GMBH

Wietersdorfer Gruppe

**Entdecke die Welt**

- **JOBPROGRAMME** im Ausland
- **AU-PAIR** in: Amerika, Großbritannien, Kanada, Irland, Italien, Frankreich, Belgien, Spanien, Niederlande, Dänemark, Schweden, Finnland, Norwegen, Island, Neuseeland, Australien, Südafrika, Türkei

Aufenthaltsdauer:
1 bis 12 Monate
Sommer Au-pair Aufenthalte

Schnelle Vermittlung
Betreuung während des gesamten Aufenthaltes
viele Städte und Regionen zur Auswahl

- **SPRACHREISEN**

Wir sind Mitglied der International Au Pair Association.

au-pair 4 you
**Tel.: +43 1 990 15 74**
Mobil: +43 676 493 86 50
Ersuche uns um einen Rückruf, damit dir keine Telefonkosten entstehen.
E-mail: office@au-pair4you.at
**www.au-pair4you.at**

**POZDRAVLJENI!**

i + = ilab crossmedia

www.facebook.com/agentur.ilab facebook

www.ilab.at

Benediktinerplatz 5
9020 Celovec

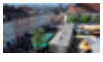

Education First

USA Kanada England Irland Malta Südafrika Australien Neuseeland
Spanien Frankreich Italien Costa Rica China

Lern eine Sprache wie du es willst!

**Spezielle Maturakurse**

**Begleitete Schülersprachreisen**
(7 – 18 Jahre)

z.B. **Malta** schon ab 990 Euro

inkl. Flug & Flughafengebühren, Unterkunft inkl. Vollpension in ausgewählten Gastfamilien, qualifizierte Betreuung durch österreichische Kursleiter

**Individuelle Sprachreisen**
ab 16 Jahren

z.B. **England** schon ab 890 Euro

inkl. Unterbringung im Doppelzimmer in Gastfamilien und Halbpension ohne Flug, Unterstützung vor Ort durch lokale EF Mitarbeiter

Bis zu **300 Euro** Bonus

Weitere Informationen zu unseren Sprachkursen unter **www.ef.com**
Bestellen Sie unsere neue Broschüre unter: **01 512 82 87**

www.ef.com

ÖSTERREICHISCH-SLOWENISCHE HANDELSKAMMER
AVSTRIJSKO - SLOVENSKA TRGOVINSKA ZBORNICA

Steiermärkische
SPARKASSE
In jeder Beziehung zählen die Menschen.

Gebäudereinigung
Personalbereitstellung GmbH

delta

Tel.: +43 (0) 463/261130-0
Fax: +43 (0) 463/261130-22

Josef-Gruber-Straße 4
A-9020 Klagenfurt

office@deltareinigung.at
www.deltareinigung.at

Info-Line:
05/90 10 609-23

Fachhochschulstudiengänge
Burgenland

Apotheke Ebenthal
Mag.pharm. A. Krammer

St. Jakober Straße 1, A 9065 Ebenthal
T +43 463 318610, F +43 463 318611, office@apo-ebenthal.at

CAMPUS 02
FACHHOCHSCHULE DER WIRTSCHAFT

**FÜR DEN ERFOLG IN WIRTSCHAFT UND TECHNIK**

Bachelor- und Masterstudiengänge in fünf Fachrichtungen.
Vollzeit oder berufsbegleitend.

- Automatisierungstechnik
- Informationstechnologien & Wirtschaftsinformatik
- Innovationsmanagement
- International Marketing & Sales Management
- Rechnungswesen & Controlling

*CAMPUS* 02 – Fachhochschule der Wirtschaft
Körblergasse 126, 8021 Graz – **T** 0316 6002-0 – **M** info@campus02.at

# POSOJILNICA-BANK
# ŠT. JAKOB v Rožu
# ST. JAKOB i. Ros.

**Sodalitas**

Katoliški dom prosvete
Katholisches Bildungshaus

A-9121 Tainach/Tinje 119
Tel. 04239/2642

**Več znanja –**
***več prihodnosti***

**Mehr Bildung –**
***mehr Zukunft***

RAT DER KÄRNTNER SLOWENEN
NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV
www.nsks.at

**Lassen Sie Ihren optimalen Versicherungsschutz unsere Sorge sein.**

Nähere Informationen in der Landesdirektion Kärnten/Osttirol unter 050 350-44203 oder www.wienerstaedtische.at

**IHRE SORGEN MÖCHTEN WIR HABEN**

WIENER STÄDTISCHE
VIENNA INSURANCE GROUP

Huppenkothen Baumaschinen

Huppenkothen GmbH & Co KG
A-6923 LAUTERACH, Bundesstraße 117
Tel. 00 43-(0)55 74-78 5 30, Fax 77 8 24
www.huppenkothen.com

**Hans WÜRFLER**
*Filialleiter*

**A-9020 KLAGENFURT**
**Industriezone-Ost**
**Ziegeleistraße 2**

Tel. 0463 / 715 88
Fax 0463 / 715 87 - 34
Mobil 0664 / 326 74 74
E-Mail:
klagenfurt@huppenkothen.at

Rutar spada med 30 vrhunskih podjetij v evropski pohištveni panogi in ima v Avstriji in Sloveniji odličen tržni položaj. Okrog 1000 zaposlenih v poslovalnicah v Avstriji in Sloveniji ima pri nas zagotovljeno delovno mesto.

Zaradi širitve na tuje trge iščemo za našo centralno upravo v Dobrli vasi, kot tudi v ostalih poslovalnicah:

# MLADI VODILNI KADER

Z individualnim izobraževalnim programom Vam ponujamo odlične možnosti k hitremu napredovanju do top-mendžmenta.

Če Vas ta odgovoren položaj zanima, se prijavite na naslov:

**Rutar Group**
poslovodstvo
Eisenkappler Str. 10
A-9141 Dobrla vas
E: office@rutar.at
T: (0043) 4236 2181 - 125

RUTAR.

WURZER
PRÄSENTATIONSSYSTEME
SEIT 1906
Büro + Papier Harald Wurzer GmbH Nfg & Co KG
Wielandgasse 15 / Ecke Grazbachgasse, 8010 Graz, Austria
Tel.: +43(0)316-838 400-0, Fax: +43(0)316-838 400-23
office@wurzer-graz.at, www.wurzer-graz.at

CARINTHIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
FACHHOCHSCHULE KÄRNTEN

Jetzt kostenlos Info anfordern:

E: **info@fh-kaernten.at**
T: **+43 (0)5 90500-0**
F: **+43 (0)5 90500-9910**

WWW.FH-KAERNTEN.AT

elan
www.elansports.com

**J. OGRIS**
GASTHAUS – GOSTIŠČE
TRATTORIA

MIKLAVŽ

**9072 Ludmannsdorf – Bilčovs**
**Telefon (0 42 28) 22 49**

*Herzlich willkommen!*
*Prisrčno vabljeni!*
*Benvenuto!*

**HOLZBAU GASSER GmbH**

A-9072 Ludmannsdorf • Bilčovs
Tel. 04228/2219 • Fax 2750
E-mail: office@holzbau-gasser.at
Internet: www.holzbau-gasser.at

Holztechnik in der Zimmerei
und Tischlerei • Lesna tehnika
tesarstva in mizarstva

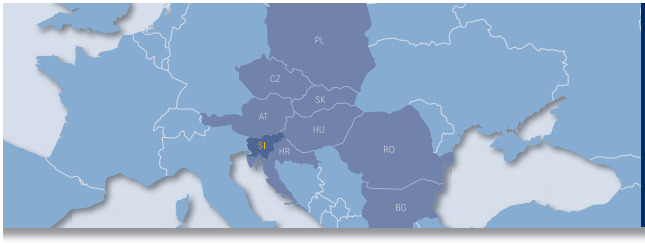


TPA Horwath

9 Länder. 1 Unternehmen. | *9 držav. 1 podjetje.*

**Beratung auf höchstem Niveau: | Svetovanje na najvišjem nivoju:**

- Steuerberatung | *Davčno svetovanje*
- Wirtschaftsprüfung | *Revizija*
- Unternehmensberatung | *Poslovno svetovanje*
- Corporate Finance Consulting | *Finančno svetovanje podjetjem*

www.tpa-horwath.com

**TPA Horwath**
SI-1000 Laibach, Leskoškova 2
Tel. +386 1 520 86-60, Fax -69, E-Mail: office@tpa-horwath.si

Bulgarien | Kroatien | Österreich | Polen | Rumänien | Slowakei | Slowenien | Tschechien | Ungarn

Mitglied von Crowe Horwath International (Zürich) – einer weltweiten Vereinigung rechtlich selbstständiger und unabhängiger Steuerberater, Wirtschaftsprüfer und Unternehmensberater.

SGZ
www.sgz.at
SLOVENSKA GOSPODARSKA ZVEZA
slowenischer wirtschaftsverband
unione economica slovena di carinzia

MONTANUNIVERSITÄT LEOBEN

STUDIER 'WAS GSCHEIT'S

Die Studienrichtungen an der Montanuniversität Leoben sind öster reichweit einzigartig. Individuelle Betreuung und beste technische Infrastruktur stehen den Studierenden zur Verfügung. Besuche uns doch an einem der folgenden Info Tage:

Donnerstag, 24. Juni 2010
Freitag, 10. September 2010
Freitag, 19. November 2010
Freitag, 21. Jänner 2011
Freitag, 11. März 2011
Freitag, 6. Mai 2011
Donnerstag, 30. Juni 2011
jeweils von 10 – 15 Uhr

Weitere Infos: xenia.schnehen@unileoben.ac.at oder Tel. 03842/402 7221.

Ali Vam je všeč naša nova Nedelja?

Vsak teden nova Nedelja
Vsak mesec Družinska priloga
Vsak mesec Kulturna priloga
Vsak drugi mesec
Misijonska obzorja

Za študente in študentke
samo 16,- EUR letno

tel.: 0463 54 5 87 3510
email: redakcija@nedelja.at
www.nedelja.at

mladinski dom JUGENDHEIM

**Informacije in prijave:**

9020 Celovec/Klagenfurt
Mikschallee 4
tel.: 0043-0463-35651-0
faks: 0043-0463-35651-11

e-pošta/E-mail:
**office@mladinskidom.at**
spletna stran/Internet:
**http://www.mladinskidom.at**

**V neposredni bližini**
– Dvojezične trgovske akademije
– Slovenske gimnazije
– Javne dvojezične ljudske šole

HACEK

BÜCHER · SPRACHEN · KULTUREN
KNJIGE · JEZIKI · KULTURE

Paulitschgasse 5–7
9020 Klagenfurt/Celovec
Telefon 0463/55 4 64
Fax DW 22
hacek.buchhandlung@utanet.at

Graz, Korneuburg, Salzburg, Schwaz, Vöcklabruck, Wien

Von der **HAK** + Praxis zum **Bachelor,** B.A.
in 3 Semestern* + Bachelorarbeit

Eine Kombination aus Präsenz- und Fernstudium
an 6-7 Wochenenden pro Semester

BERUFSBEGLEITEND

- Internationales Management
- Wirtschaftskommunikation
- Controlling / Betriebswirtschaft

* Harmonisierungsmodule für HLW/HLT-Absolventen/-innen

In Graz, Mondsee und Wien weiter zum ...

**Master of Science,** MSc.
In 3 Semestern + Masterthesis

Für FH- und UNI-Absolventen/-innen
Berufsbegleitend am Wochenende (1 x pro Monat Präsenz)

- Projekt-/Prozessmanagement
- Unternehmensführung/Accounting
- Energiemanagement

In Kooperation mit der Hochschule Mittweida

Infos unter Tel.: +43 316 82 18 18

Ingenium Education www.ingenium.co.at

80 LET
OBSTOJA
PODJETJA SIENČNIK

Za prijetne počitnice ...

adriaurlaub.com

sienčnik
VAŠ PARTNER ZA TRANSPORT IN TURIZEM
DOBRLA VAS / TELEFON 04236/2010.12

ELEKTROTECHNIK
KROPIUNIK

Meister Service
ELTKAUF

Franzendorf/Branča vas 48
9072 Ludmannsdorf/Bilčovs

0 42 28 / 33 97
0676/3360 619

# mathe=job²

IST EINE SIMPLE GLEICHUNG
FÜR ALLE, DIE GERN NACH OBEN WOLLEN, DIE KREATIV UND NEUGIERIG SIND,
DIE AUF EINE GESICHERTE ZUKUNFT MIT NACHHALTIGEN LÖSUNGEN SETZEN.

**MATHE = JOBS IN WIRTSCHAFT, TECHNIK, INFORMATIONSTECHNOLOGIE, INGENIEURWESEN, DATENSICHERHEIT, FINANZ- UND VERSICHERUNGSWESEN, BIOLOGIE, MEDIZIN, PSYCHOLOGIE, ...**

AUSFÜHRLICHE INFORMATIONEN DARÜBER, WIE UND WOHIN SIE MATHEMATIK
BRINGEN KANN, BEKOMMEN SIE DIREKT AN DEN INSTITUTEN FÜR TECHNISCHE
MATHEMATIK DER FAKULTÄT FÜR TECHNISCHE WISSENSCHAFTEN.

ALPEN-ADRIA
**UNIVERSITÄT**
**KLAGENFURT**

Institut für Mathematik, Institut für Statistik
Fakultät für Technische Wissenschaften
www.math.uni-klu.ac.at, www.DI.uni-klu.ac.at

Bottega Verde
Naturalmente bella

City Arkaden, Basement, St. Veiter Ring 20, 9020 Klagenfurt

Holen Sie sich Ihr **Geschenk**

1 Lip-Gloss

Der Lip-Gloss mit Vitamin E und Jojoba-Öl hat eine neue Formel, die Ihrem Lächeln einen besonderen Glanz und ein zauberhaftes Strahlen verleiht. Dank dem nährenden Jojobaöl schützt der Lip Gloss außerdem gegen freie Radikale.

Pro Person kann nur ein Gutschein eingelöst werden.
Solange der Vorrat reicht.

Bottega Verde
Naturalmente bella

kkz:

**krščanska kulturna zveza**

**10.-Oktober Straße 25/III : A-9020 Celovec/Klagenfurt**
telefon 0463/51 62 43 : fax 0463/50 23 79 :
e-mail: office@kkz.at : www.kkz.at

TOP-PRODUKT JULI / AUGUST

# Voll das Leben!

- gratis Jugend-/Studentenkonto eröffnen
- 100 EUR Gutscheinheft sichern
- laufend Vorteile und Ermäßigungen genießen
- einen von 4 Top-Preisen gewinnen

www.rlb-bank.at/jugendclub

XBOX 360 plus
2 Video Games extra!

Moped Führerschein
im Wert von 240,- Euro

FAHRSCHULE ALPENLAND

Riesen-Party für dich
und 11 deiner Freunde!

i'm lovin' it

Voller Shopping-Spaß
im Wert von 150,- Euro

CITYARKADEN KLAGENFURT

Termin
14:00 Uhr
Kontoeröffnung

Raiffeisenlandesbank Kärnten

**Mohorjeva Hermagoras**
**www.mohorjeva.at**

Bertram Karl Steiner / Michael Leischner

## Slowenien

**Tochter aus Elysium**

165 Seiten/strani
gebunden/trda vezava
€ 39,80
ISBN 978-3-7086-0370-4

Man glaubt das Land zu kennen. Das könnte aber ein Irrtum sein. Die Primorska ist z.B. nicht einfach das Küstengebiet, sondern es gibt mindestens sieben oder acht oder gar neun verschiedene, deutlich ausgeprägte Gegenden mit einer Identität.

Vieles in Steiners Slowenien-Buch Beschriebene dürfte auch alteingesessenen Bewohnern dieses auf der sonnigen Seite der Alpen liegenden Landes nicht bekannt sein...

## založba – Verlag
## knjigarna – Buchhandlung

**Viktringer Ring 26**
**0463/56 515 – 46**
**knjigarna@mohorjeva.at**

Dvojezična knjigarna v srcu Celovca Vas vabi, da pobrskate po njenih knjigah. Knjigarna je partner podjetja Skribo, zato ima na voljo vse pisarniške in šolske potrebščine.

Die zweisprachige Buchhandlung, die im Herzen von Klagenfurt liegt, lädt Sie zum stöbern ein. Die Buchhandlung ist Skribo Partner und führt sämtliche Büro- und Schulartikel.

## tiskarna – Druckerei

**Adi-Dasslergasse 4**
**9073 Viktring/Vetrinj**
**0463/29 26 64 0**
**tiskarna@mohorjeva.at**

Vaše želje Vam lahko v naši najsodobneje opremljeni tiskarni nadvse kvalitetno uresničijo naši usposobljeni sodelavci.

Mit kompetenten Mitarbeitern und modernster Ausstattung können wir Ihre Drucksachen in bester Qualität realisieren.

IHR HAUS IN KLAGENFURT
VAŠA HIŠA V CELOVCU

# Alt genug für ein eigenes Konto?

# Hol' dir jetzt dein Spark7-Konto in der Kärntner Sparkasse!

## Deine Vorteile auf einen Blick:

- Kontoeröffnungsgeschenk
- gratis Kontoführung
- die passende Karte zum Konto – gratis!
- Gratis E-banking-Services mit Netbanking, Kontostandsinfo per SMS usw.
- Mitgliedschaft bei der angesagtesten Internet-Community spark7.com
  - Gewinnspiele
  - eigene Nickpage, Forum, Gästebuch, Blog u.v.m.
  - Ermäßigungen bei EF-Sprachreisen, Jugendherbergsverband, bewerbung.at u.v.m.
  - Einkaufsvorteile
- Kinopass: Bis zu 8,– Euro im Quartal für den Kinospaß!
- Ermäßigte Tickets für Konzerte, Kabarett, Clubbings u.s.w.

spark7 DieKärntner SPARKASSE

ACTIV
Project Management GmbH

**VAŠ ŠPECIALIST NA JUGOVZHODNIH TRGIH EVROPE**

- Projektni menedžment
- Svetovanje
- Zastoptsva

Liebenauer Hauptstraße 34
A-8041 Graz
T. +43 316 473515-0
F. +43 316 47 3515-33
office@activ.at
www.activ.at

**INFORMACIJE IN PRIJAVE:**
**Mohorjeva/Hermagoras**
Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt/Celovec
telefon: 0463 / 59 42 64, fax 20
0664 / 410 67 28
e-mail: slom.dom@mohorjeva.at
www.mohorjeva.at

slomškov dom
DOM ZA DIJAKINJE
IN DIJAKE

## Boljša informacija, boljša naložba!
Uresničimo skupaj vaše želje.

## Besser informiert, besser investiert!
Realisieren wir Ihre Wünsche gemeinsam.

Že danes se dogovorite za svetovalni sestanek
pri naših kompetentnih svetovalcih!

Vereinbaren Sie noch heute einen Beratungstermin
bei unseren kompetenten Beratern!

**POSOJILNICA ZVEZA BANK**

member of

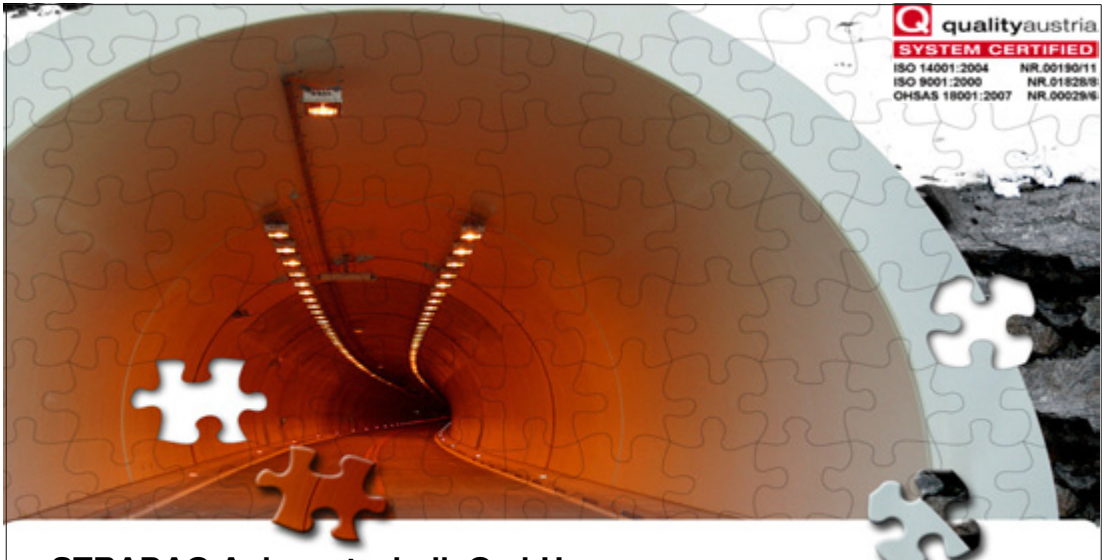


**STRABAG Anlagentechnik GmbH**

FIRMENSITZ
Breitwies 32
A-5303 Thalgau
Telefon +43 6235-6471-250
E-mail sat@strabag.com
Telefax +43 6235-6471-299

STRABAG

fotohorst
Ges.m.b.H. & CoKG

Domgasse 19
9020 Klagenfurt

GUTSCHEIN für
8 EU-PASSFOTOS € 4,90
(Nur gegen Vorlage eines gültigen Schülerausweises oder dieses Gutscheines)

www fotohorst at

Zertifizierte Verlässlichkeit + Bestpreis = Fotohorst

Tel.: +43 (0) 463 / 57 303
Fax: +43 (0) 463 / 509 138

E-Mail: digitalfoto@fotohorst.at
www.fotohorst.at

Zahvaljujemo se vsem inserentom, ker so s svojimi oglasi prispevali k izdaji Reporta.

Wir danken allen Inserenten, sie haben mit ihrer Einschaltung die Herausgabe dieses Jahresberichts unterstützt.